

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Participace hráček na týmovém herním výkonu v utkáních ŽBL

Rigorózní práce

Vedoucí rigorózní práce:

Vypracoval:

PaedDr. Michael Velenský, Ph.D.

Mgr. Petr Novotný

Praha, květen 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou rigorózní práci zpracoval samostatně, a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu.

V Praze, dne

Podpis

.....

.....

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své rigorózní práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto rigorózní práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Děkuji vedoucímu rigorózní práce panu PaedDr. Michaelu Velenskému, Ph.D., za ochotu, se kterou ke mně vždy přistupoval a za cenné rady, které mi při vytváření této práce dával. Dále děkuji za odborné rady pánům PhDr. Pavlovi Šmídovi, Ph.D. a Mgr. Josefovi Heidlerovi. A v neposlední řadě děkuji také všem zapisovatelům technických zápisů při utkáních ŽBL, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout.

Petr Novotný

Abstrakt

Název: Participace hráček na týmovém herním výkonu v utkáních ŽBL

Cíle: Cílem naší práce je analýza, jak se hráčky v basketbalových družstvech v ženské nejvyšší basketbalové soutěži – ŽBL podílí na týmovém herním výkonu. Naším záměrem je zmapovat tyto trendy od sezony 1998/1999 do ročníku 2019/2020. Soubor sledovaných hráček nejvyšší ženské basketbalové soutěže byl rozdělen do tří kategorií (české hráčky do 20 let, zahraniční hráčky, české hráčky nad 20 let) a zároveň byly stanoveny sledované charakteristiky (počet utkání, počet hráček, počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, koeficient užitečnosti), které nám k tomu pomohou. Údaje z Ženské basketbalové ligy nalezneme na internetových stránkách České basketbalové federace, kde jsou od sezony 1998/1999 k dispozici. Práci navazujeme, aktualizujeme a rozšiřujeme autorovu diplomovou práci z roku 2014.

Metody: Práce se opírá o sekundární analýzu dat, která byla sbírána kvantitativní metodou statistických zdrojů od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020, u všech družstev, která hrála Ženskou basketbalovou ligu. Jednotlivé zpracované sezony jsou rozděleny na několik letitých cyklů, a ke zpracování těchto dat využíváme základních statistických metod a srovnávací metody, a pro zjištění, zda mezi cykly (sezónami) existují závislosti (souvislosti) ve sledovaných jevech, jsme použili chí-kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce. Pro zjištění, zda mezi cykly (sezónami) existují statisticky významné rozdíly ve sledovaných proměnných, jsme použili Kruskal-Wallis test. Věcná významnost (effect size) byla vypočtena pomocí koeficientu η^2 (eta-squared) a v případě zjištění statisticky významného rozdílu mezi soubory byla provedena post-hoc analýza pomocí neparametrického Mann-Whitney testu.

Výsledky: Analýzou statistických dat se nám potvrdily naše předpoklady: nárůstu počtu zahraničních hráček, jejich zvýšené zastoupení v žebříčku nejlepších hráček celé soutěže po každém odehraném ročníku ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost), a také snížení statistických údajů u českých hráček do 20 let. Rozdělení a porovnání jednotlivých ročníků na několikaleté cykly nám ukázalo, že mezi těmito cykly byly zjištěny statisticky významné rozdíly a závislosti. Při zkoumání národnostního složení hráček z ciziny v jednotlivých klubech ŽBL autor zjišťuje, že nejvíce zahraničních hráček pocházelo ze Spojených států amerických (46 %) a poté ze Slovenska (15 %). Z celkových 22 sezon, 226 družstev a 574 cizinek nám vychází průměr 2,5 cizinky na družstvo. Ovšem od sezony 2015/2016 do sezony 2019/2020 evidujeme v průměru již 3,1 cizinky na klub.

Klíčová slova: Basketbal, týmový herní výkon, zahraniční hráčky, ŽBL

Abstract

Title: Participation of the players on the team game performance in ZBL matches

Objectives: My work deals with the proportion of female players on the team's performance in the game of basketball teams in the women's top basketball competition - ZBL. My main aim is to explore these trends from the season 1998/1999 to 2019/2020. The file of observed extraleague players was divided into three categories (Czech players under 20 years, foreigners, Czech players over 20 years). At the same time I determined the monitored characteristics (number of players, numbers of minutes played, numbers of points scored, coefficients of validity) that are significant for the research. The data from the Women's Basketball League can be found on the website of Czech Basketball Federation, where they are available. This work follows, updates and extends my Diploma thesis (2014).

Methods: The study is based on the secondary analysis of statistical data of different teams that participated in the seasons from 1998/1999 to 2019/2020 in the Women's Basketball League (ZBL). The focused seasons are divided into several years cycles and for further processing I used basic statistical and comparative methods, to get information if there is existence of link among focused situation we used Chi-squared test independence in contingency table. To get information about existence significant differences we used Kruskal-Wallis test. Effect size was counted using coefficient η^2 eta-squared and in case to find out statistic significant difference between files was done post-hoc analysis using nonparametric Mann-Whitney test.

Results: The given results have confirmed all three set hypotheses: an increase in players from abroad and their significant effect on the Extraliga competitive matches, reduction of statistical data for Czech players under 20 years and an increased participation of foreigners in the monitored statistics (minutes played, points scored, validity). We monitored all the best players after each year they played. Dividing and comparison of several cycles into several years showed existence differences and dependence among these cycles which are statistically significant. While doing a research into the national composition of players in all Women's Basketball League (ZBL) teams, the author found out that most foreign players come from the USA (46 %), followed by slovakian players (15 %). The average number of foreign players is 2,5 per team from the total number of 22 seasons, 226 teams and 574 foreign players. However, there was a significant increase in the average number of foreign players to 3,1 from the season 2015/2016 to the season 2019/2020.

Keywords: Basketball, team game performance, foreigners, league ZBL

Obsah

Seznam zkratek	11
1. Úvod.....	12
2. Týmový herní výkon.....	14
2.1 Vlastnosti a znaky skupin.....	14
2.2 Pojetí týmového herního výkonu	16
2.3 Sociálně psychologické determinanty THV.....	17
2.3.1 Týmová dynamika.....	17
2.3.2 Sociální koheze v týmové dynamice.....	19
2.3.3 Problematika zapojení zahraničních hráček ve sportovním týmu.....	23
2.3.4 Komunikace a motivace v týmové dynamice	24
2.3.5 Trenér v týmové dynamice.....	27
2.4 Činnostní determinanty týmového herního výkonu	35
2.4.1 Činnostní koheze v týmovém výkonu.....	35
2.4.2 Činnostní participace hráčů na týmovém výkonu	37
2.4.3 Basketbal a sledování týmového herního výkonu.....	39
3. Cíle, vědecké otázky, úkoly práce	42
3.1 Cíle práce	42
3.2 Vědecké otázky práce	42
3.3 Úkoly práce	42
4. Metodika práce	44
4.1 Analýza zdrojů dat – zpracování hráčských statistik.....	44
4.2 Popis zkoumaného souboru – sjednocení názvů klubů.....	45
4.3 Popis zkoumaného souboru – sjednocení názvů soutěží ŽBL.....	46
4.4 Sledované atributy.....	47
4.4.1 Vymezení sledovaných skupin a charakteristik	47
4.4.2 Stanovení pravidel pro vymezení sledovaných skupin a charakteristik.....	47

4.4.3	Zápis jednotlivých statistických ukazatelů.....	48
4.5	Statistické zpracování získaných dat.....	49
5.	Výsledky a diskuze	56
5.1	Sledování nárůstu počtu hráček z ciziny v nejvyšší ženské basketbalové soutěži za období od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020 a porovnání s počtem českých hráček	56
5.2	Sledování změn statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u českých hráček do dvaceti let v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020.....	62
5.3	Sledování zastoupení počtu hráček z ciziny v žebříčku nejlepších hráček celé soutěže po každém odehraném ročníku ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020 v porovnání s počtem českých hráček.....	69
5.4	Další možné ukazatele vlivu zahraničních hráček, v porovnání s českými hráčkami, na utkání ŽBL a jejich případný vliv na úspěchy reprezentace žen ČR a porovnání počtů zahraničních hráček ve světových basketbalových soutěžích a evropských pohárech s českými kluby.....	81
5.4.1	Další možné aspekty vlivu herního zatížení zahraničních hráček v utkáních ŽBL na výsledky reprezentačních družstev žen.....	89
6.	Závěr	100
	Seznam tabulek	102
	Seznam grafů	106
	Seznam obrázků.....	108
	Seznam použité literatury	109
	Seznam příloh	119

Seznam zkratek

ČBF – Česká basketbalová federace

ECW – FIBA EuroCup woman basketball (EuroCup) – Druhá nejvýznamnější soutěž basketbalových klubů v Evropě

ELW – FIBA EuroLeague woman basketball (EuroLiga) – Evropská basketbalová liga žen

FIBA – Mezinárodní basketbalová federace (z francouzského *Fédération Internationale de Basket-ball*)

IHV – Individuální herní výkon

ME – Mistrovství Evropy

MS – Mistrovství světa

NBA – Národní basketbalová asociace (*National basketball asociation*)

NBL – Národní basketbalová liga mužů

OH – Olympijské hry

Reprezentace U20, U19, U18, U16 – hráčky v reprezentaci v kategorii do 20, 19, 18, 16 let

SŠMH – Sportovní škola míčových her

THV – Týmový herní výkon

U20 – Hráčky mladší 20 let

WNBA – Ženská národní basketbalová asociace (*Women's National Basketball Association*)

ŽBL – Ženská basketbalová liga

1. Úvod

Naše práce se zabývá problematikou národnostního zastoupení hráček v družstvech české ženské nejvyšší basketbalové soutěže od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020. K tomu se chceme ještě věnovat tématu, zda v této oblasti evidujeme, a případně do jaké míry, upřednostňování hráček z ciziny do utkání na úkor hráček českých, s čímž také souvisí naše doplňující a rozšiřující informace týkající se reprezentačního basketbalu žen České republiky. Právě tematika hráček z ciziny nás přivedla k myšlenkám zkoumání tohoto vývoje v nejvyšší basketbalové soutěži žen. Na klubové evropské scéně bez hráček z ciziny uspět asi nelze, ovšem na té mezinárodní scéně s nezkušenými hráčkami také ne. Rigorózní práce od úvodu navazuje na diplomovou (Novotný, 2014) a bakalářskou (Novotný, 2012) práci autora, je rozšířena a doplněna do sezony 2019/2020 a z původní práce přebíráme a opakujeme některá hodnocení, myšlenky a názory autora na danou problematiku. Nově také členíme na několik letitých cyklů jednotlivé sezony, a právě tyto cykly mezi sebou porovnáváme.

Na přelomu tisíciletí se v českém ženském basketbalu začala postupně prosazovat silná generace hráček, které svým věkem mohly ještě spadat do kategorie juniorek. Tyto hráčky, které postupně získávaly zkušenosti v profesionální basketbalové soutěži, se také dokázaly prosadit i v reprezentaci. Úspěchy na reprezentační úrovni na sebe nenechaly dlouho čekat, tým získala i nejvyšší basketbalová soutěž v ČR větší renomé a v lize najednou začínáme nacházet více zahraničních hráček.

V naší práci, ve výzkumné části, se pokusíme nejen zjistit, jak velký trend vývoje příchodů hráček z ciziny nastal, ale také jak se vyvíjí zapojování mladší generace hráček do utkání, jejich návaznost na zmiňovanou úspěšnou generaci českých basketbalistek, ale také jaký je jejich podíl na průběhu utkání. Ze zpracovaných statistických dat porovnáme základní basketbalové ukazatele – odehrané minuty, počet bodů a koeficient užitečnosti, ze kterých zjistíme, jaký podíl na zápasech mají zahraniční hráčky, české hráčky mladší 20 let a české hráčky starší 20 let. Více ukazatelů bylo vybráno, protože z jedné statistiky nemůžeme hráče hodnotit zcela objektivně. Vybrali jsme právě hodně sledovaný počet bodů, dále kvůli zahrnutí důležitých statistik také koeficient užitečnosti a pro zjištění stráveného času na palubovkách při utkáních také počet odehraných minut.

V neposlední řadě také zjistíme, zda na konci každé sezony, v těchto zmiňovaných statistikách, v žebříčku nejlepší desítky, nejlepší dvacítky a nejlepší třicítky hráček, jsou početněji zastoupeny české hráčky nebo hráčky z ciziny. A jestliže by jedna z těchto skupin měla dominovat, tak alespoň zjistíme, ve které činnosti se druhá skupina nejvíce přibližuje.

Naše práce tak může poukázat na změny stávajícího vývoje, nebo naopak poukázat, že současná situace změnu nepotřebuje.

V kolektivním sportu, jako je basketbal, nestačí do týmu pořídit 5 hráčů se střeleckým průměrem 25 bodů na zápas a čekat, že budeme vítězit se 125 vstřelenými body. Kvantita jednotlivých individuálních herních výkonů, i individuální kvalita hráčů samozřejmě hraje v zápasech důležitou roli, ale zároveň záleží i na kolektivním výkonu celého družstva. Proto se v teoretické části věnujeme pojetí týmového herního výkonu, jeho činností a psychologickým determinantám. Trochu hlouběji se zde také opět věnujeme problematice v oblasti trenérství a v neposlední řadě jsou zde znovu prozkoumávány vlastnosti sociálních skupin z psychologického hlediska.

V závěru práce porovnáme počet zahraničních hráček v jiných zahraničních soutěžích, a protože si některé kluby pořizují zahraniční hráčky, aby byly více konkurenceschopné v evropských soutěžích, uvedeme i příklady úspěchů českého klubového basketbalu v Evropě. Dozvíme se také, jaký počet hráček z ciziny a jaké národnosti se u nás v nejvyšší ženské basketbalové soutěži vyskytuje.

Jakmile se nám povede zjistit, jak se hráčky v basketbalových družstvech v ženské nejvyšší basketbalové soutěži podílí na týmovém herním výkonu, můžeme tyto výsledky porovnat s reprezentacemi žen, a také s reprezentacemi ve věkových kategoriích U16, U18, U20.

K našemu skromnému přání patří, aby výsledky této práce, třeba jen nepatrnou měrou, pomohly k dalšímu rozvoji basketbalu v České republice. Třeba jen tím, že jejich interpretace povede k tomu, že se na utkáních v ŽBL budou více podílet hráčky juniorského věku, které se pak třeba následně prosadí i v reprezentaci.

2. Týmový herní výkon

Úvodem bychom rádi zmínili, že týmový herní výkon (dále THV) nelze vysvětlit jen jako sumu všech individuálních herních výkonů (dále IHV). Týmový herní výkon je nejen podmíněn jejich kvalitou a kvantitou, ale i jejich vzájemnými vztahy. Jednotlivé IHV jsou tedy i zároveň subsystémy týmového herního výkonu. Ty jsou z hlediska systémového v interakci se systémem soupeře (respektive s IHV soupeře). Vzájemnou interakcí mezi jednotlivými subsystémy IHV a jejich samostatnými vlastnostmi je tak tvořen systém týmového herního výkonu (Süss, 2006). Týmový herní výkon má sociálně-psychologický charakter, řeší meziosobní vztahy, normy a hodnoty regulující chování. Z těchto důvodů se budeme postupně věnovat vlastnostem a znakům skupin, neboť podle Dobrého se Semiginovským (1988, strana 47) *představuje sportovně herní družstvo sociální skupinu, která je jedinečným týmem, že společná činnost všech jejích členů (hráčů) vyúsťuje jako týmový výkon v utkání s jinou soupeřící skupinou. Týmový herní výkon je založen na individuálních herních výkonech, které podléhají vzájemnému regulačnímu působení.*

Dále se budeme věnovat sociálně-psychologickým determinantům jako týmová dynamika, komunikace, nebo pozice trenéra a náležitosti s touto funkcí související. V závěru této kapitoly se zaměříme ještě na sledování týmového herního výkonu v basketbalu, po které bude již následovat výzkumná část.

2.1 Vlastnosti a znaky skupin

Protože můžeme družstvo považovat za sociální skupinu, pokládáme takřka za nutné sdělit několik informací o vlastnostech a znacích těchto skupin a využijeme zde znalostí ze sociální psychologie a z psychologie sportu. Podle Slepíčky (2009, strana 124) můžeme definovat skupinu jako *sdržení dvou, či více osob, které jsou ve vzájemné interakci, přičemž každá osoba je ovlivňována ostatními a sama je také ovlivňuje.* Stejný autor také přidává určité znaky, které jsou charakteristické pro sportovní družstva, která mají podobu primárních sociálních skupin:

- Společné cíle, které spojují činnost skupiny

- Vzájemná znalost
- Síť interpersonálních vztahů
- Komunikace tváří v tvář
- Existence společných norem, které regulují chování členů
- Systém pozic a rolí

Evans s Eyesem (2014) dodávají, že i relativně nenápadné znaky, které charakterizují uspořádání skupin (např. individuální a kolektivní cíle, dostupné finance, nebo pravidla), výrazně ovlivňují vztahy ve skupinách a tyto znaky považují za tzv. struktury vzájemné závislosti, které konkrétně popisují jako aspekty skupinového prostředí. Evans s Eyesem (2014) tvrdí, že tyto aspekty pak určují, jak jednání jednoho člena ovlivňuje ostatní členy týmu, a také jak je (člen) ovlivňován ostatními členy.

Vlastnostmi skupiny se zde zabýváme proto, že mají výrazný vliv na týmový herní výkon. Navíc, jak dodává Výrost a Slaměník (2008), tak si kolikrát ani potřebu studia těchto vlastností skupin neuvědomujeme. Přinášíme zde názory několika autorů, protože se jejich pohled na vlastnosti občas liší. Navíc jsou některé vlastnosti pouze v obecné rovině, jiné jsou zaměřeny na určitou situaci (Slepička a kol. 2009). Vlastnosti skupiny dle Slepičky (2009):

- Stabilita skupiny – proměnlivost ve členské základně.
- Velikost skupiny – malá (vzájemné ovlivnění, komunikace tváří v tvář, dána pravidly) x velká
- Integrovanost skupiny – (kompaktnost) projevuje se jednotou a činností členů
- Soudržnost (kohezivita) – pocit sounáležitosti, pevnost a stálost vztahů, hloubka mezi vztahy
- Atraktivnost – společenská významnost skupiny a význam skupinových cílů
- Stálost – trvání skupiny v čase, stálá (tradiční) skupina x nestálá (účelová) družstva (pouze pro nějakou soutěž např. reprezentační družstvo)
- Autonomie – nezávislost skupin na jiných skupinách
- Intimita – intenzita vztahů mezi členy (hlubokých a emotivních)
- Propustnost – snadnost/obtížnost změny členstva, vstupní požadavky kladené na nového uchazeče o členství

- Homogenita – stupeň shody členů skupiny v určitých znacích, např. homogenita ve sportovní výkonnosti, která se zvyšuje s úrovní soutěže
 - Polarizace – jednotná zaměřenost všech členů k dosažení na společné cíle
 - Hodnotová orientace skupiny – zaměření skupiny z hlediska uznávaných hodnot usměrňujících činnosti vedoucí k dosažení cílů (např. úspěch x prožitek)
 - Stupeň libosti – charakteristika, na kolik si jedinec váží svého členství, jak jej prožívá
 - Kontrola skupiny – uplatňování skupinových norem, význam skupinové normy
- Řezáč (1998) ještě k těmto vlastnostem doplňuje:
- Míra uspokojení – saturace individuálních potřeb skupinovou činností

Dále uvádíme ještě několik vlastností podle Nakonečného (2009):

- Flexibilita – řízení aktivity skupiny formálně x neformálně
- „Hédonický tón“ – skupinovou příslušnost řídí spíše s příjemnými pocity
- Závislost – členů skupiny na jejich skupině
- Participace – členové skupiny věnují čas a úsilí do skupinových aktivit
- Stratifikace – pozice členů v hierarchii statusů

2.2 Pojetí týmového herního výkonu

Jak již bylo psáno, tak do týmového výkonu spadá individuální herní výkon, který je podle Velenského M. (1999) velmi složitým jevem. Víme, že jednotlivce ovlivňuje hru družstva a hra družstva působí na jednotlivce a ti následně ovlivňují své jednání. Jak píše Buceta (2000), tak trenéři by měli pochopit, že budování týmového herního výkonu není záležitost pouze několika týdnů, ale může trvat několik měsíců popř. let. S tím může být úzce spjato zlepšení individuálních dovedností a taktických činností. Autor dodává, že vývoj týmové hry je možné spojit nácvikem útoku a obrany. Oba aspekty mohou být rozvíjeny současně a přináší nám výhody (Buceta, 2000).

K herním činnostem jednotlivce, které se na THV podílí, mají zároveň kooperační i kompetiční charakter. Pod pojmem kooperace rozumíme spolupráci všech hráčů jednoho družstva, společnou činnost, ve snaze dosáhnout společně cíle (tj. co nejlepšího výsledku). Pod pojmem kompetice rozumíme odolávání pokusům družstva soupeře,

bránit mu v dosažení cíle a zároveň prosazovat svoje cíle (Dobry, Semiginovský, 1988). Každý THV má své determinanty, na které působíme při rozvoji a kultivace herního výkonu nejen v tréninkovém procesu, ale i v utkání (Táborský, 2007).

2.3 Sociálně psychologické determinanty THV

Dobry se Semiginovským (1988) uvádějí, že s optimálními interpersonálními vztahy mezi hráči a trenéry můžeme maximalizovat THV, a naopak tyto slabé vztahy mohou být velkým handicapem. Přestože si to nechceme připustit, platí v týmu zákon změny a všechno je stále v pohybu: neustálý vnitřní vývoj družstva, vzestupy a pády, proměny vztahů, postojů a motivací, konflikty, nebo frustrace. Mezi sociálně psychologické determinanty řadí stejní autoři:

- Týmovou dynamiku
- Sociální kohezi v týmové dynamice
- Komunikaci a motivaci v týmové dynamice
- Trenéra v týmové dynamice

2.3.1 Týmová dynamika

Podle Dobrého se Semiginovským (1988) využíváme v týmové dynamice modelu tzv. interakčního přístupu, který se zajímá o hráče, trenéra a síly, které mohou ovlivňovat týmový výkon. Tento přístup vysvětluje chování hráče i trenéra jako výsledek dvou skupin sil, které na sebe působí a ovlivňují se. Právě to nás vede k pojmu týmová dynamika.

Do jedné skupiny sil zahrnujeme tým jako instituce, role a očekávání s plněním rolí hráče a trenéra. Jedná se o souhrn těchto sil, které si vynucují určité standardy a kladou požadavky na chování a jednání. Slepíčka (2009) dodává, že vymezení pozic a rolí přispívá k efektivní činnosti. Dále vymezuje role krátkodobé (např. zraněný hráč) a dlouhodobé (např. role kapitána družstva) a navíc uvádí několik dalších rolí:

- Role spjaté s činností družstva (např. herní role, role vůdce)
- Role pojící se k vytváření dobrého klimatu skupiny (emoční vůdce)
- Role spojené s uspokojováním vlastních potřeb (role zlého muže)

V této souvislosti uvádí ještě Slepíčka (2009) rozdělení sociálních rolí ve sportovním družstvu:

- Role vůdce
- Role obětího beránka
- Role bažanta
- Role zlého muže

Do druhé skupiny sil spadá hráč a trenér s jedinečnými osobnostními vlastnostmi a individuálními cíli a potřebami. Podle Braye et al. (2006) je pro družstva usilující o nejvyšší sportovní výkon rozhodující, jak úspěšně plní členové tohoto týmu své role.

O jednodušším rozdělení rolí hovoří Beauchamp s Eysem (2014), kteří tvrdí, že role ve skupině lze rozlišovat na základě funkcí, ke kterým slouží, na 2 kategorie:

- Role týkající se odpovědnosti za cíle družstva např. kapitán
- Sociální role starající se o fungování a harmonii skupiny např. klaun

Beauchamp s Eysem (2014) zároveň dodávají, že právě dosahování cílů skupiny a fungování skupiny vedoucí k uspokojování potřeb jejich členů, vede k minimalizacím problémů ve skupinách.

Hráče ovlivňují týmové institucionální zvláštnosti a zvyklosti. Individuální identita jedince se stává druhořadou a hráč se začíná ztotožňovat s týmovými cíli. Těchto sil využívá trenér k dosažení dvou klíčových cílů: úspěšný týmový výkon a individuální uspokojení každého hráče z výkonu družstva. Neustále se mění každý tým, ať již tím, že hráči stárnou, získávají zkušenosti, mění se motivy a cíle, nebo tím, že se v družstvu prohlubují vztahy (Dobry, Semiginovský, 1988). Beauchamp et al. (2007) upozorňují, že jako prostředek ke zlepšení týmové dynamiky slouží větší porozumění svým spoluhráčům, neboť mezi hráči mohou existovat značné osobnostní rozdíly. A Harwood s Beauchampem (2008) naopak říkají, že zhoršení týmové dynamiky mohou zapříčinit hráči s příliš vysokým egem a/nebo prostředí, kde je podporován pocit nadřazenosti, rivalita a trestání za chyby.

V úvahu je potřeba také brát stadia vývoje družstev, které uvádíme níže i s charakteristickými rysy vývoje.

- Zakládající stádium – tvorba družstva a základů týmu, ustavování norem a limitů pro vztahy a chování, sestavení cílů – cíle dle Hodge (2004) jsou: fyzické, technické, taktické, psychologické
- Bouřlivé stádium – konflikty a rebélie proti trenérovi, odolnost vůči vnějším vlivům, hráči přijímají, reagují a podrobují se požadavkům
- Stabilizační stádium – upevňování týmové koheze, stabilizace role hráčů, herní kooperace
- Výkonové stádium – meziosobní struktura se stává stimulem herního týmového výkonu (Dobrá, Semiginovský, 1988)

V této části závěrem dodáváme několik poznatků od Dobrého se Semiginovským (1988), kteří píší, že za nepravdivost v opakování stádií považujeme příchod nové sezony a také příchod nových hráčů do týmu. Právě příchod nových (vhodných) hráčů, kteří vyhovují potřebám a nárokům týmu, je podle Beauchampa et al. (2007) první možnost, jak mohou trenéři a manažeři budovat tým. Druhou metodou je žádný příchod hráče, ale naopak trénování stávajících členů týmu tak, aby efektivněji přispívali k plnění týmových cílů.

V kontinuitě týmového vývoje pak brání časté změny v družstvu i dlouhodobé lpění na základní sestavě. Při práci s vybranými celky je pak nutné cílevědomě a smysluplně urychlovat vývoj týmu a dostat se co nejdříve do stádia výkonového. (Dobrá, Semiginovský, 1988)

2.3.2 Sociální koheze v týmové dynamice

„Vlastnost skupiny, projevující se komplexem vnitřních sil a vztahů, které spojují členy skupiny mezi sebou a přitahují je ke skupině jako celku.“ (Dobrá, Semiginovským 1988, strana 50)

Takto autoři definují sociální kohezi (soudržnost), a dodávají, že se koheze skládá z pěti faktorů:

- Uspokojení (satisfakce) z týmového výkonu
- Uspokojení z vlastního individuálního výkonu
- Úkolově orientovaná koheze (vztah k dané sportovní hře, plnění skupinových úkolů a tím plnění skupinových cílů)
- Afiliční koheze („hraji rád v tomto družstvu“)

- Touha jednotlivce po veřejném uznání

Beauchamp s Eyssem (2014) popisují kohezi ve skupině jako: „dynamický proces, který se odráží v tendenci držet skupinu pohromadě a udržet ji jednotnou ve snaze plnění týmových cílů a/nebo za účelem k uspokojování potřeb jejich členů.“

Martin et al. (2013) přidávají 4 znaky soudržnosti, která je podle nich:

- Multidimenzionální, tj. když členové vstupují do skupin, setrvávají v nich z mnoha různých důvodů, a tyto důvody se mezi skupinami liší
- Dynamická, tj. když síly, které působí na členy, aby se připojili ke skupinám a zůstali v nich zapojeni, nejsou stabilní a mohou se měnit s tím, jak se skupiny vyvíjejí v čase.
- Instrumentální, tj. že každá skupina vzniká za nějakým účelem, a proto musí mít i nějaký účel svého jednání
- Afektivní, tj. že všechny skupiny poskytují během své existence kontext pro rozvoj sociálních vztahů, ať už dobrých nebo špatných

Cota et al. (1995) nahlíží na kohezi jako na odolnost skupiny vůči rušivým silám, neboť společné překonávání rušivých sil je to, co spojuje skupinu dohromady.

Podle Beala et al. (2004) mohou sociální soudržnost způsobovat v menší míře také:

- Mezilidská přitažlivost, tj. společné sympatie nebo náklonnost ke členům skupiny
- Skupinová hrdost, tj. pocity hrdosti na vlastní skupinu, silný pocit uznání za myšlenku „my“, cítit se jako součást skupiny a vnímat to jako celek

Ve větší míře:

- Závazek úkolu, tj. dokončení společných úkolů a cílů, kdy členové skupin zaměřených na úkoly obvykle vykazují velkou vzájemnou závislost a často mají pocit odpovědnosti za výsledky skupiny. (<https://en.nsp-ie.org/>, 2021)

Eys et al. (2016) pak říkají, že zatímco týmové prožívání úspěchu poskytuje jasnou zpětnou vazbu o jednotě skupiny, tak se ale naopak nezdá, že by úspěch jednotlivce (tj. splnění vysokého očekávání u role, která je orientovaná na úkoly) vedl jednotu skupiny k silnějšímu vnímání týmových úkolů. Eys et al. (2016) zároveň dodávají, že přistoupení na danou osobní roli a překročení očekávání dané role, vede sportovce

k tomu, že budou svůj tým vnímat jako soudržnou jednotku. Eys et al. (2016) navíc ale upozorňují, že kvůli konkurenčnímu prostředí v týmu má mnoho sportovců nejistou roli.

Eys et al. (2009) ještě doplňují, že soudržnost je jedním z nejdůležitějších faktorů v malých skupinách. V teheránských týmech Iránské basketbalové ligy zjistil Parvazishandi (2020), že na týmovou kohezi může mít vliv například i zvolená hudba před tréninkovým cvičením, nebo dokonce i před samotným utkáním. Parvazishandi (2020) z dotazníků, pozorování a rozhovorů s trenéry a hráči (ve spolupráci s odborníky na dané téma) došel k závěru, že poslech motivační hudby nejméně pět týdnů v trénincích může zvýšit týmovou soudržnost hráčů. Uvádí, že výběr správné hudby k poslechu může vést u hráčů ke stavu flow v jehož důsledku pak hráči cvičení lépe prožijí. Pozitivní nálada hráčů pak vede k odstranění jejich negativních nálad, a právě tím i k vyšší soudržnosti týmu. (Parvazishandi, 2020)

K hodnocení týmového úspěchu využívají Dobrý se Semiginovským (1988) dvě veličiny: poměr počtu vítězství a porážek (index V/P) a vyjádření uspokojení (satisfakce) z týmového výkonu. Souhrnně autoři uvádí, že:

- nejdůležitějším faktorem koheze je afiliační koheze
- index V/P je nejdůležitější mírou týmového úspěchu
- na všech výkonových úrovních jsou v silném vzájemném vztahu – míra týmového úspěchu + afiliační koheze + uspokojení z týmového výkonu

V praxi je třeba věnovat pozornost:

- Izolaci hráčů (sociálnímu odcizení)
- Vzniku malých skupin tzv. „kliky“
- Vliv stresu např. při důležitosti utkání a vysoké úrovni soupeře (tzv. efekt kompetice)

Dále může působit na sociální kohezi, pravděpodobnost týmového úspěchu a uspokojení hráčů:

- Spojení rutinérů a veteránů (zkušenost a přehled) s mladými hráči (výbojnost a dynamika)
- Konkurence na všech místech v družstvu
- Trenérem vymezené role a příležitosti

Carron et al. (2002) zkoumali v 18 elitních univerzitních basketbalových družstvech vztah mezi úkolově orientovanou kohezí a procentuální úspěšností týmů. Úkolově orientovaná koheze byla zjišťována pomocí dotazníků, procentuální úspěšnost týmů byla vypočítána na konci sezony (bez nadstavbové části) vydělením počtu získaných bodů maximálním možným počtem bodů (krát 100). Autoři tohoto výzkumu odhalili „silnou“ korelaci¹ ($r=0,62$) u vztahu mezi úkolově orientovanou kohezí a procentuální úspěšností týmů. Z uvedeného tedy vyplývá, že by se trenéři při práci s družstvem měli snažit i o přímé ovlivnění týmové soudržnosti.

Muthaine (2014) zkoumal na více než 120 respondentech vztahy hráčů a hráček v týmech v basketbalové Keňské národní lize v sezoně 2010. Zjistil, že čím větší je počet hráčů v týmu (konkrétně 16 až 20), tím méně mají jednotliví hráči mezi sebou přátel. Naopak menší počet hráčů v družstvu (konkrétně 12 až 15) znamenal větší počet přátel mezi sebou. Na otázku, zda je pro ně osobně u nich v týmu nějaký spoluhráč neoblíbený, odpovědělo 21 % z dotázaných že ano, 75 % že ne a 4 % hráčů a hráček se nevyjádřili. Důvody neoblíbenosti spoluhráčů byly uvedeny jejich: lenost, pýcha a sobectví.

Meziosobní vztahy hráček zkoumal Wlazlo (2007) v nejvyšší Polské basketbalové lize žen. Studie trvala od roku 1998 do roku 2002 a probíhala jen v nejlepších týmech celé soutěže. Jak autor upozorňuje, tak týmy sice zůstávaly stejné, ale docházelo k hráčským obměnám. Wlazlo (2007) rozdělil celkem 65 hráček na hráčky základní sestavy (36 hráček) a na náhradnice (29). Doplnil, že za hlavní kritérium, zda hráčka bude zařazena do základní sestavy, nebo ne, považuje úroveň jejich basketbalových dovedností. Zároveň dodává, že pro náhradní hráčky není tato situace z psychologického hlediska úplně ideální např. z důvodů, že mohou dostávat nižší plat, mají menší šanci na zlepšení svých, již zmiňovaných, basketbalových dovedností, nebo nedokážou naplnit své ambice. Wlazlo (2007) ze svých sociometrických šetření zjistil, že úroveň mezilidských vztahů ve sledovaných skupinách byla sice jen mírně nadprůměrná (na hranici od 1 do 10 dosahovala úroveň hodnoty 7), ale pozice ve skupině, které si hráčky vybuchovaly, byly poměrně stabilní i přes časté hráčské obměny v období, kdy výzkum probíhal (Wlazlo, 2007).

Dále k této části přinášíme ještě další případy, které mohou mít vliv na ohrožení sociální koheze. Tím se mohou stát také například starší hráči, kteří jsou výkonově

¹ Vysvětlení pojmu korelace je v kapitole 4.5

překonání mladšími, ale přesto zůstávají v družstvu v roli náhradníků. Mohou přenášet svou nespokojenost a frustraci na trenéra a hráče. V extrémních případech si přejí porážku svého družstva, aby stouply šance na jejich uplatnění. Stejně tak i hráči základní sestavy se stávají konkurenty, pokud chtějí např. dát víc bodů, hrát déle, mít větší vliv na výkon, nebo chtějí mít větší prestiž než spoluhráč. Ještě větší nebezpečí pro sociální kohezi tvoří rivalita. Na hřišti jsou odděleni konkurenti a rivalové, kteří například jednají na vlastní pěst. Sociální kohezi může narušit také příchod nového trenéra, který začne prosazovat jednu změnu za druhou a tyto pokusy narazí na nepřekonatelnou bariéru (Dobry, Semiginovský, 1988).

2.3.3 Problematika zapojení zahraničních hráček ve sportovním týmu

Současný basketbal se spíše pomalu stává mezinárodním pracovním trhem, věnující se nakupování a prodávání hráčů a hráček. Basketbalistky a basketbalisté ze zahraničí však prochází stadii adaptace na nové prostředí a zvykají si na nové lidi a mohou tak zažívat tzv. kulturní šok. Zároveň ale nemají na adaptaci moc času, jelikož se od nich rychle očekává určitá úroveň předváděné hry, vysoký přínos pro družstvo a s tím spojené výborné výsledky. Často mohou být basketbalistky a basketbalisté pod mediálním tlakem, který, dle názoru autora, k úspěšné a rychlé adaptaci rozhodně nepřispívá. Průcha (2007) k tomuto tématu uvádí Berryho čtyřbodovou strategii adaptace cizinek² a cizinců:

1. integrace – cizinky poznávají a přijímají novou kulturu, současně udržují i svou vlastní (mají pak dvojí kulturní identitu)
2. asimilace – cizinky usilují o co největší splynutí s obyvatelstvem hostitelské země, svou kulturu považují za málo důležitou
3. separace – cizinky nepovažují kontakt s kulturou a příslušníky nové země za důležitý, je zde u nich určitá izolace
4. marginalizace – cizinky necítí potřebu kontaktu s dominantní kulturou, ale neuchovávají ani svou původní. Identifikují se jen se subkulturou své vlastní skupiny (Průcha, 2007)

Khomutova (2009) ve své diplomové práci, zabývající se tematikou cizinců ve sportovních klubech, upozorňuje, že v týmech, kde se prolíná více kulturních skupin, se

² Dle Zákona č. 326/1999 Sb. se cizincem rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. V naší práci je pojem cizinka označení pro zahraniční hráčku.

mohou také častěji objevovat potíže ve verbální i neverbální komunikaci (Khomutova, 2009). Zároveň Khomutova (2014) ve své disertační práci dodává, že i domácí sportovci se mohou cítit ohroženi novými spoluhráči, a také mít obavy, že ztratí svou pozici v konkurenci zahraničních hráčů.

Problémům pak mohou čelit také trenéři při práci s kulturně rozmanitými týmy a sportovci, zejména tehdy, pokud se jedná o jejich první trenérskou zkušenost s takto rozmanitým družstvem a nemusí si tedy uvědomovat, jak může kulturní rozmanitost ovlivňovat týmovou dynamiku a osobní vztahy mezi hráči. Benson et al. (2016) ještě upozorňují na socializaci nově příchozích hráčů do týmů a organizací, kdy tzv. organizační socializace je proces, ve kterém sportovci porozumí svým úkolům a pochopí pravidla a kulturu daného týmu. Proces socializace vyžaduje, aby se nováčci naučili, co se od nich v určitých situacích očekává, a zároveň si osvojili schopnosti a dovednosti, aby tato očekávání splnili (Benson et al., 2016).

Khomutova (2014) dále uvádí, že problémy, které mohou mimo sportoviště nastat se týkají nejen jazykové bariéry, ale také např. nemožností najít známé potraviny nebo zajištění si potřebných služeb a v neposlední řadě se může jednat i o negativní postoje ze strany místních obyvatel. Khomutova (2014) upozorňuje i na problémy týkající se sportovních souvislostí: vytváření podskupin u zahraničních hráčů, nebo v rozdílném přístupu k hráčům ovlivňující týmovou dynamiku. Někteří hráči, zvyklí na individuální přístup k basketbalu, zažívali najednou kolektivní přístup, anebo naopak (Khomutova, 2014). I z těchto důvodů se budeme v dalších kapitolách věnovat např. komunikaci, motivaci, nebo tématu trenérství.

2.3.4 Komunikace a motivace v týmové dynamice

2.3.4.1 Komunikace

Komunikací rozumíme spojení mezi trenérem a sportovcem a považujeme ji za nejdůležitější podstatu trénování. Řadíme sem vzájemné ovlivňování výměnou názorů, citů, myšlenek, informací a aktivit.

Opět uvádíme rozdělení komunikace podle Martense (2006), který komunikaci rozděluje na 3 formy:

- Vydávání příkazů a přijímání reakcí na tyto pokyny

- Obsahová a emoční složka komunikace
- Dělení komunikace na verbální a neverbální

Neverbální komunikaci můžeme podle Laška (2007) rozdělit ještě na:

- Napomáhající řeči
- Nahrazující řeč
- Vyjadřující postoje
- Vyjadřující emoce

Dále připomínáme, že trenér musí být schopen efektivní komunikace v nespočetných situacích, ať se jedná o komunikaci např. s rozhodčími, kolegy trenéry, novináři, nebo při vysvětlování nového prvku. Neefektivní komunikace ovšem není jen chybou trenéra. Problém může způsobit i sportovec, popřípadě se jedná o chybu obou dvou. Abychom se těmto problémům vyhnuli, je potřeba své vlastní komunikační dovednosti neustále rozvíjet. Úspěšní trenéři se tak stávají mistry komunikace (Martens, 2006).

Problémem v týmové komunikaci se stává, pokud trenérovo hodnocení výkonu v utkání i tréninku nesouhlasí s názorem jednotlivců, nebo celého týmu. Výsledkem může být například rozmrzelost a odpor hráčů k trenérovi. Jiný komunikační problém může vzniknout při stresových situacích během utkání. Za přirozeným důsledkem snížení výkonu můžou stát momenty, kdy trenér mění na poslední chvíli strategii, nebo dává složité informace, a tím přetěžuje kapacitu hráče k procesuálnímu zpracování informací. Za ještě horší variantu považujeme různé negativní poznámky a výhrůžky, které předpokládají neúspěch a v hráčích upevňují pocit, že mají prohrát a že jsou slabí. Proto by měly být závěrečné rady a připomínky nejen před začátkem utkání, ale i během něj, v pozitivním duchu. Pakliže trenér nesouhlasí s určitými projevy, měl by kritizovat chování hráče, nikoli jeho. Pokud hráč v návalu vzteku vybuchne a nevhodně trenéra kritizuje, neměl by trenér odpovídat stejně, ale snažit se zjistit příčinu, umožnit hráči, aby se vypovídal a odhalil, co za hněvem stojí (Dobry, Semiginovský, 1988).

2.3.4.2 Motivace

Dovalil (2008, strana 117) definuje motivaci k výkonu jako: „*Integrace dynamických a poznávacích činitelů v činnostech a osobnosti člověka. Dynamickými činiteli se rozumí skutečnosti, které sportovce podněcují, podporují, nebo naopak tlumí*

jeho angažovanost v činnosti. Jsou determinovány jak vnitřním, tak vnějším prostředím sportovce, ale i vrozenými i získanými dispozicemi.“ Gillernová et al. (2000) doplňují tuto problematiku o tzv. výkonovou motivaci, kdy podle převažující výkonové tendence rozdělují sportovce na dva různé typy: první jsou orientováni na dosažení úspěchu, druzí jsou orientováni na vyhýbání se neúspěchu. Kuchař s Jelínkem (2019) doplňují, že motivace k výkonu znamená za něčím jít (např. dát více gólů/bodů než soupeř), anebo naopak je to obava, abych neztratil to, co už mám, spojená se starostí obdržet méně branek/bodů.

Úroveň motivace se v průběhu sezony může měnit – buď je vysoká (například, když se hráč snaží dostat do družstva), nebo klesá (když se hráč do družstva dostane). Co je také pro trenéra důležité, jsou reakce hráčů na vítězství a porážky. Vítězství se často připisuje vysokému úsilí a výkonu hráčů, ale porážku lze často vysvětlovat jako smůlu. Dopad na motivaci jednotlivců a týmu má pravděpodobnost úspěchu. Za nejvhodnější považujeme situaci, když hráči věří, že oni i soupeř mají stejnou šanci na úspěch (Dobry, Semiginovský, 1988).

Nezdoba (2018) ve své bakalářské práci uvádí, že s mírou motivace přímo souvisí tzv. vlastní vnímaná účinnost (v originálu self-efficacy³). Vlastní vnímaná účinnost vypovídá o osobním přesvědčení jedince, do jaké míry je schopný uspět při dosahování určitého cíle (Nezdoba, 2018).

Horáková Hoskovcová (2009) doplňuje, že přesvědčení o vlastní účinnosti určuje, jak sportovci cítí, myslí, motivují sami sebe a jak se chovají. Silný pocit vlastní účinnosti zvyšuje jejich výkony, oproti tomu sportovci s pochybnostmi o vlastních schopnostech uhýbají před náročnými úkoly, které vnímají jako osobní hrozbu (Horáková Hoskovcová, 2009).

Nováková (2020) se ve své bakalářské práci ještě zmiňuje o trenérem vytvářeném motivačním klimatu, které přispívá k tomu, jak bude určitá osoba zaměřovat svou motivační orientaci, zda na úkol nebo na ego. Motivační klima je pak velmi důležité hlavně pro trenéry, rodiče a učitele usilující o co nejlepší výkony u svého týmu, sportovce a dítěte. Proto také můžeme rozdělit klima na:

- Soutěžní klima - tj. zapojení ega, soupeření, srovnávání a odměňování a oceňování hráčů s vysokými výkony

³ překládáno do češtiny i jako „osobní zdatnost“, nebo „vědomí vlastní účinnosti“ (Nezdoba, 2018)

- Klima mistrovství - tj. hráči jsou trenéry a rodiči podporováni, aby se zlepšovali v osobních cílech, vydrželi u úkolu a pomáhali druhým se zlepšovat skrze týmovou práci (Nováková, 2020)

Myslíková (2014) ve své bakalářské práci zastává názor, že porozumění motivačnímu klimatu je důležité zejména pro trenéry, jejichž cílem je podpořit svého svěřence nebo tým v podávání co nejlepších výkonů. U sportovců vede motivační klima ke vzniku vnitřní motivace, založené na radosti z pohybu a dobrém psychickém rozpoložení (Myslíková, 2014)

Souvislost mezi soudržností, a trenéry vytvořeným motivačním klimatem, zkoumal Eys et al. (2013) na necelé tisícovce mladých hráčů (532 dívek a 465 chlapců). Autoři tohoto výzkumu odhalili pozitivní korelaci⁴ ($r=0,54$) mezi klimatem mistrovství a sociální kohezí. Naopak hráči, zaměřující svou motivaci na ego, vnímali své týmy jako méně soudržné ($r=-0,39$). Z uvedeného vyplývá, že trenérem vytvořené motivační klima souvisí se soudržností týmu a motivační klima by mělo být bráno jako důležitý faktor pro budování soudržného týmu. (Eys et al. 2013)

V závěru této části o motivaci připisujeme několik poznatků Dobrého se Semiginovským (1988), kteří říkají, že:

- Sociální kohezi a týmové dynamice pomáhají kapitáni
- Pro pozitivní podporu a posílení kladného chování je doporučeno určit, jaké chování, projevy a postoje jsou pro úspěch družstva důležité
- Střídat pochvalu a pozitivní podporu s negativní kritikou v poměru 4:1
- Povzbuzení a pochvalu zaměřovat častěji na skupinu

2.3.5 Trenér v týmové dynamice

Dobrá se Semiginovským (1988, strana 54) rozumí pod pojmem trenér: „*označení sociálního statusu, tj. společenského místa nebo pozice, kterou člověk zaujímá ve skupině na základě vrozených, získaných a připsaných vlastností. Status přisuzuje trenérovi určitá práva, odpovědnosti, povinnosti, prestiž.*“

Jansa (2012, strana 165) dodává, že trenér se v českém jazyce používá pro: „*označení funkce člověka, který zajišťuje, a hlavně vede trénink sportovce.*“

⁴ Vysvětlení pojmu korelace je v kapitole 4.5

Trenérský status se realizuje trenérskou rolí. Tím je myšleno konkrétní jednání, vystupování a chování, které se od trenéra očekává. Pojem trenérské role je široký a zahrnuje proměnlivá a rozdílná chování, které se nazývají subrole. Trenér je musí přijímat, bez přetvářky hrát a plně prožívat. Subrole prostupují celou trenérovu osobnost, emoce, snahy a výrazy. Nesmí si je zafixovat natrvalo, stejně jako vnější chování, řečnické projevy a gesta. Do jakých subrolí se trenér dostává, vyjmenovává Dobrý se Semiginovským (1988):

- Vládce – rozhoduje o podílu hráče na výkonu týmu, o hráčově kariéře, vývoji a rozvoji
- Podřízený řadový pracovník
- Žák – učí se, přijímá normy a pravidla
- Otec – se stará o své hráče
- Terapeut – diagnostikuje jednání druhých, odstraňuje neduhy, předepisuje léky
- Pacient – poznává své nedostatky, usiluje o jejich odstranění
- Expert – hluboce vzdělán v odborných otázkách
- Rádce – pomáhá radami druhým
- Diktátor – v kritických okamžicích musí rozhodovat sám
- Přítel – povzbuzuje aktivitu druhých, vede je k objevování nového, provozuje emoční náklonnost v krizových momentech
- Vychovatel – vytyčuje cíle a ukazuje cestu k nim
- Psycholog – snaží se poznat hráčovu osobnost a vytvářet podmínky pro její rozvoj

Hráči vidí trenéra v nejrůznějších situacích a jsou jím ovlivňováni. „*Trenér je prostě bohem, který může všechno, avšak vzápětí se může stát obětním beránkem, kterého vyženou do pouště třeba i za cizí hříchy.*“ (Dobrý, Semiginovský, 1988, strana 55)

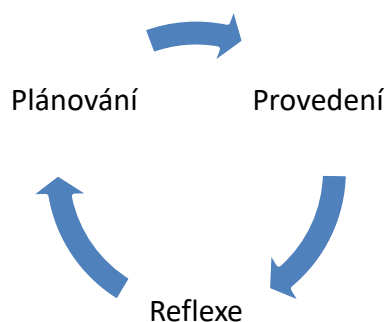
2.3.5.1 Činnost a osobnost trenéra, koučink

Dovalil (2008) rozlišuje veškeré odborné působení trenéra jako:

- projekční a plánovací – koncepce tréninku, výkonnostní cíle, úkoly, obsahy, postupy tréninku

- organizační – materiální zajištění tréninků (prostor pro trénink, časový rozvrh, příprava náčiní), organizace tréninkové jednotky, zajišťování účasti v soutěžích, kalendář soutěží
- realizační – převedení plánovaných záměrů do praxe

Jones (2006) doplňuje pomůckou pro trenéry (viz Obrázek 1) takzvaným „tříetapovým cyklem“ ve kterém sděluje, že po naplánování určitého úkonu přichází samotné provedení, které je potřeba následně vyhodnotit (Jones, 2006).

Obrázek 1: Tříetapový cyklus podle Jonese (2006)

Jansa (2012) dále uvádí rozdělení několika typologií trenérů:

- ve vztahu trenér x sportovec
 - autoritativní x sociální
- zaměření trenéra v pedagogických postupech
 - vědecko-systematický x empirický
- způsob řízení sportovců v soutěži
 - taktický x emocionální x psychologický

Jansa (2012) dále poukazuje na rozdělení:

- Autoritářský („studený nos“)
- Přátelský („prima chlapík“)
- Intenzivní („hnaný“)
- Snadný („vše lehce překonávající“)
- Chladný počtář („obchodnický“)

A šest dimenzí: Informátor, důvěrník, ukazňovatel, motivátor, referent, vychovatel stanovili Svoboda s Hoškem (1986).

Zmíníme ještě 3 trenérské styly dle Martense (2006):

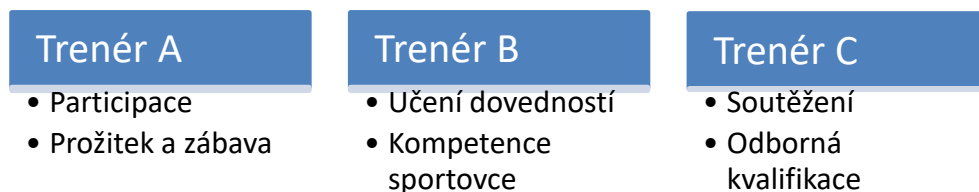
- Autoritativní styl – trenér – diktátor – dělá všechna rozhodnutí sám, sportovec pouze plní jeho příkazy, má řadu znalostí a zkušeností
- Submisivní styl – trenér – opatrovatel – vydává minimum pokynů; dělá co nejméně rozhodnutí; málo zasahuje do organizace tréninku; mají nedostatek schopností řídit a vydávat instrukce; jsou příliš laxní; nevědí, jak mají trénovat
- Kooperativní styl – trenér – učitel – trenéři rozhodují se svými svěřenci, spolupracují s nimi při vytváření konečných rozhodnutí;

Kooperativní styl neznamena, že by se trenér zbavoval zodpovědnosti, že by trénink neměl řád ani pravidla! Trenér, vyžadující tento styl, ví, kdy ponechat rozhodnutí a zodpovědnost na hráčích. Asi jako nejznámějšího basketbalového představitele tohoto stylu můžeme jmenovat bývalého trenéra v NBA, např. u Chicaga Bulls a Los Angeles Lakers, Phila Jacksona. Naopak jako představitele autokratického stylu si připomínáme Bobbyho Knighta, který například přirovnal basketbal k válce, ke svým svěřencům býval velice nekompromisní a některé hráče dokonce telefonicky budil (Novotný, 2014).

K tématu dále opět využijeme informace od Martense (2006) a Periče s Dovalilem (2010).

Martens uvádí 3 vlastnosti úspěšného trenéra:

- Znalost sportu – pravidel, technických a taktických prvků
- Empatie – schopnost porozumět pocitům, emocím a myšlenkám svých svěřenců
- Motivace – k tomuto bodu uvádí motivaci trenérů Obrázek 2 (McGill, 2012)

Obrázek 2: Motivy trenérů (McGill 2012)

Zajímavou poznámku k motivaci ještě přidává i, dnes již bohužel zesnulý, trenér Luděk Bukač: „*Kouč, který nehoří, nemůže zapálit ani hřát.*“ (Bukač, 2014) Autor tím chtěl říci, že má-li tým motivovaného kouče, má zpravidla motivované i svěřence.

Martens (2006) dále dodává, že k úspěchům na trenérském postu je potřeba si také stanovit svůj osobní cíl, filozofii a velmi důležité je také spolupracovat s realizačním týmem.

Perič s Dovalilem (2010) píší o tzv. koučování, což považují za specifickou oblast vedení sportovců v utkání. Řadí sem:

- Činnosti bezprostředně před utkáním – organizační záležitosti, stručnou charakteristiku soupeře, instruktáže o zvolené taktice a strategii, otázky disciplíny a motivace
- Činnosti v průběhu utkání – specifický cit pro hru, sebekontrolu, chladnokrevnost, včasné rozhodování, strategické schopnosti, odvahu prosadit a uplatnit svoje rozhodnutí, schopnost objektivně hodnotit činnost vlastního sportovce i soupeře
- Činnosti po utkání – po neúspěchu stručně shrnout průběh, vyhnout se negativnímu hodnocení a emocím; při výhře vhodné „prožít“ pozitivních emocí, poděkování za dosažený výkon

Stejní autoři (Perič, Dovalil, 2010) zmiňují i čtyři hlavní zásady koučování při předávání informací sportovcům:

1. Stručné, jasné a nedvojznačné předání informací
2. Pozitivní pokyny
3. Mluvit klidně a věcně
4. Aktivně pozorovat a chladně naslouchat

Rovný (1976) ještě přidává 5 znaků úspěšného trenéra:

1. Pedagogicko-psychologický přístup k hráčům, respekt k rozhodčím, divákům, funkcionářům, tisku; ovládat se; být příkladem s vysokými morálními a volními vlastnostmi;
2. Důslednost, pestrost, pružnost a pohotovost v rozhodování; organizační schopnosti

3. Umět přesvědčit a strhnout k vysoké bojovnosti a obětavosti
4. Odborník v dané disciplíně
5. Nepřeceňuje úspěchy, více analyzuje neúspěchy, kriticky hodnotí nejen výkony hráčů, ale i svoje (Rovný, 1976)

Velenský E. (1987) dodává analýzu práce trenéra-kouče, kam řadí shromažďování informací o soupeři, přípravu trenéra a družstva před utkáním, činnost trenéra v průběhu utkání a činnost trenéra po utkání (Velenský, 1987).

Dodáme ještě „znalostní základnu“ od Jonese a spol. (2004), kam autoři řadí např.: obsahové znalosti, všeobecné pedagogické znalosti, znalosti osnov, znalosti svěřenců, znalosti vzdělávacích souvislostí (např. znalosti komunit a kultur), nebo znalosti cílů, záměrů a hodnot (Jones a kol., 2004).

Bukač (2014) ještě doporučuje: *„Zacházení s vědomostmi je mnohem víc než znalosti. Zásadním požadavkem koučování je herní myšlení. K tomu, aby trenér poznal, co, jak, kdy, kde atd. v utkání a tréninku funguje, potřebuje teoretický pilíř a dennodenní praxi. Účinnost koučování vyjadřuje míra přenosu tréninku do utkání: cestou hráčské zkušenosti, cestou trenérské praxe a zkušeností z benčkoučinku a cestou kritického myšlení a vzdělávání umožňující inovovanou aplikaci.“* Autor zároveň upozorňuje, že: *„co platí dnes, zítra bývá zastaralé!“* Čímž je naznačeno, že je potřeba, aby se trenéři neustále vzdělávali.

Každý trenér si v podstatě vytváří svoje vlastní návody a postupy, jak vést sportovce, jak s nimi komunikovat, nebo jak je řídit v soutěži. (Novotný, 2014)

2.3.5.2 Problematika trenérství a kodex trenéra

V této souvislosti uvádíme názory Jansy (2012), který říká, že trenérství vykazuje pouze rysy povolání, ale samotnou profesí se zatím nestalo. Za tím vidí autor následujících osm faktorů:

- Absence profesní autonomie trenérů – vyplývá ze závislosti na laické veřejnosti a společenském očekávání
- Společnost chápe trenéra jako veřejnou osobu a výsledky jeho práce redukuje na úspěchy jeho svěřenců
- Extrémní konkurenční prostředí – trenér může být vyměněn sportovcem bez odpovídajícího vzdělání

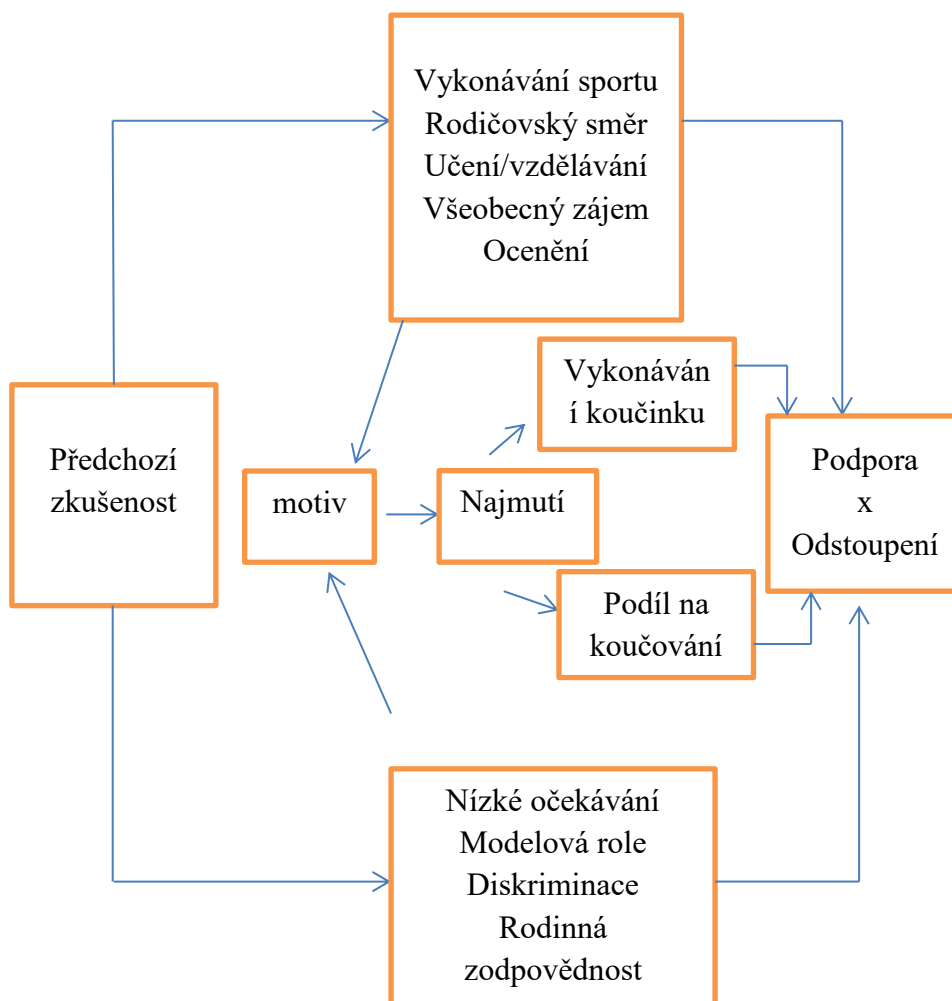
- Složité situace, do kterých se trenéři dostávají z hlediska svého chování a často řeší ostrý střet zájmů
- Práce trenérů pod tlakem termínů (soustředění, závody, testy...), časový deficit a problémy se synchronizací jednotlivých úkolů
- Časové omezení pracovních kontraktů trenérů ve vrcholovém sportu
- Problém genderového kritéria (absence žen – trenérek)
- Absence trenérského etického kodexu v řadě zemí

K předposlednímu bodu, který se týká genderového problému, proto záměrně uvádíme ještě Obrázek 3, který nám popisuje schéma procesu rozhodování k uchycení se trenérek v trenérské branži (Lyle, 2002). Český olympijský výbor ve spolupráci s EU (resp. EIGE – Evropský institut pro rovnost žen a mužů⁵) navíc poukazuje na genderovou nerovnost ve sportu a říká, že pouze 20 % až 30 % všech trenérů v Evropě jsou ženy. (www.olympic.cz, 2017)

K poslednímu bodu o trenérském kodexu vybíráme několik norem etického chování trenérů podle Martense (2006):

- Trenér by si měl být vědom svého obrovského vlivu na sportovce
- Trenér by měl zachovat úctu a důstojnost své profese, snažit se být vzorem etického a morálního chování
- Trenér by měl hrát aktivní roli v prevenci konzumace drog, alkoholu, tabáku
- Trenér by měl ovládat soutěžní pravidla a učit je své svěřence
- Trenér by se měl snažit využít svého vlivu ke zlepšení vztahů mezi sportovci
- Trenér by měl respektovat a podporovat sbor rozhodčích
- Trenér by měl udržovat přátelské vztahy s trenéry jiných týmů
- Trenér by neměl získávat informace o soupeřích jinak, než běžnými a tolerovanými prostředky

⁵ EIGE (*European Institute for Gender Equality*) - Je autonomní orgán EU založený k tomu, aby přispíval a posílil prosazení rovnosti pohlaví, včetně genderového hlavního proudu v evropských politikách a byl výsledkem národních politik a bojoval proti diskriminaci založené na pohlaví, stejně tak o zvýšení povědomí evropských občanů o genderové rovnosti. Institut funguje od roku 2007, oficiálně založen byl již 20. 12. 2006 v litevském Vilnius. (www.eige.europa.eu)

Obrázek 3: Faktory ovlivňující angažování trenérek (Lyle, 2002)

A například s „Trenérským kodexem chování“⁶ souhlasí trenéři ve Spojených státech amerických. V něm se píše, že (se) trenéři budou:

- Chovat zodpovědným způsobem sami k sobě a svému okolí
- Dodržovat zásady zábavy, bezpečnosti a rozvoje všech sportovců
- Respektovat schopnosti protihráčů, rozhodčích a ostatních trenérů
- Chovat profesionálně za všech okolností
- Vyhýbat fyzickému kontaktu, pokud to nebude součástí rozvoje sportovců
- Respektovat práva, důstojnost a hodnotu každé osoby, včetně protihráčů, trenérů, rozhodčích, rodičů a diváků
- Zodpovědní ke svým svěřencům

⁶ Přeloženo za pomoci *Anglicko-českého, německo-českého, česko-německo-anglického slovníku sportovního tréninku od Pokorné s Kandrácem (2011)*

- Poskytovat příležitosti pro všechny sportovce ke sportování
- Postupovat dle trenérských principů stanovených k rozvoji hráčů
- Ujišťovat, že bezpečnostní vybavení je vhodné a splňuje bezpečnostní normy
- Vzdělávat a využívat nejnovější trenérské metody
- Dodržovat veškerá basketbalová pravidla a bezpečnostní opatření pro zajištění basketbalu jako bezpečného sportu (www.usab.com)

2.4 Činnostní determinanty týmového herního výkonu

Do této kategorie zařazujeme činnostní kohezi a činnostní participaci hráčů na týmovém výkonu. Právě tyto determinanty způsobují, že týmový výkon není pouze sumou individuálních herních výkonů. Zdůrazňují nám nejen podmíněnost herního výkonu jednoho hráče výkony ostatních spoluhráčů, ale také pomáhají pochopit smysl hry družstva, úlohu, nebo potřebu jednotlivců. Tyto dva pojmy (činnostní participace a činnostní koheze) můžeme chápat jako prevenci před přehnaným individuálním, ale také před přehnaným kolektivním pojetím týmového výkonu (Dobry, Semiginovský, 1988). Legrant a Rat (2002) nicméně praví, že: *„Opravdovým hráčem basketbalu se staneš teprve tehdy, až zvládneš se svými spoluhráči dokonale rozpracovanou taktiku a dokážeš jí využívat v zápolení se soupeřem.“*

2.4.1 Činnostní koheze v týmovém výkonu

Do činnostní koheze v týmovém herním výkonu řadíme:

- Soudržnost
- Spolupráci
- Souhru hráčů
- Soulad vztahů mezi hráči při činnosti v průběhu utkání

Za vnějším výrazem herní koheze je herní systém družstva realizovaný herními kombinacemi a herními činnostmi jednotlivce (Dobry, Semiginovský, 1988).

Činnostní koheze podle Heuzé et al. (2006) představuje obecnou motivaci k dosažení cílů skupiny, zatímco sociální koheze popisuje obecnou motivaci k rozvoji a udržování sociálních vztahů ve skupině. Dle Dobrého se Semiginovským (1988) však

obě tyto koheze odrážejí vnitřní meziosobní vztahy mezi hráči při činnosti a úzce spolu souvisí. Činnostní koheze se také opírá o týmovou dynamiku a využívá jejich pozitivních stránek. Ovšem můžeme také narazit na různé deformační faktory, které nám optimální stádium činnostní koheze promění. V týmovém výkonu pak objevujeme chaos. Mezi příznaky chaosu patří:

- Neochota hráče spolupracovat
- Malá/žádná snaha realizovat dané úkoly, odstupování od společných záměrů
- Pokles participace na THV a individuální řešení herních situací
- Alibistické čekání na druhého
- Mizí spolupráce bez míče, všichni chtějí míč
- Vyhledávání obětího beránka při chybě
- Pokles příjmu informací
- Hráčovo pozdní rozhodování a přerušování kontinuity akcí
- Pokles individuální odpovědnosti hráče za obranné úkoly
- Chybí hlasitá komunikace v obraně, v obraně se mlčí

Naopak dobré znaky jsou:

- Vysoká pozornost při plnění herních úkolů
- Rozhodnost při hře s míčem
- Realizace rolí pro společný systém hry družstva
- Vyváženost mezi činnostmi s míčem a bez míče
- Spolupráce hráčů bez míče
- Hlasitá komunikace při hře v útoku i v obraně
- Neustálá mobilizace psychických sil
- Respekt k základnímu hernímu systému
- Vyjádřená odhodlanost plnit své povinnosti

Je na trenérovi, aby případy pesimálního stádia činnostní koheze rozpoznal a měl by pak také hráče přesvědčit, aby se vrátili zpět k herním kombinacím a upustili od čistě individualistické realizace svých rolí. Další stádium – stádium rozpadu nastane tehdy, když se ve stádiu chaosu dopustí družstvo dalších nepřesností a hrubých chyb, a nezkoncentruje pozornost a disciplínu. Dále mizí týmová koheze, nastupuje individuální řešení, nebo se kupí ztráty míče.

Družstvo může těmito stádii procházet zcela nepravidelně a je žádoucí, aby tato dvě stádia byl krátkodobá a aby se družstvo naučilo vracet se zpět k optimálnímu stavu činnostní koheze. Pomoci k tomu může příznivý stav ostatních psychologických determinant a neustále podněcovaná odolnost činnostní koheze proti nepříznivým vlivům deformačních faktorů (Dobry, Semiginovský, 1988). Lynch (2001) pak celkově vidí za kohezi ještě více než jen synergii, spolupráci, jednotnost a harmonii mezi sportovci. Základ pravé koheze je podle něj nesobeckost – snaha vidět týmové cíle větší, než cíle jednotlivých sportovců (Lynch, 2001).

Muthaine (2014) dále zkoumal a zjišťoval, do jaké míry vnímají hráči a hráčky hru jako týmovou, zda oslavují výhru jako tým a koho případně vidí jako viníka porážky. Z výsledků je patrné, že 96 % dotázaných odpovědělo na první otázku, že hrají jako tým (zbylá 4 % bez odpovědi), 96 % dotázaných na druhou otázku odpovědělo, že oslavují výhru jako tým (zbylá 4 % bez odpovědi) a 76 % dotázaných na třetí otázku uvedlo, že prohrávají jako tým (21 % bez odpovědi a 4 % viní konkrétního hráče).

Muthaine (2014) dále hovoří o silné kohezi v družstvech, na kterou poukazuje dalšími zjištěnými výsledky: 62 % dotázaných chce ostatním v družstvu pomáhat, 51 % dotázaných je spokojená se svým vlivem, který na tým má a 49 % dotázaných přebírá zodpovědnost za svůj případný špatný výkon při zápase.

Carron et al. (1997) citují legendárního basketbalistu Michaela Jordana (1994), který o silné kohezi v družstvu sdělil: *„Samozřejmě dojde k nějakým vzestupům a pádům, zvláště pokud máte jednotlivce, kteří se snaží dosáhnout nejvyšší úrovně. Když jsme ale vstoupili na palubovku, věděli jsme, čeho jsme schopni. Pokud jsme se však dostali pod tlak, byli jsme schopni se navzájem spojit a působit jako soudržná jednotka. Proto jsme se mohli tak často vracet do zápasů a tolik těsných jich vyhrát. A proto jsme také dokázali porazit více talentované týmy.“* (Carron et al. 1997)

2.4.2 Činnostní participace hráčů na týmovém výkonu

Činnostní participací rozumíme míru účasti jednotlivých hráčů na týmovém výkonu. Vývoj hráče je vývoj jeho participace na týmovém výkonu. Tato participace vyžaduje kvalitní zvládnutí všech herních činností jednotlivce. Vliv zde hrají také somatické a osobnostní předpoklady jedince, které mu v mnoha případech předurčují roli hráče, a tím ovlivňují jeho celkovou participaci. Dalším samozřejmým požadavkem

je komunikace s ostatními hráči, vzájemné porozumění a „společný jazyk.“ Ke komunikaci řadíme nejen řečové projevy a slovní signály, ale také pohyby, kterými dává hráč najevo svůj záměr. (Dobrý, Semiginovský, 1988)

Podle Jelínka (2014) činnostní participace znamená: „*nakolik se jednotliví hráči zapojují do hry a podílejí se na konečném výsledku sportovního výkonu. Vychází především z individuálního herního výkonu, tzn. že čím má hráč lepší individuální dovednosti a kondiční připravenost, tím více se zapojuje do hry. Ovšem při utkání se nemusí všichni hráči stejným způsobem podílet na jeho výsledku.*“ Jako příklad je možné uvést hráče, který je skvělý střelec. Za celé utkání zdánlivě tvrdě nepracuje, ale v útoku nastřílí přes 20 a více bodů. Naproti tomu hráč - „dělník“ udělá tzv. „černou práci“ (např. svými náběhy do prostoru na sebe stáhne pozornost soupeře a vytvoří pozici pro volnou střelu, nebo tím případně uvolní spoluhráče od obránce, který získá odražený míč; zdvojí v obraně soupeře a spoluhráči tím pomůže k zisku míče; vytváří přes celé hřiště tlak na hráče s míčem, kterému pak trvá rozehrávka delší dobu a tím „zkracuje“ soupeři čas na útok; nevypustí zdánlivě ztracený souboj o míč; aktivní obrana hráče bez míče; nešetří pohybem atd.), ale na vstřelených bodech se přímo nepodílí. Užitečnost obou hráčů pro mužstvo je nesporná, ačkoli činnostní participace u každého je různá.

Odpovědnosti hráče za iniciativu v rámci THV a relativní svobodu rozhodování v rámci směrnic daných trenérem pro herní systém družstva, rozumíme autonomii. Problém tak může nastat, pokud má hráč trenérem přísné vymezení pohybu.

Participace na THV se řeší každou individuální herní činností jednotlivce s míčem i bez míče jak v útoku, tak v obraně. Problém může nastat, pokud někteří hráči vidí úzce smysl své participace. A to pouze v činnosti s míčem, který pokud nemají, tak si myslí, že nehrají. Absence participace ochuzuje hráče, trenéra, i celé družstvo v rozvoji a kultivaci IHV i THV. Je to nástroj k prohlubování koheze, a pokud chybí, potácí se týmový výkon mezi chaosem a rozpadem.

Pro praxi je proto prospěšné si uvědomit, že činnostní participaci hráče na THV je nutné sledovat nejen v utkáních, ale také v herních cvičeních a průpravných hrách (Dobrý, Semiginovský, 1988).

Ortega et al. (2009) zkoumali v utkáních u více než 180 mladých basketbalistů do 16 let vztah mezi vlastní vnímanou účinností (viz kapitola 2.3.4.2) hráče s míčem,

různými výkonnostními ukazateli a individuální participací hráče na utkání. Za výkonnostní ukazatele stanovil: vstřelené body; počet střel za 1, 2 a 3 body; procento úspěšnosti střel za 1, 2 a 3 body; doskoky a osobní chyby. Za individuální participaci hráče na utkání považovali Ortega et al. (2009) odehrané minuty; celkový čas držení míče; počet, kolikrát se hráč dostal k míči; počet přihrávek, které hráč obdržel a počet útočných fází, do kterých se hráč zapojil. Vlastní vnímaná účinnost byla zjišťována pomocí dotazníku, podle kterého se hráči zařadili do kategorie buď vysoké vlastní vnímané účinnosti, nebo naopak do nízké vlastní vnímané účinnosti. Ortega et al. (2009) na základě těchto dotazníků a z analýzy 22 utkání zjistili, že 74 % dotazovaných hráčů do 16 let se dokázalo správně zařadit do těchto dvou kategorií. Hráči s vysokou úrovní vlastní účinnosti vykazovali v utkáních vyšší hodnoty v různých výkonnostních ukazatelích i v ukazatelích individuální participace hráče, než hráči s nízkou úrovní vlastní účinnosti.

V naší práci budeme participaci na týmovém herním výkonu zjišťovat právě pomocí statistických ukazatelů u jednotlivých hráček. Statistika počtu odehraných minut nám může sdělit, jaký časový prostor hráčky dostanou na palubovce při utkáních, aby se vůbec mohly zapojit do hry a ovlivnit výsledek. Statistika počtu vstřelených bodů nám zase může napovědět, do jaké míry jsou hráčky bodově produktivní. A statistika koeficientu užitečnosti nám, kvůli své komplexnosti a zahrnutí všech důležitých statistických aspektů, může odhalit i jiné ukazatele, než jen počet vstřelených bodů.

2.4.3 Basketbal a sledování týmového herního výkonu

V basketbalových utkáních mohou rozhodovat maličkosti. A nemusí to být jen počet úspěšných střeleckých pokusů. Podle studií více než 306 zápasů základní části v mužské ACB Španělské basketbalové lize v sezoně 2007/2008 rozhodovalo o vítězství více obranných doskoků, vyšší počet asistencí a úspěšnější střelba za 2 a 3 body. Ovšem v nadstavbové části (studie 17 zápasů) zaznamenávají autoři převahu vítězných týmů pouze v obranných doskocích. (García et al., 2013).

Gómez et al. (2008) ještě doplňují, že ve stejné soutěži v základní části sezony 2004/2005, vyhrál domácí tým ve 179 utkání (tj. 58,5 %), zbylých 127 utkání vyhrálo hostující družstvo (tj. 41,5 %). Poukazují na to, že vítězná družstva se na domácích

palubovkách prezentovala vyšší úspěšnou střelbou za 2 a 3 body, více střeleckými pokusy při střelbě za 2 a 3 body, měla více než soupeři obranných doskoků, asistencí, zisků míče, bloků, osobních chyb a ztrát. Vítězná družstva na hřištích soupeřů se stejně tak prezentovala vyšší úspěšnou střelbou za 2 body, více neúspěšnými pokusy při střelbě za 2 a 3 body, měla více než soupeři obranných doskoků, zisků míče, bloků, osobních chyb, ztrát a úspěšnější trestné hody.

V roce 2009 zase Gómez et al. analyzovali celkem 216 utkání ženské WNBA ročníku 2005 a zjistili, že pokud „lepší“ týmy vyhrávaly, tak měly úspěšnější střelbu za 2 body, úspěšnější trestné hody, méně faulů, více asistencí a více obranných doskoků. Naopak, když vyhrávaly „horší“ týmy, byly úspěšnější také ve střelbě za 2 body, trestných hodech, asistencích a dále v získaných míčích. Autoři dále zkoumali rozdíly mezi hráčkami základní sestavy a náhradnicemi. Zde výsledky ukázaly především rozdíly ve střelbě za 2 body, úspěšných trestných hodech a v asistencích pro hráčky základní sestavy.

V portugalské basketbalové lize mužů zkoumali Janeira a Sampaio (2003) přes 400 zápasů (353 v základní části, 56 v play off) a zjistili, že pro vítězství v základní části byla důležitá úspěšnost trestných hodů, v nadstavbové části pak útočné doskakování. Dále autoři zjistili, že vítězové na domácí palubovce měli méně osobních chyb, zatímco vítězové na venkovních hřištích měli úspěšnější trestné hody.

Jinou analýzu zase provedli Álvarez et al. (2009). Olympijské hry 2008 v Pekingu, konkrétně čtvrtfinále, semifinále, finále a zápas o 3. místo. Autoři napočítali v těchto zápasech celkem 1045 útoků družstva s míčem na útočné části hřiště. Zaměřili se ale na bránící družstva, konkrétně např. na: typ použité obrany, tlak na útočící družstvo při přechodové fázi do útoku, přebírání hráčů v obraně, pomoc v obraně, nebo obranu střílejícího hráče. Zjistili, že nejpoužívanějším typem obrany byla osobní obrana na obranné části hřiště, při přechodové fázi byl ve 23, 83 % použit tlak obránců na útočící družstvo, k přebírání hráčů v obraně došlo v 7,85 % případů, pomoc při bránění proběhla v 60 % herních fázích a takřka 39 % střel na koš bylo vystřeleno i přes velmi těsnou obranu od bránícího hráče.

Na těchto pěti zahraničních studiích jsme chtěli poukázat na to, co všechno se dá při analýze herního výkonu vysledovat ze statistik, a že by bylo dobré sledovat více

ukazatelů. Trenér tak může po zjištění slabých stránek u svého družstva pracovat v tréninku na jejich zlepšení.

Závěrem této kapitoly ještě podotýkáme, že spoustu dalších týmových (i individuálních) statistik eviduje basketbalová NBA, kde můžeme zjistit např. již zmiňované statistiky náhradníků, body „z druhých šancí“; body z rychlých protiútoků, hodnoty +/-, počty bodů z vymezeného území atd. (www.stats.nba.com).

3. Cíle, vědecké otázky, úkoly práce

3.1 Cíle práce

Cílem naší práce je analýza podílu, přínosu a vytíženosti českých hráček do dvaceti let, hráček nad dvacet let a cizinek v nejvyšší Ženské basketbalové soutěži (dále ŽBL) od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020.

3.2 Vědecké otázky práce

Otázka O1: v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020 předpokládáme nárůst počtu hráček z ciziny, který povede ke snížení počtu českých hráček.

Otázka O2: předpokládáme snížení statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u českých hráček do dvaceti let v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020.

Otázka O3: předpokládáme zvýšené zastoupení hráček z ciziny v žebříčku nejlepších hráček celé soutěže po každém odehraném ročníku ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020.

3.3 Úkoly práce

Ke splnění této práce nám pomohou následující úkoly:

- Analýza a zpracování dat hráčských statistik
 - Rozčlenění zkoumaného hráčského souboru na zahraniční hráčky a Češky podle věku
- Vymezit jednotlivé sledované charakteristiky
 - Zjistit vzájemný poměr mezi počtem hráček z ciziny, počtem českých hráček do 20 let a počtem českých hráček nad 20 let, stejně tak ve stejných kategoriích i jejich vzájemný poměr počtu odehraných minut a také poměr koeficientu užitečnosti
- Porovnat sledované údaje v grafické formě a provést interpretaci výsledků

- Zjistit, graficky znázornit a interpretovat výsledky zastoupení hráček z ciziny a Češek z žebříčků mezi 10, 20 a 30 nejlepšími hráčkami celé soutěže po každém odehraném ročníku ve sledovaných statistikách
- Zhodnotit momentální situaci v ženské nejvyšší soutěži a v basketbalové ženské reprezentaci
- Vyhodnotit a sestavit závěr rigorózní práce

4. Metodika práce

4.1 Analýza zdrojů dat – zpracování hráčských statistik

V současnosti (květen 2022) se evidují statistiky nejen v nejvyšších basketbalových soutěžích – Národní basketbalová liga mužů (dále NBL) a v ŽBL, ale také v první lize mužů a žen a extraligové soutěži juniorů a juniorek. Naše práce využije tyto statistické údaje z ŽBL z oficiálního webu České basketbalové federace (dále ČBF), které jsou od sezony 1998/1999 plně k dispozici. Vincenc (2018) ve své práci uvádí, že původní papírové technické zápisy, které slouží jako rozšíření Zápisu o utkání, byly postupně nahrazovány elektronickou formou technických zápisů. Vincenc (2018) uvádí, že elektronická podoba technických zápisů je k dispozici od sezony 2001/2002.

Dle Pixy (2014) se navíc od roku 2010 přímo z průběhu utkání zapisují technické záznamy do programu FIBA LIVE STATS, který tato data okamžitě zpracovává a předává výsledky na internet. Tento program ovládá oprávněná a proškolená osoba Českou basketbalovou federací (za dohledu komisaře ČBF) ještě ve spolupráci s minimálně dalšími dvěma pomocníky. ČBF uvádí zkratky a vysvětlivky statistických kategorií technického zápisu (viz Tabulka 1).

Tabulka 1: Zkratky statistických kategorií (www.cbf.cz, 2020)

Zkratka	Vysvětlivka	Zkratka	Vysvětlivka
Min	odehrané minuty	As	asistence
2b.	dvoubodová střelba	M+	získané míče
3b.	tříbodová střelba	M-	ztracené míče
TH	trestné hody	F+	získané fauly
DU	doskoky útočné	F-	osobní chyba (faul)
DO	doskoky obranné	Val	koeficient užitečnosti (rating)
DC	doskoky celkem	b.	body
Bl	bloky		

○ *Koeficient užitečnosti – rating*

Podle ČBF (www.cbf.cz, 2020) vypočítáme koeficient užitečnosti (rating) hráče v utkání podle vzorce

$$[b] + [DC] + [B1] + [As] + [M+] + [F+] - [S-] - [M-] - [F-]$$

Jednotlivé zkratky mají stejný význam viz Tabulka 1, S- je počet neúspěšných střeleckých pokusů (dvoubodových, třibodových i trestných hodů).

4.2 Popis zkoumaného souboru – sjednocení názvů klubů

Pro lepší orientaci uvádíme sjednocené názvy všech družstev, která zasáhla minimálně do jednoho soutěžního ročníku ŽBL v rozmezí sezon 1998/1999 – 2019/2020. V rozmezí těchto sezon tak v soutěžích ŽBL evidujeme celkem 27 basketbalových klubů.

- BA Sparta
- Basket Slovan – Slovan Tábor, Slovan Mladá Boleslav, Slovan Chomutov
- BK Kompresory Praha
- Brno (Královo Pole) - Lachema Brno, Basketbal SK Královo Pole, Valosun Brno, VALOSUN Brno, Valosun KP Brno, KP Brno
- Brno (Žabovřesky) - BK IMOS Gambrinus Žabovřesky, BK Gambrinus Brno – Žabovřesky, BK Gambrinus BVV Brno, Gambrinus Brno, Gambrinus JME Brno, Gambrinus Sika Brno, Frisco Sika Brno, BK Imos Brno, BK Žabiny Brno, BK Handicap Brno
- Brno (SŠMH)
- Brno – Teamstore Brno
- Hradec Králové – Sokol Amaranth Hradec Králové, TJ VČP Sokol Hradec Králové, Sokol VČP Hradec Králové, Sokol Hradec Králové, Sokol ZVUS Hradec Králové, Sokol Nilfisk Hradec Králové
- Chomutov – DSK Levhartice Chomutov
- DSK Karlín
- Karlovy Vary – BK BLEX Dermacol Karlovy Vary, BK Lokomotiva Karlovy Vary, BK Karlovy Vary
- Kralupy nad Vltavou – BK Kaučuk Kralupy n. Vltavou

- Libochovice – BC Libochovice A
- Nymburk – DSK basketball Nymburk KV, BS DSK Basketball Nymburk KV
- Olomouc – SK UP Olomouc
- Ostrava – SŠB Ostrava
- Pardubice – BK Pliska Studánka Pardubice
- Přerov – SBC Hanácká kyselka Přerov, Basketsport EMOS Přerov
- Slavia – VŠE Praha, BLK VŠE Praha, BLK Slavia Praha
- Sparta Praha – BK Mottl Glas Praha, Quelle Sparta, BLC Sparta Praha, Kooperativa Sparta Praha, Sparta Praha
- Strakonice – BK ČZ Strakonice, ČZ MUS Strakonice, BK MUS ABplus Strakonice, BK Appian ABplus Strakonice, BK Czech coal Aldast Strakonice, BK Strakonice, U19 Chance
- Tábor – BK Tábor
- Trutnov – BK Loko Texlen Trutnov, BK Loko Texlen Trutnov SSŽ, BK VČE Loko Trutnov SSŽ, BK Loko Trutnov, Kara Trutnov, BK Loko Trutnov
- USK Praha – USK Praha, USK Blex K.V. Praha, USK Blex KV Praha, USK Blex Praha, ZVVZ USK Praha
- Ústí nad Labem – PEML Ústí nad Labem, BK Skřivánek Ústí nad Labem
- VŠ Praha
- Žďár nad Sázavou – TJ ŽĐAS Žďár nad Sázavou

4.3 Popis zkoumaného souboru – sjednocení názvů soutěží ŽBL

Pro úplnost dodáváme také oficiální názvy soutěží Ženské basketbalové ligy. Ze stránek České basketbalové federace evidujeme od sezony 1998/1999 do sezony 2009/2010 název ŽBL – Ženská basketbalová liga. Stejný název nalezneme i v ročnících od sezony 2012/2013 do ročníku 2014/2015 a od sezony 2016/2017 do ročníku 2018/2019. Naopak název soutěže podle titulárních partnerů nesou sezony: 2010/2011 a 2011/2012 Excelsior ŽBL, 2015/2016 Boner ŽBL a 2019/2020 Renomia ŽBL.

4.4 Sledované atributy

4.4.1 Vymezení sledovaných skupin a charakteristik

Stanovíme 3 základní skupiny hráček ŽBL:

- Češky pod 20 let
- Zahraniční hráčky
- Češky nad 20 let

A charakteristiky, které budeme sledovat:

- Počet hráček
- Počet odehraných minut
- Počet vstřelených bodů
- Koeficient užitečnosti

4.4.2 Stanovení pravidel pro vymezení sledovaných skupin a charakteristik

- Češky pod 20 let – např. v sezoně 1998/1999 započítáváme všechny hráčky, které jsou narozeny po prvním červnu 1978. V sezoně 99/00 hráčky narozené po datu 1. 6. 1979 atd. Volíme tak z důvodů nadstavbové části basketbalové ligy, která např. v sezoně 2002/2003 končila v květnu a do statistik tak započítáme vyšší počet mladých hráček. Hráčky spadající do této skupiny mají občanství ČR.
 - Z uvedeného tedy vyplývá, že hráčky mající občanství ČR a jsou narozené před datem 1. 6. (např. pro zmiňovanou sezonu 1998/1999 v roce 1978) patří do kategorie Češky nad 20 let
- Cizinkou rozumíme hráčku, která nemá občanství ČR
- Za minimální hrací dobu budeme považovat splnění minimálního limitu 5 % podílu z maximální možné doby na jednoho hráče v sezoně. Do výpočtů tak nejsou započítána prodloužení, a hlavně také ne všechny hráčky, které nastoupily do zápasů ŽBL. Důvod jsme zvolili proto, aby se jednalo jen o hráčky patřící delší čas do týmu a neplnily pouze epizodní roli.

Příklad: Družstvo Brna odehrálo v sezoně 1998/1999 30 zápasů. Basketbalové utkání trvá 40 minut. Do našich statistik proto započítáme každou hráčku, která odehrála více než 60 minut ($40 \cdot 30 \cdot 0,05 = 60$).

- Počet vstřelených bodů byl vybrán, neboť tento ukazatel je velmi sledovaný, protože podle pravidel basketbalu: „je vítězem utkání družstvo, které docílilo většího počtu bodů na konci hrací doby.“ (ČBF, 2020)
- Koeficient užitečnosti byl vybrán, protože zahrnuje všechny důležité statistické aspekty. Pokud je při zápase na palubovce hráč, který týmu pomáhá třeba v obraně např. vypichováním míčů, bloky a doskoky, tak právě koeficient užitečnosti dokáže tyto přednosti zhodnotit.

4.4.3 Zápis jednotlivých statistických ukazatelů

Podrobný zápis jednotlivých statistických ukazatelů u klubů, resp. hráček si ukážeme na podrobném příkladu hned z úvodní sezony 1998/1999.

Příklad: Otevřeme stránky www.cbf.cz, rozklikneme kartu „SOUTĚŽE“, vybereme „další soutěže“, nastavíme námi požadovaný rok 1998/1999 a v nabídce „ženská složka“ vybereme „Ženská basketbalová liga.“

Do připravené tabulky vypíšeme všechny kluby dle umístění (konkrétně všech 10), které v tomto roce soutěž hrály. Zkontrolujeme názvy klubů, které zaznamenáme zde na straně 45, konkrétně bod 4.2 Popis zkoumaného souboru – sjednocení názvů klubů. Poté se již budeme věnovat klubům jednotlivě. Začneme týmem BK IMOS Gambrinus Žabovřesky. Ve „Statistikách hráček“ nalezneme, kolik zápasů družstvo v sezoně odehrálo (30) a vypočítáme 5% podílu z maximální možné doby na jednoho hráče v sezoně viz bod 4.4.2. tj. 60 minut.

Dále jsou zde vypsány jednotlivé hráčky a jejich podrobné statistiky (zde je konkrétně 13 hráček, které nastoupily do zápasů). Každou hráčku, která splňuje naše kritérium (tj. odehrála více než 60 minut) zobrazíme, a zjistíme datum jejího narození a národnost. Kritérium odehraných minut nesplňuje Jana Kovaříková (odehrála 19 minut), tudíž zapisujeme do tabulky 12 hráček.

Hráček z ciziny jsme napočítali celkem 4 (L. Berukstiene – Litva, G. Branzova – Bulharsko, N. Marilova – Rusko, M. Stěpanova – Rusko), hráčka mladší 20 let je jedna (I. Večeřová). Ostatních 7 hráček započítáváme dle data narození a národnosti do skupiny českých hráček starších 20 let.

Následně spočítáme všem 12 hráčkám dohromady počet odehraných minut (5973) a u jednotlivých skupin vypočítáme počet odehraných minut:

- *U20 - 496 minut*
- *Cizinky – 1377 minut*
- *Česky nad 20 let – 4100*

Stejně postupujeme i u vstřelených bodů – 3077 (nezapočítáváme body od hráčky J. Kovařikové – 8 bodů):

- *U20 – 322 bodů*
- *Cizinky – 748 bodů*
- *Česky nad 20 let – 2007 bodů*

Stejně postupujeme i v poslední statistice – koeficient užitečnosti – 3897, kam opět nezapočítáváme hodnoty od hráčky J. Kovařikové +1 (pozn. u některých nezapočítaných hráček se vyskytuje záporný koeficient užitečnosti)

- *U20 – 419 bodů*
- *Cizinky – 879 bodů*
- *Česky nad 20 let – 2599 bodů*

Vypočítané hodnoty průběžně zapisujeme (i národnost hráček z cizin) a po vepsání do tabulky (viz příloha) můžeme pokračovat dalším družstvem. Po vypočítané celé sezoně zaznamenáme statistiky z žebříčků 10, 20, 30 nejlepších hráček dané sezony (viz bod 5.3, strana 69).

Po výpočtu všech 22 sezon rozdělíme sezony na několik cyklů. Zvolili jsme čtyřletý „olympijský“ cyklus, protože s tím nejvíce souvisí i důležitější změny basketbalových pravidel (i přesto, že se pravidla aktualizují skoro každý rok). Z těchto důvodů nám poté vycházel jeden (první) dvouletý cyklus (sezony 98/99; 99/00) a poté pět cyklů čtyřletých. Zprůměrované výsledky zaznamenáme do grafů.

4.5 Statistické zpracování získaných dat

V naší práci využíváme metodiku Čermákové a Střelečka (1995) kteří říkají, že statistickými metodami zkoumáme jevy, které se vyskytují v masovém měřítku a mohou se neustále opakovat. Tyto jevy se nazývají hromadné, zkoumá je statistika a cílem je popsat jejich vlastnosti, odhalit mezi nimi souvislosti, popřípadě je porovnat

v prostoru nebo v čase. Abychom tak mohli učinit, potřebujeme znát postupy a metody vedoucí k vytyčenému cíli a mít k dispozici potřebné informace (data).

Ke zkoumání hromadných jevů je potřeba dále určit množinu objektů, na nichž budeme zkoumání provádět. Čermáková a Střeleček (1995) tuto množinu nazývají jako „statistický soubor.“ Do zmiňovaného „statistického souboru“ nám budou patřit hráčky nejvyšší české ženské basketbalové soutěže (ŽBL) od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020.

Čermáková a Střeleček (1995) dále hovoří o tzv. „statistických jednotkách“, které jsou nositeli těch vlastností, které nás zajímají. A odraz těchto vlastností tvoří tzv. „statistické znaky“, které se dělí na kvalitativní (kategoriální) a kvantitativní (numerické). Jako „statistickou jednotku“ tak uvádíme hráčky, které vyhovují kritériím výběru určené autorem této práce. Z těchto „jednotek“ pak také určíme „statistické znaky“ – počty odehraných minut, vstřelených bodů a koeficient užitečnosti.

Mezi metody zařadíme analýzu pramenů. Jako zdroj zde poslouží hráčské statistiky z utkání ŽBL od sezony 1998/1999 – 2019/2020. Dále nám poslouží z kvantitativního hlediska metoda srovnávací, a také ještě využijeme i matematickou statistiku, kam Barch (2000) řadí např. metody součtu, aritmetického průměru, modus, medián, anebo také procentuálního vyjádření. V rámci analýzy obsahu statistik na webových stránkách ČBF bude naším grafickým výstupem „trendová analýza“, během které budeme studovat změny a vývojové tendence vybraného jevu v určitém časovém období (Olecká et al., 2010). Pro zpracování trendové analýzy je potřeba dle Linderové et al. (2016) brát v potaz hlavně:

- Dostupnost a charakter dat – bezproblémové je v našem případě využití archivovaných dat a oficiálních statistik, které, jak již bylo zmíněno, využijeme z oficiálního webu České basketbalové federace
- Délka, počátek a konec časové osy – krátké analyzované období může výsledky velmi zkreslit (např. v důsledku efektu setrvačnosti). V našem případě však sledujeme více než dvě dekády, což považujeme za dostatečné období (konkrétně od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020).

Trendovou analýzu lze kombinovat s komparativní analýzou, ve které budeme porovnávat stanovené ukazatele mezi „statickými jednotkami.“ Tato analýza nás může přivést ke stanovení rozdílů u „statistických jednotek“ a u „statistických znaků“. Je

potřeba tak dbát na stanovení vhodných indikátorů, které budeme sledovat a porovnávat pro potvrzení našich vědeckých otázek. (Linderová et al., 2016).

Mezi „technické“ nevýhody obsahové analýzy patří časová náročnost, pracnost a pro někoho třeba využití výpočetní techniky. K výhodám řadíme nezávislost na čase, prostoru a sledovaných jedincích. Za největší nevýhodu však považujeme neschopnost vysvětlit důvody a příčiny, které vedly k původním „statistickým znakům“ které budeme zpracovávat (v našem případě lépe a konkrétně řečeno: neschopnost vysvětlit, jak přišly hráčky ke statistikám, tj. k „výsledným číslům“ z jednotlivých sezon, jejich motivy k těmto údajům a také vnější vlivy - např. hráčka hrála zraněná, na hřišti si nerozuměla se spoluhráčkami, trenér si na ni „zasedl“, hráčku nepřijalo publikum...). Výhodou je však nezávislost na přítomnosti jiných osob. Mezi výhody naší analýzy patří, že nám ukazuje, co je obsahem našeho sdělení (hráčky odehrály..., hráčky se umístily..., poměr Češek a zahraničních hráček je takový...), ale pro náš případ nevýhodou je, že nám neukazuje, z jakého důvodu máme analyzovat zrovna konkrétní statistické ukazatele (hráčka odehrála tolik minut, dala tolik bodů, měla takový koeficient užitečnosti, ale nevíme, kvůli jakým příčinám).

Dle Ferjenčíka (2000) lze z hlediska kvantitativního výzkumu zjišťovat skutečnost pomocí proměnných, které lze vyjádřit čísly (využijeme jak pořadová, tak poměrová i intervalová). Švaříček s Šedřovou (2014) doplňují, že tento výzkum je založen na deduktivním přístupu, ve kterém jsou z teorie vyvozovány hypotézy, které jsou prostřednictvím sebraných dat testovány. Znamená to, že ještě před začátkem vlastního výzkumu známe již proměnné i postup, jak budeme získaná data interpretovat. Punch (2008) dodává, že tímto výzkumem můžeme ověřit vztahy mezi proměnnými, případně zjistit, jaký mají proměnné mezi sebou vztah. Po celou dobu výzkumu neměníme podmínky zpracování a zadaná kritéria jsou pořád stejná.

Mezi nevýhody kvantitativního výzkumu patří tzv. redukcionismus, který může vést k opomenutí některých jevů, neboť se soustřeďuje pouze na testování určité teorie. Nemusí ani odpovídat lokálními zvláštnostem. A výsledky mohou být příliš obecné a abstraktní pro přímou aplikaci v daných podmínkách. (Hendl, 2016)

Výhodou může být možnost eliminace rušivých proměnných a prokázání příčinného vztahu, zkoumání velkých skupin, zobecňování výsledků na populaci, testování teorií, práce s přesnými numerickými daty, nezávislost výsledků na výzkumníkovi a rychlý a přímočarý sběr dat. (Hendl, 2016)

V rigorózní práci využíváme sekundární (druhotnou) analýzu dat, ve které zpracováváme tzv. sekundární data. V sociologickém slovníku píše Geist (1992) o postupu vyhodnocení dat, která byla shromážděna jinou osobou, popř. institucí, z jiných hledisek než z těch, která jsou relevantní pro toho, kdo provádí nová vyhodnocení. Jinými slovy můžeme o sekundární analýze hovořit jako o vyhodnocení již existujícího materiálu v novém vztahovém rámci. Získat tím můžeme hlubší znalosti o zkoumané problematice, či projektech. Druhotnou analýzu lze chápat také jako odhalování dalších skrytých informací zkoumaného materiálu ke zvyšování jeho informační hodnoty. Sekundární analýza se také nazývá termínem „re-analysis“ (případně také „Desk research“) (Geist, 1992). Další autoři (Neubauer a kol., 2012) uvádí, že již zmiňovaná sekundární data, která byla již v minulosti zpracována za jiným účelem, lze získávat z různých tištěných a elektronických materiálů (statistické ročenky, firemní materiály, novinové zdroje, počítačové databáze, datové nosiče apod.). K tomu dodává Buriánek (2003), že se předpokládá kvalitní archivace údajů z výzkumů a ze statistik. Termín vznikl v 50. letech 20. století a s rozvojem archivů dat, databank a s rozvojem výpočetní techniky zájem o reanalýzu stoupal. Sekundární analýza může směřovat k deskripci (popisu, resp. konstatování výskytu jevu, jeho vlastností a projevů), generalizaci (zobecnění – nalezení souhrnné, společné charakteristiky pro určitou třídu jevů), nebo až k predikci (jednoznačné předpovědi budoucího chování, událostí, nebo vývoje). Touto analýzou můžeme zachycovat vývojové změny, ověřovat hypotézy, nebo objevit „zapomenuté“ informace.

Jako výhody sekundární analýzy uvádí Hendl (2009) šetření času a peněz, menší zásah do soukromí (jako např. u dotazovacích technik) a snazší možnosti provádět srovnávací analýzy (např. mezinárodní srovnání, analýzy trendů, časové srovnání obdobných jevů ve dvou nebo několika okamžicích).

V kapitolách 2.3.4.2; 2.3.2; 5.3 se setkáváme s pojmem „korelace“, kterým označuje Hendl (2006) míru stupně dvou proměnných a říká, že: *„dvě proměnné jsou asociované (korelované), jestliže určité hodnoty jedné proměnné mají tendenci se vyskytovat společně s určitými hodnotami druhé proměnné.“* Formální korelace vzniká např. když zjišťujeme korelaci procentuálních charakteristik, jež se navzájem doplňují do 100 % (Hendl, 2006).

Olecká et al. (2010) doplňují, že když dvě proměnné dokonale korelují, je to vyjádřeno koeficientem $r = 1,0$. Pokud mezi dvěma proměnnými nebyla nalezena

korelace, rovná se koeficient nule. Existuje však také i negativní korelace vyjádřená koeficientem $r = -1,0$. Čím je hodnota blíže 1 nebo -1, tím silnější lineární korelace je. Hendl (2006, str. 244) navíc tvrdí, že: „ $r < 0$ resp. $r > 0$, tak se Y v průměru zmenšuje resp. zvětšuje při zvětšování proměnné X . Říkáme, že asociace je záporná resp. kladná.“ Kladné hodnoty znamenají, že je mezi veličinami vztah „čím více – tím více“, s růstem jedné veličiny roste i druhá. Záporné hodnoty znamenají, že je mezi veličinami vztah „čím více – tím méně“, tedy s růstem jedné veličiny druhá veličina klesá.

Cohen (1988) s Evansem (1996) navrhli, že korelaci, jako míru souvislosti, můžeme popsat i slovně. Cohen (1988) říká, že míra souvislosti 0,1 až 0,3 je „slabá“ korelace, 0,3 až 0,5 je „střední“ korelace a více než 0,5 je „silná“ korelace. Evans (1996) navrhl, že korelace: 0,00 - 0,19 je „velmi slabá“, 0,20 - 0,39 je „slabá“, 0,40 - 0,59 „střední“, 0,60 - 0,79 je „silná“ a 0,80 - 1,00 je „velmi silná.“

Pro zjištění, zda mezi cykly (sezónami) existují závislosti (souvislosti) ve sledovaných jevech, jsme použili chí-kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce. Nulová hypotéza byla zamítána s pravděpodobností chyby nejvýše 5 % ($\alpha = 0,05$). Pro výpočet věcné významnosti jsme použili Cramerovo V , které se hodnotí vyhodnocuje následovně:

- $0,10 \leq V$... malý efekt,
- $0,30 \leq V$... střední efekt,
- $0,50 \leq V$... velký efekt.

Pro zjištění, zda mezi cykly⁷ (sezónami) existují statisticky významné rozdíly ve sledovaných proměnných, jsme použili Kruskal-Wallis test (KW, neparametrická varianta ANOVA testu). Nulová hypotéza byla zamítána s pravděpodobností chyby nejvýše 5 % ($\alpha = 0,05$). Tento test jsme zvolili, neboť v několika případech byla zamítnuta normalita dat (testováno pomocí Shapiro-Wilk testu normality; $\alpha = 0,05$). Věcná významnost (effect size) byla vypočtena pomocí koeficientu η^2 (eta-squared), kterou uvádějí autoři Tomczak a Tomczaková (2014). Vyhodnocuje se následovně:

- $0,01 \leq \eta^2$... malý efekt,
- $0,06 \leq \eta^2$... střední efekt,
- $0,14 \leq \eta^2$... velký efekt.

⁷ Pro lepší přehlednost jsou jednotlivé cykly značeny pomocí podtržítka _ např. cyklus 00_03 znamená rozmezí sezon 2000/2001 až 2003/2004, cyklus 08_11 rozmezí sezon 2008/2009 až 2011/2012 atd.

V případě zjištění statisticky významného rozdílu mezi soubory byla provedena post-hoc analýza pomocí neparametrického Mann-Whitney testu ($\alpha = 0,05$). Soubory, kde bylo méně než pět probandů ($n < 5$), jsme vyloučili (McDonald, 2014). Pro výpočet věcné významnosti (effect size) bylo použito formule podle Pallantové (2007), která slouží k hrubému odhadu věcné významnosti (koeficient r), která se vyhodnocuje následovně:

- $0,10 \leq r$ (malý efekt),
- $0,30 \leq r$ (střední efekt),
- $0,50 \leq r$ (velký efekt).

Pro statistickou analýzu byl využit programovací jazyk R (verze 3.5.2), který byl používán v IDE Rstudio (verze 1.1.463).

Jak mohla aplikovaná metoda sběru dat ovlivnit měření a výsledky? Výsledky měření, mohly být ovlivněny například úzce stanovenou věkovou hranicí výběru mladých hráček. Jiný výzkumník by mohl hranici nastavit jiným způsobem, a tudíž získat jiné výsledky, než ke kterým jsme se dopracovali my. Příkladem by mohla být stanovená hranice 23 let (nikoli 20 let jako v naší práci viz kapitola 4.4.2), do které by zařadil výrazně vyšší počet českých mladých hráček v poměru ke starším hráčkám.

Další ovlivněním může být (ne)započítání všech hráček, které statistiky v dané sezoně uvádějí a nepodléhají našemu eliminačnímu kritériu, tj. limitu 5% podílu odehraného času z maximální možné hrací doby (viz kapitola 4.4.2). Započítáním by se sice navýšil celkový počet hráček, (zejména mladších, které s týmem třeba i trénují), ale na druhou stranu by byly ovlivněny statistiky s počtem odehraných minut, které by se o tolik nezměnily. V návaznosti na tuto skutečnost jsou tedy samozřejmě ovlivněny (dle našeho názoru ale) mírně i celkové počty vstřelených bodů u klubů, a také koeficient užitečnosti, který však může nabývat i záporných hodnot, takže v některých případech se po „vyškrtnutí“ nezapočítaných hráček jeho statistiky u klubů zlepší.

Za nejkompexnější statistiku považujeme již zmíněný koeficient užitečnosti, který se skládá z nejvíce ukazatelů, každopádně z širšího úhlu pohledu z něj nezjistíme silné ani slabé stránky hráček (např. hráčka je dominantní na útočném doskoku, ale koeficient užitečnosti u ní není nejlepší, neboť si kladné body za doskok a získanou osobní chybu pokazí neúspěšnými trestnými hody). Tím může být ovlivněno hodnocení hráček a její přínos v zápasech.

Samotnou kapitolou by mohly být například také hráčky ze Slovenska, které bychom třeba v některých případech nemuseli zapisovat jako cizinky⁸ (viz bod 4.4.2), ale samostatně.

V neposlední řadě mohlo být rozdělení hráček ještě konkrétnější (a také náročnější na zpracování) tím, že bychom sledované skupiny rozdělili v daných kategoriích ještě podle hráčských funkcí na podkošové hráčky, rozehrávačky a křídla (nebo např. na podkošové, hráčky kolem trojkového území, případně univerzální, které hrají jak „nahore“, tak „dole“). Tím bychom sice získali ještě detailnější přehled vlivu hráček na utkání, ale náš výzkum by byl pravděpodobně ovlivněn nepřehledností, která by dle našeho názoru v celkové interpretaci posléze vznikla.

Jsme si vědomi, že jakákoli jiná stanovená kritéria mohou ovlivnit výsledek výzkumu a měření, a že každá metoda výzkumu má své „pro“ a „proti.“ Jaká jsou naše zvolená kritéria a zkoumané charakteristiky ukazuje kapitola 4.4.

⁸ *Dle směrnic České basketbalové federace může: „Řídící orgán stanovit počet dospělých zahraničních hráčů v družstvu.“ (www.cbf.cz, 2020) V dřívějších sezonách (např. rok 2003/2004) se v NBL stanovovaly kvóty pro cizince z EU, mimo EU a v několika případech mohli být hráči ze Slovenska evidováni v neomezeném počtu + k nim několik cizinců (Bubák, 2010),*

5. Výsledky a diskuze

Kapitola výsledková část a diskuze je zpracována do tří hlavních částí, jehož součástí jsou prostřednictvím zjištěných výsledků postupně zodpovídány odpovědi na výzkumné otázky. Zároveň po těchto třech částech jsou ve výsledkové části řešeny také další faktory, které mohly zasáhnout do celkového náhledu na řešenou problematiku.

5.1 Sledování nárůstu počtu hráček z ciziny v nejvyšší ženské basketbalové soutěži za období od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020 a porovnání s počtem českých hráček

V této části se zabýváme odpovědí na vědeckou otázku 1, kdy v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020 předpokládáme nárůst počtu hráček z ciziny, ve vztahu ke snížení počtu startů českých hráček. Tuto odpověď následně podložíme statistickým zpracováním jednotlivých dat.

Abychom dokázali odpovědět na vědeckou otázku 1, zjišťovali jsme postupně poměr mezi počtem hráček z ciziny, počtem českých hráček mladších 20 let a počtem českých hráček starších 20 let (viz Tabulka 2), poměr mezi počtem odehraných minut u hráček z ciziny, u českých hráček mladších 20 let a u českých hráček starších 20 let (Tabulka 4) v průměru na jednu hráčku, poměr mezi počtem vstřelených bodů u hráček z ciziny, u českých hráček mladších 20 let a u českých hráček starších 20 let (Tabulka 6) v průměru na jednu hráčku a nakonec také poměr mezi koeficientem užitečnosti u hráček z ciziny, u českých hráček mladších 20 let a u českých hráček starších 20 let (viz Tabulka 8) v průměru na jednu hráčku. Pro lepší přehlednost převádíme tyto tabulky také do grafického zobrazení (viz Graf 1 až Graf 4).

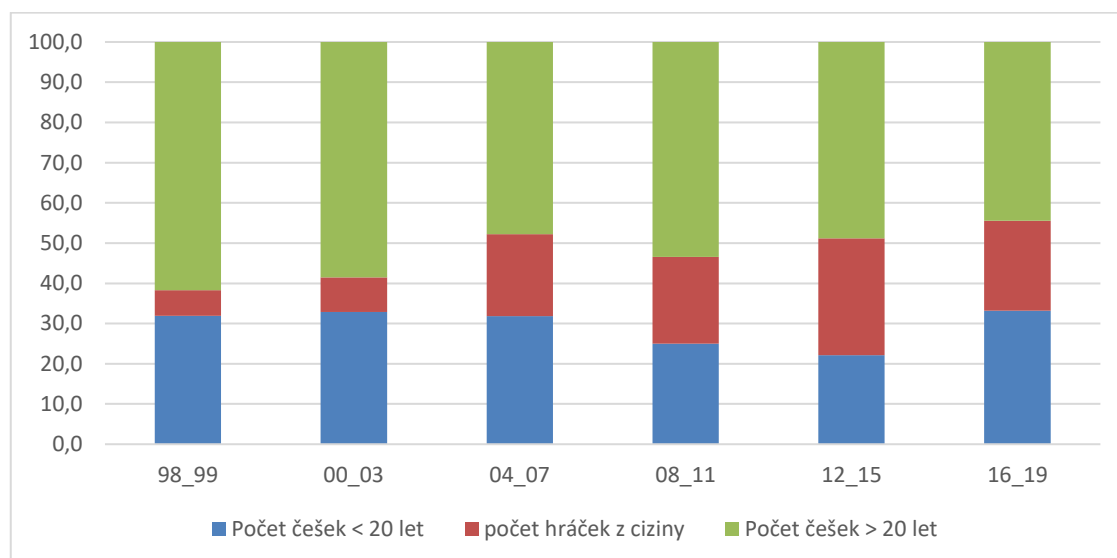
U každé podkapitoly je uveden také chí-kvadrát test nezávislosti pro zjištění, zda mezi cykly (sezónami) existují závislosti (souvislosti) ve sledovaných jevech. Právě Tabulka 2 až Tabulka 9 a Graf 1 až Graf 4⁹ nám ukazují, že v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020 došlo k předpokládanému nárůstu počtu hráček z ciziny, který vedl ke snížení počtu českých hráček. Můžeme tedy přijmout vědeckou otázku 1.

⁹ První cyklus 98_99 je složen ze dvou sezon (1998/1999 a 1999/2000), zbylé cykly jsou již čtyřleté; vysvětlení viz kapitola 4.4

5.1.1 Četnost hráček

Tabulka 2: Poměr mezi počtem hráček z ciziny, počtem českých hráček mladších 20 let a počtem českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Cyklus	Počet Češek <20 let	%	počet hráček z ciziny	%	Počet Češek >20 let	%
98_99	75	31,9	15	6,4	145	61,7
00_03	126	32,9	33	8,6	224	58,5
04_07	160	31,9	102	20,3	240	47,8
08_11	131	25,0	113	21,6	280	53,4
12_15	134	22,1	176	29,0	296	48,8
16_19	200	33,2	135	22,4	268	44,4

Graf 1: Poměr mezi počtem hráček z ciziny, počtem českých hráček mladších 20 let a počtem českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Tabulka 3: Četnost hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)

	n
chí-kvadrát	110,634
p	0,001
V	0,139

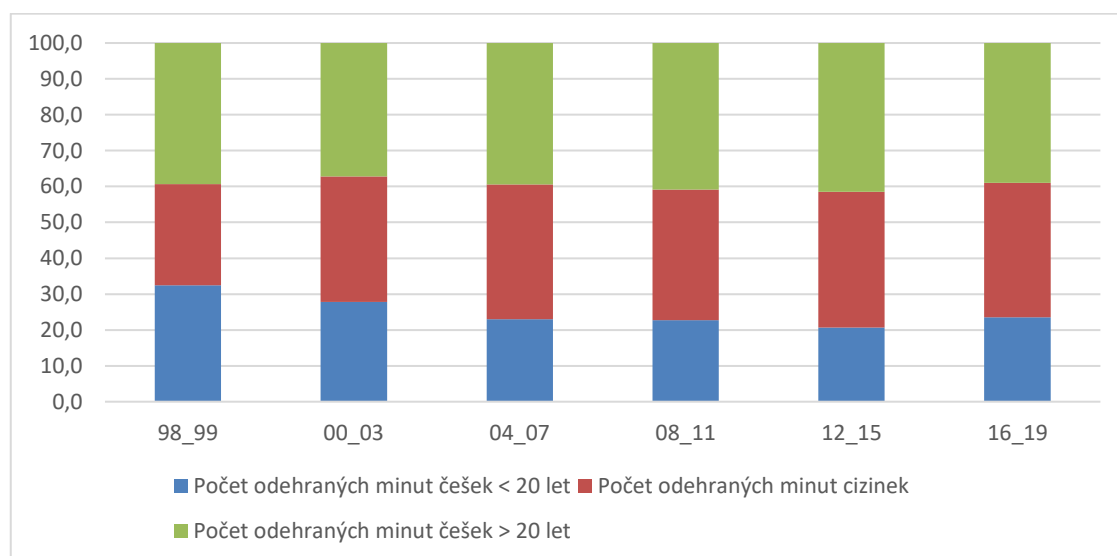
Stručný komentář: Ve sledovaných cyklech (sezónách) jsme zjistili, že mezi těmito cykly existují významné rozdíly v poměru hráček (české hráčky pod 20 let : nad 20 let : cizinky), a to při $p = 0.001$. Zjištěn byl také malý efekt věcné významnosti ($V = 0,139$).

Tabulka 2 (a její grafická podoba Graf 1) nám ukazuje, že procentuálně nejvyšší počet českých hráček starších 20 let, konk. 61,7 %, evidujeme hned v prvním započítaném cyklu 98_99. Zároveň v tomto cyklu evidujeme i procentuálně nejnižší počet zahraničních hráček konk. 6,4 %. Naopak procentuálně nejvyšší počet 29 % zahraničních hráček evidujeme v cyklu 12_15, kdy zároveň pozorujeme i procentuálně nejnižší zastoupení českých hráček mladších 20 let konk. 22,1 %

5.1.2 Počet odehraných minut

Tabulka 4: Poměr mezi počtem odehraných minut u hráček z ciziny, počtem odehraných minut u českých hráček mladších 20 let a počtem odehraných minut u českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Cyklus	Počet odehraných minut Češek <20 let	%	Počet odehraných minut cizinek	%	Počet odehraných minut Češek >20 let	%
98_99	430,8	32,4	375,1	28,2	522,3	39,3
00_03	378,4	27,8	477,4	35,0	506,6	37,2
04_07	330,2	23,0	540,4	37,6	565,7	39,4
08_11	357,8	22,8	571,7	36,4	642,2	40,9
12_15	282,7	20,7	516,8	37,8	567,5	41,5
16_19	272,4	23,5	434,5	37,5	451,1	39,0

Graf 2: Poměr mezi počtem odehraných minut u hráček z ciziny, počtem odehraných minut u českých hráček mladších 20 let a počtem odehraných minut u českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Tabulka 5: Počet odehraných minut hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)

	minuty
chí-kvadrát	79,744
p	0,001
V	0,070

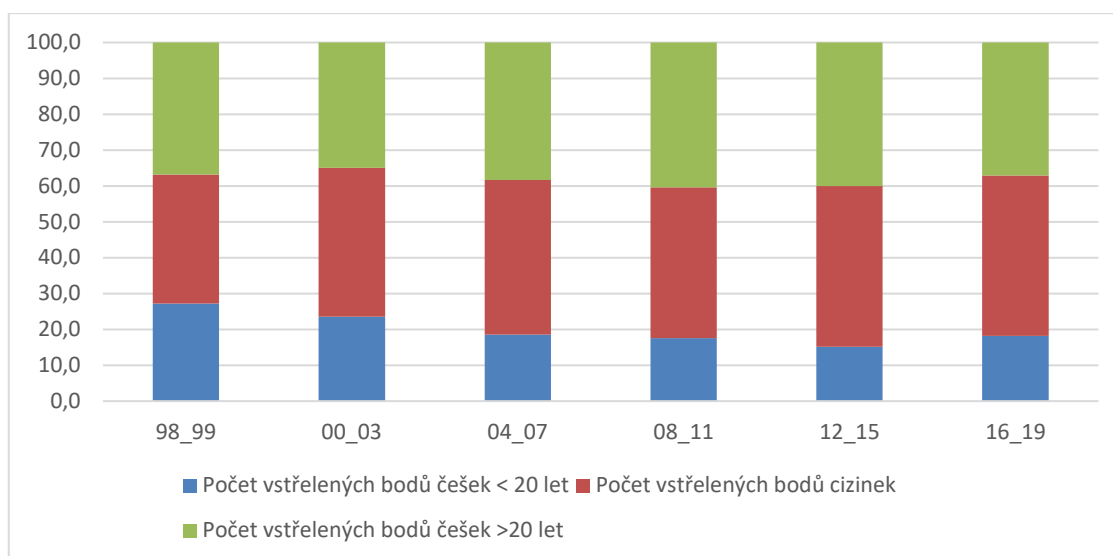
Stručný komentář: Ve sledovaných cyklech (sezónách) jsme zjistili, že mezi těmito cykly existují statisticky významné rozdíly v poměru počtu odehraných minut u hráček (české hráčky pod 20 let : nad 20 let : cizinky), a to při $p = 0.001$. Efekt věcné významnosti ($V = 0,070$) v tomto případě nebyl zjištěn.

Tabulka 4 (a její grafická podoba Graf 2) nám procentuálně ukazuje, že počet odehraných minut českých hráček starší 20 let za jednotlivé cykly se pohybuje v rozmezí od 37,2 % do 41,5 %. U hráček z ciziny se kromě prvního cyklu (tj. 28,2 %) pohybuje počet odehraných minut za jednotlivé cykly v rozmezí 35 % do 37,8 %. Počet odehraných minut českých hráček mladších 20 let za jednotlivé cykly se z kromě prvních dvou cyklů (tj. 32,4 % a 27,8 %) pohybuje v rozmezí od 20,7 % do 23,5 %.

5.1.3 Počet vstřelených bodů

Tabulka 6: Poměr mezi počtem vstřelených bodů hráčkami z ciziny, počtem vstřelených bodů českými hráčkami mladšími 20 let a počtem vstřelených bodů staršími hráčkami 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Cyklus	Počet vstřelených bodů Češek <20 let	%	Počet vstřelených bodů cizinek	%	Počet vstřelených bodů Češek >20 let	%
98_99	135,4	27,2	178,7	35,9	183,3	36,8
00_03	127,0	23,5	224,5	41,6	188,5	34,9
04_07	101,2	18,5	235,7	43,1	209,5	38,3
08_11	104,1	17,6	248,3	42,0	238,4	40,4
12_15	73,0	15,2	215,8	44,8	192,7	40,0
16_19	79,3	18,2	194,7	44,7	161,6	37,1

Graf 3: Poměr mezi počtem vstřelených bodů hráčkami z ciziny, počtem vstřelených bodů českými hráčkami mladšími 20 let a počtem vstřelených bodů staršími hráčkami 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Tabulka 7: Počet vstřelených bodů hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)

	body
chí-kvadrát	34,104
p	0,001
V	0,074

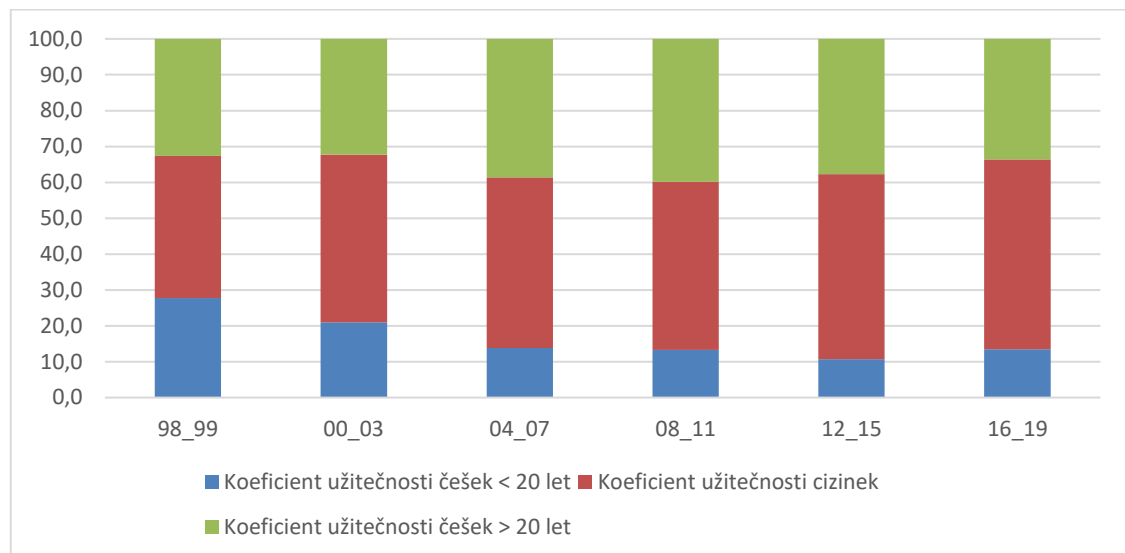
Stručný komentář: Ve sledovaných cyklech (sezónách) jsme zjistili, že mezi těmito cykly existují drobné rozdíly v poměru počtu vstřelených bodů u hráček (české hráčky pod 20 let : nad 20 let : cizinky), a to při $p = 0.001$. Efekt věcné významnosti ($V = 0,074$) v tomto případě nebyl zjištěn.

Tabulka 6 (a její grafická podoba Graf 3) nám procentuálně ukazuje, že počet vstřelených bodů českých hráček starší 20 let za jednotlivé cykly se pohybuje v rozmezí od 34,9 % do 40,4 %. U hráček z ciziny se kromě prvního cyklu (tj. 35,9 %) pohybuje počet vstřelených bodů za jednotlivé cykly v ještě vyšším rozmezí než u zmiňovaných českých hráček nad 20 let konkrétně od 41,6 % do 44,8 %. Počet vstřelených bodů českých hráček mladších 20 let za jednotlivé cykly se z kromě prvních dvou cyklů (tj. 27,2 % a 23,5 %) pohybuje v rozmezí od 15,2 % do 18,5 %.

5.1.4 Koeficient užitečnosti

Tabulka 8: Poměr mezi koeficientem užitečnosti (ratingem) u hráček z ciziny, koeficientem užitečnosti českých hráček mladších 20 let a koeficientem užitečnosti českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Cyklus	Koeficient užitečnosti Češek <20 let	%	Koeficient užitečnosti cizinek	%	Koeficient užitečnosti Češek >20 let	%
98_99	131,5	27,8	187,4	39,6	154,7	32,7
00_03	116,8	20,9	260,6	46,7	180,1	32,3
04_07	73,3	13,8	253,1	47,6	205,1	38,6
08_11	76,4	13,3	269,9	46,9	229,6	39,9
12_15	49,8	10,7	241,1	51,6	176,0	37,7
16_19	61,8	13,5	242,6	52,9	154,4	33,7

Graf 4: Poměr mezi koeficientem užitečnosti (ratingem) u hráček z ciziny, koeficientem užitečnosti českých hráček mladších 20 let a koeficientem užitečnosti českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Tabulka 9: Koeficient užitečnosti hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)

	Rating
chí-kvadrát	79,723
p	0,001
V	0,114

Stručný komentář: Ve sledovaných cyklech (sezónách) jsme zjistili, že mezi těmito cykly existují statisticky významné rozdíly v poměru koeficientu užitečnosti u hráček

(české hráčky pod 20 let : nad 20 let : cizinky), a to při $p = 0.001$. Zjištěn byl také malý efekt věcné významnosti ($V = 0,114$).

Tabulka 8 (a její grafická podoba Graf 4) nám procentuálně ukazuje, že koeficient užitečnosti českých hráček starší 20 let za jednotlivé cykly se pohybuje v rozmezí od 32,3 % do 39,9 %. U hráček z ciziny se kromě prvního cyklu (tj. 39,6 %) pohybuje koeficient užitečnosti za jednotlivé cykly v ještě vyšším rozmezí než u zmiňovaných českých hráček nad 20 let konkrétně od 46,7 % do 52,9 %. Koeficient užitečnosti českých hráček mladších 20 let za jednotlivé cykly se z kromě prvních dvou cyklů (tj. 27,8 % a 20,9 %) pohybuje v rozmezí od 10,7 % do 13,8 %.

5.2 Sledování změn statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u českých hráček do dvaceti let v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020

V této části se zabýváme odpovědí na vědeckou otázku 2, kdy předpokládáme snížení statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u českých hráček do dvaceti let v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020. Tuto odpověď následně podložíme statistickým zpracováním jednotlivých dat.

Abychom dokázali odpovědět na vědeckou otázku 2, zjišťovali jsme postupně průměrný počet odehraných minut, průměrný počet vstřelených bodů a průměrný koeficient užitečnosti u českých hráček mladších 20 let. K tomu nám slouží Tabulka 10 až Tabulka 18, která nám zobrazuje nejen popisné statistiky, ale také výsledky Kruskal-Wallis testu, s následnou Mann-Whitney post-hoc analýzou. Krabicový Graf 5 až Graf 7 s anténami využívá pro identifikaci odlehlých hodnot kritérium, které se opírá o velikost interkvantilového rozpětí Q.

Právě Tabulka 10 až Tabulka 18 a Graf 5 až Graf 7¹⁰ nám ukazují snížení statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u českých hráček do dvaceti let v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020. Můžeme tedy přijmout vědeckou otázku 2.

¹⁰ První cyklus 98_99 je složen ze dvou sezon (1998/1999 a 1999/2000), zbylé cykly jsou již čtyřleté; vysvětlení v kapitole viz kapitola 4.4

5.2.1 Počet odehraných minut českých hráčů pod 20 let

Tabulka 10: Češky pod 20 let - průměrný počet odehraných minut v sezóně (popisná statistika)

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Min</i>	<i>Q1</i>	<i>Mdn</i>	<i>Q3</i>	<i>Max</i>	<i>IQR</i>	<i>QD</i>	<i>Mod</i>
98_99	19,02	8,83	4,71	10,41	18,00	25,50	39,00	15,09	7,55	8,00
00_03	17,90	9,97	4,58	10,66	15,92	24,96	86,38	14,30	7,15	16,71
04_07	16,36	8,65	5,71	10,54	14,81	20,04	85,08	9,49	4,75	6,42
08_11	15,71	14,94	4,07	9,56	13,63	17,83	166,00	8,27	4,14	8,00
12_15	13,67	6,05	4,62	9,24	12,38	17,10	33,59	7,87	3,93	10,00
16_19	15,65	6,74	4,00	10,39	14,06	19,80	34,96	9,41	4,71	14,00

Legenda k Tabulce 10: *M* = aritmetický průměr; *SD* = směrodatná odchylka; *Min* = minimum (kvartil 0); *Q1* = kvartil 1; *Mdn* = medián (kvartil 2); *Q3* = kvartil 3; *Max* = maximum (kvartil 4); *IQR* = mezikvartilové rozpětí ($Q3 - Q1$); *QD* = mezikvartilová odchylka ($IQR/2$); *Mod* = modus

Tabulka 11: Češky pod 20 let - průměrný počet odehraných minut v sezóně (Kruskal-Wallis test)

χ^2	28,799
<i>df</i>	5,000
<i>p</i>	0,001
η^2	0,026

Legenda k Tabulce 11: *df* = stupně volnosti; *p* = statistická významnost; η^2 = věcná významnost;

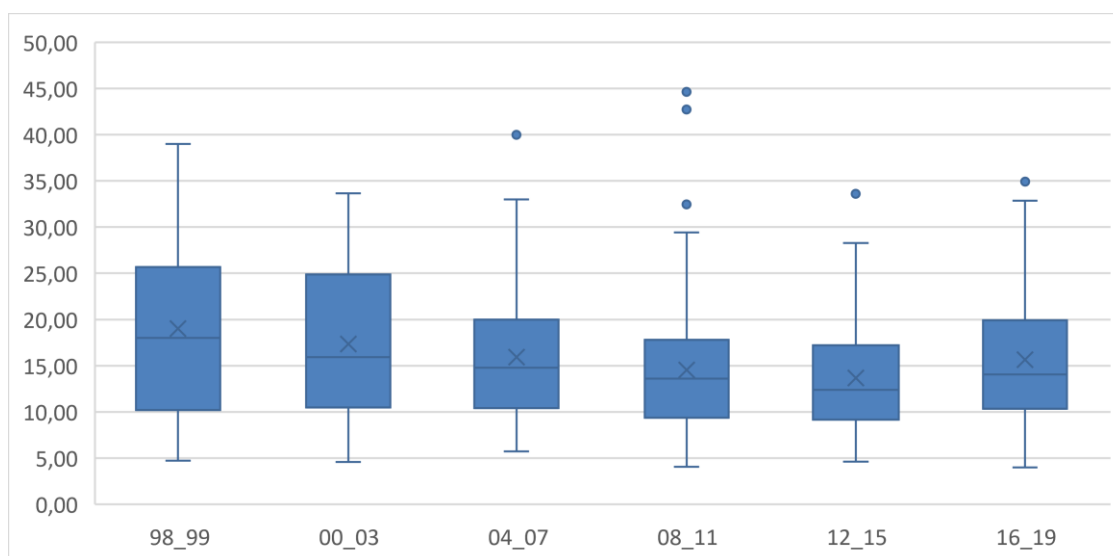
Stručný komentář: Mezi sledovanými cykly (sezónami) byl zjištěn statisticky významný rozdíl v průměrném počtu odehraných minut v sezóně ($p = 0.001$) s malým efektem věcné významnosti ($\eta^2 = 0,026$). Tabulka 10 nám ukazuje popisnou statistiku jednotlivých cyklů, a v následující tabulce jsou uvedeny výsledky post-hoc analýzy.

Tabulka 12: Češky pod 20 let - počet odehraných minut v sezóně (post-hoc; p-hodnoty)

		<i>Mdn(x)</i>	<i>Mdn(y)</i>	<i>z</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
98_99	00_03	18,000	15,918	1,005	0,316	0,071
98_99	04_07	18,000	14,812	2,223	0,026	0,144
98_99	08_11	18,000	13,630	3,421	0,001	0,237
98_99	12_15	18,000	12,382	4,216	0,001	0,290
98_99	16_19	18,000	14,063	2,612	0,009	0,157
00_03	04_07	15,918	14,812	1,286	0,199	0,076
00_03	08_11	15,918	13,630	2,775	0,005	0,173
00_03	12_15	15,918	12,382	3,731	0,001	0,231
00_03	16_19	15,918	14,063	1,715	0,086	0,095
04_07	08_11	14,812	13,630	1,910	0,056	0,112
04_07	12_15	14,812	12,382	3,037	0,002	0,177
04_07	16_19	14,812	14,063	0,557	0,578	0,029
08_11	12_15	13,630	12,382	1,095	0,274	0,067
08_11	16_19	13,630	14,063	-1,494	0,135	0,082

Legenda k Tabulce 12: Mdn = medián; z = z-hodnota (hodnota Mann-Whitney testu); p = statistická významnost při alfa = 0.05; r = věcná významnost (Pallant)

Stručný komentář: Mezi několika sledovanými sezónami byly zjištěny statisticky (i věcně) významné rozdíly. Statisticky významný rozdíl byl zjištěn mezi cykly sezón 98_99 a 04_07 ($p = 0,026$ a $r = 0,144$); 98_99 a 08_11 ($p = 0,001$ a $r = 0,237$); 98_99 a 12_15 ($p = 0,001$ a $r = 0,290$); 98_99 a 16_19 ($p = 0,009$ a $r = 0,157$); 00_03 a 8_11 ($p = 0,005$ a $r = 0,173$); 00_03 a 12_15 ($p = 0,001$ a $r = 0,231$); 04_07 a 12_15 ($p = 0,002$ a $r = 0,177$); 12_15 a 16_19 ($p = 0,007$ a $r = 0,147$).

Graf 5: Průměrný počet odehraných minut českých hráčů mladších 20 let v jednotlivých cyklech

Krabicový Graf 5 nám ukazuje že české hráčky mladší 20 let odehrály průměrně nejvíce minut v prvních dvou cyklech (98_99 a 00_03), naopak nejnižší hodnoty nalezneme v cyklech 08_11 a 12_15.

5.2.2 Počet vstřelených bodů českých hráček pod 20 let

Tabulka 13: Češky pod 20 let - průměrný počet vstřelených bodů v sezóně (popisná statistika)

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Min</i>	<i>Q1</i>	<i>Mdn</i>	<i>Q3</i>	<i>Max</i>	<i>IQR</i>	<i>QD</i>	<i>Mod</i>
98_99	5,819	4,909	0,375	2,333	4,444	8,143	22,750	5,810	2,905	2,308
00_03	5,851	4,989	0,500	2,075	4,765	8,386	38,875	6,311	3,155	2,000
04_07	5,009	4,692	0,556	2,279	4,019	6,386	45,583	4,107	2,054	2,000
08_11	4,104	2,882	0,238	2,039	3,515	5,352	14,000	3,313	1,657	2,000
12_15	3,453	2,637	0,001	1,820	2,974	4,260	20,864	2,441	1,220	3,750
16_19	4,420	3,136	0,001	2,000	3,670	6,030	14,560	4,030	2,015	2,167

Legenda k Tabulce 13: *M* = aritmetický průměr; *SD* = směrodatná odchylka; *Min* = minimum (kvartil 0); *Q1* = kvartil 1; *Mdn* = medián (kvartil 2); *Q3* = kvartil 3; *Max* = maximum (kvartil 4); *IQR* = mezikvartilové rozpětí ($Q3 - Q1$); *QD* = mezikvartilová odchylka ($IQR/2$); *Mod* = modus

Tabulka 14: Češky pod 20 let - průměrný počet vstřelených bodů v sezóně (Kruskal-Wallis test)

χ^2	25,913
<i>df</i>	5,000
<i>p</i>	0,001
η^2	0,042

Legenda k Tabulce 14: *df* = stupně volnosti; *p* = statistická významnost; η^2 = věcná významnost

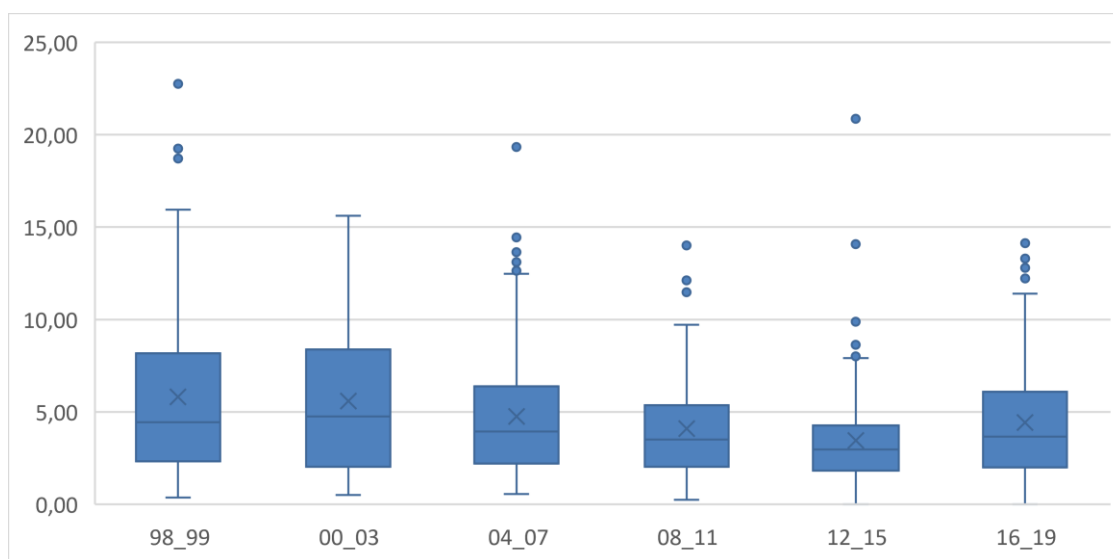
Stručný komentář: Mezi sledovanými cykly (sezónami) byl zjištěn statisticky významný rozdíl v průměrném počtu odehraných minut v sezóně ($p = 0.001$) s malým efektem věcné významnosti ($\eta^2 = 0,042$). Tabulka 13 nám ukazuje popisnou statistiku jednotlivých cyklů, a v následující tabulce jsou uvedeny výsledky post-hoc analýzy.

Tabulka 15: Češky pod 20 let - počet vstřelených bodů v sezóně (post-hoc; p-hodnoty)

		<i>Mdn(x)</i>	<i>Mdn(y)</i>	<i>z</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
98_99	00_03	4,444	4,765	-0,238	0,813	0,017
98_99	04_07	4,444	4,019	0,790	0,431	0,051
98_99	08_11	4,444	3,515	1,948	0,051	0,135
98_99	12_15	4,444	2,974	3,266	0,001	0,225
98_99	16_19	4,444	3,670	1,567	0,117	0,094
00_03	04_07	4,765	4,019	1,280	0,201	0,076
00_03	08_11	4,765	3,515	2,666	0,008	0,166
00_03	12_15	4,765	2,974	4,215	0,001	0,261
00_03	16_19	4,765	3,670	2,274	0,023	0,126
04_07	08_11	4,019	3,515	1,756	0,079	0,103
04_07	12_15	4,019	2,974	3,688	0,001	0,215
04_07	16_19	4,019	3,670	1,063	0,288	0,056
08_11	12_15	3,515	2,974	1,907	0,056	0,117
08_11	16_19	3,515	3,670	-0,732	0,465	0,040
12_15	16_19	2,974	3,670	-2,756	0,006	0,151

Legenda k Tabulce 15: Mdn = medián; z = z-hodnota (hodnota Mann-Whitney testu); p = statistická významnost při alfa = 0.05; r = věcná významnost (Pallant)

Stručný komentář: Mezi několika sledovanými sezónami byly zjištěny statisticky (i věcně) významné rozdíly. Statisticky významný rozdíl byl zjištěn mezi cykly sezón 98_99 a 12_15 ($p = 0,001$ a $r = 0,225$); 00_03 a 08_11 ($p = ,008$ a $r = 0,166$); 00_03 a 12_15 ($p = 0,001$ a $r = 0,261$); 00_03 a 16_19 ($p = 0,023$ a $r = 0,126$); 04_07 a 12_15 ($p = 0,001$ a $r = 0,215$); 12_15 a 16_19 ($p = 0,006$ a $r = 0,151$).

Graf 6: Průměrný počet vstřelených bodů českých hráček mladších 20 let v jednotlivých cyklech

Krabicový Graf 6 nám ukazuje že české hráčky mladší 20 let vstřelily průměrný nejvíce bodů v cyklu 00_03, naopak nejnižší hodnoty evidujeme v cyklu 12_15.

5.2.3 Koeficient užitečnosti českých hráček pod 20 let

Tabulka 16: Češky pod 20 let - průměrný koeficient užitečnosti v sezóně (popisná statistika)

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Min</i>	<i>Q1</i>	<i>Mdn</i>	<i>Q3</i>	<i>Max</i>	<i>IQR</i>	<i>QD</i>	<i>Mod</i>
98_99	4,688	5,688	-1,190	0,667	2,857	6,677	22,794	6,011	3,005	0,667
00_03	5,284	6,291	-1,125	1,229	3,058	7,568	47,375	6,339	3,170	3,000
04_07	3,606	6,054	-2,667	0,551	2,261	5,135	63,417	4,584	2,292	2,200
08_11	2,702	3,378	-2,174	0,558	1,897	3,795	19,059	3,238	1,619	1,000
12_15	2,320	3,129	-1,526	0,500	1,531	3,000	24,182	2,500	1,250	3,000
16_19	3,429	3,330	-2,250	0,750	2,709	5,774	17,292	5,024	2,512	1,000

Legenda k Tabulce 16: *M* = aritmetický průměr; *SD* = směrodatná odchylka; *Min* = minimum (kvartil 0); *Q1* = kvartil 1; *Mdn* = medián (kvartil 2); *Q3* = kvartil 3; *Max* = maximum (kvartil 4); *IQR* = mezikvartilové rozpětí ($Q3 - Q1$); *QD* = mezikvartilová odchylka ($IQR/2$); *Mod* = modus

Tabulka 17: Češky pod 20 let - průměrný koeficient užitečnosti v sezóně (Kruskal-Wallis test)

χ^2	27,910
<i>df</i>	5,000
<i>p</i>	0,001
η^2	0,041

Legenda k Tabulce 17: *df* = stupně volnosti; *p* = statistická významnost; η^2 = věcná významnost;

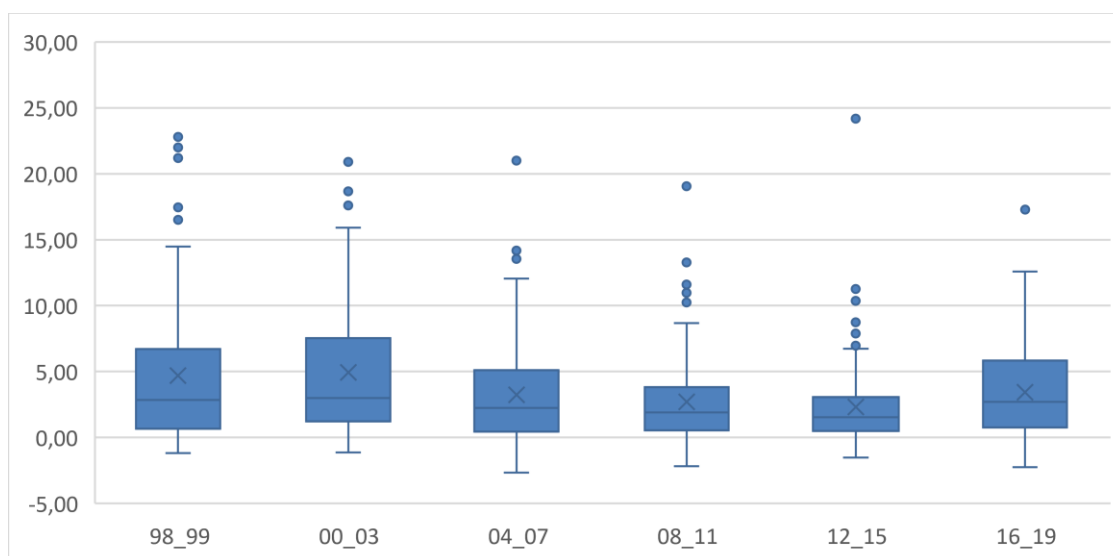
Stručný komentář: Mezi sledovanými cykly (sezónami) byl zjištěn statisticky významný rozdíl v průměrném počtu odehraných minut v sezóně ($p = 0.001$) s malým efektem věcné významnosti ($\eta^2 = 0,041$). Tabulka 16 nám ukazuje popisnou statistiku jednotlivých cyklů, a v následující tabulce jsou uvedeny výsledky post-hoc analýzy.

Tabulka 18: Češky pod 20 let -koeficient užitečnosti v sezóně (post-hoc; p-hodnoty)

		<i>Mdn(x)</i>	<i>Mdn(y)</i>	<i>z</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
98_99	00_03	2,857	3,058	-0,981	0,328	0,069
98_99	04_07	2,857	2,261	1,171	0,242	0,076
98_99	08_11	2,857	1,897	2,028	0,042	0,141
98_99	12_15	2,857	1,531	2,688	0,007	0,185
98_99	16_19	2,857	2,709	0,578	0,565	0,035
00_03	04_07	3,058	2,261	2,757	0,006	0,163
00_03	08_11	3,058	1,897	3,707	0,001	0,231
00_03	12_15	3,058	1,531	4,643	0,001	0,288
00_03	16_19	3,058	2,709	2,068	0,039	0,115
04_07	08_11	2,261	1,897	1,163	0,245	0,068
04_07	12_15	2,261	1,531	2,017	0,044	0,118
04_07	16_19	2,261	2,709	-1,035	0,301	0,055
08_11	12_15	1,897	1,531	0,947	0,344	0,058
08_11	16_19	1,897	2,709	-2,222	0,026	0,122
12_15	16_19	1,531	2,709	-3,256	0,001	0,178

Legenda k Tabulce 18: Mdn = medián; z = z-hodnota (hodnota Mann-Whitney testu); p = statistická významnost při alfa = 0.05; r = věcná významnost (Pallant)

Stručný komentář: Mezi několika sledovanými sezónami byly zjištěny statisticky (i věcně) významné rozdíly. Statisticky významný rozdíl byl zjištěn mezi cykly sezón 98_99 a 08_11 ($p = 0,042$ a $r = 0,141$); 98_99 a 12_15 ($p = 0,007$ a $r = 0,185$); 00_03 a 04_07 ($p = 0,006$ a $r = 0,163$); 00_03 a 08_11 ($p = 0,001$ a $r = 0,231$); 00_03 a 12_15 ($p = 0,001$ a $r = 0,288$); 00_03 a 16_19 ($p = 0,039$ a $r = 0,115$); 04_07 a 12_15 ($p = 0,044$ a $r = 0,118$); 08_11 a 16_19 ($p = 0,026$ a $r = 0,122$); 12_15 a 16_19 ($p = 0,001$ a $r = 0,178$).

Graf 7: Průměrný koeficient užitečnosti českých hráček mladších 20 let v jednotlivých cyklech

Krabicový Graf 7 nám ukazuje že české hráčky mladší 20 let měly průměrný nejvyšší koeficient v cyklu 00_03, naopak nejnižší hodnoty evidujeme v cyklu 12_15.

5.3 Sledování zastoupení počtu hráček z ciziny v žebříčku nejlepších hráček celé soutěže po každém odehraném ročníku ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020 v porovnání s počtem českých hráček

V této části se zabýváme odpovědí na vědeckou otázku 3, kdy předpokládáme zvýšené zastoupení hráček z ciziny v žebříčku nejlepších hráček celé soutěže, po každém odehraném ročníku, ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020. Tuto odpověď následně podložíme statistickým zpracováním jednotlivých dat.

Z webových stránek České basketbalové federace zpracoval autor statistická data z tzv. žebříčku hráčů. Zde jsme provedli rozdělení již pouze do dvou skupin – české a zahraniční hráčky, neboť nás zajímal poměr mezi těmito zmiňovanými skupinami v již zmíněných sledovaných charakteristikách. Postupně autor uvádí v tabulkách a grafech poměr mezi českými a zahraniční hráčkami, v žebříčku deseti, dvaceti a třiceti nejlepších hráček, ve sledovaných statistikách podle průměru na zápas, případně podle celkového počtu, za sezonu. Je tedy patrné, že budeme evidovat dokonalou negativní

korelaci -1, protože čím více budeme započítávat hráček z jedné skupiny, tak tím méně budeme započítávat hráček z druhé skupiny. (Novotný, 2012).

Abychom dokázali odpovědět na vědeckou otázku 3, zjišťovali jsme postupně, jaké jsou poměry zastoupení českých hráček a zahraničních hráček mezi TOP 10, TOP 20 a TOP 30 nejlepších hráček v počtu odehraných minut, v počtu vstřelených bodů a v koeficientu užitečnosti. K tomu nám slouží Graf 8 až Graf 16 a Tabulka 19 až Tabulka 30.

U každé podkapitoly je uveden také chí-kvadrát test nezávislosti pro zjištění, zda mezi cykly (sezónami) existují závislosti (souvislosti) ve sledovaných jevech.

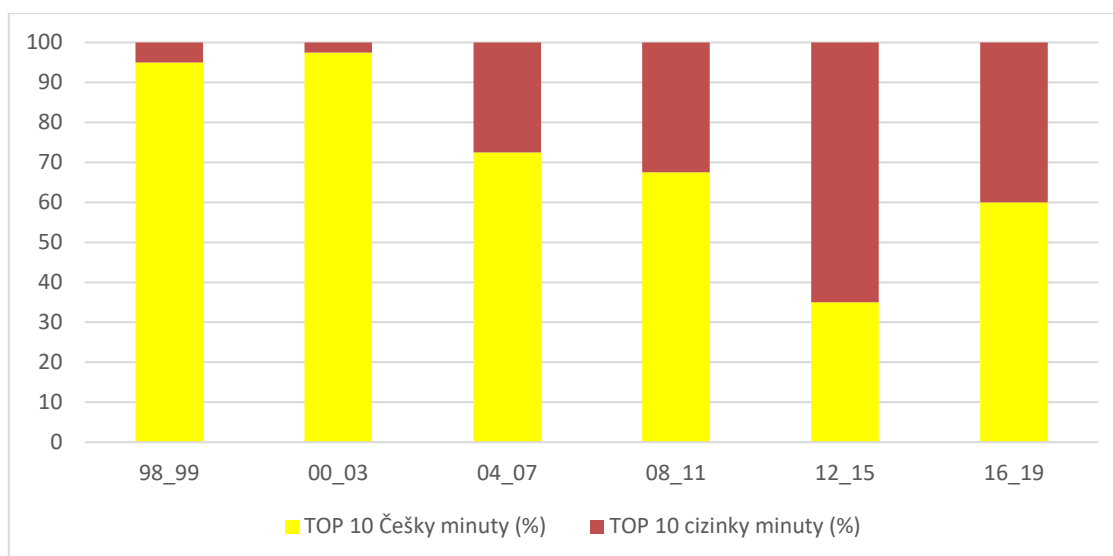
Právě Graf 8 až Graf 16 a Tabulka 19 až Tabulka 30¹¹ nám ukazují zvýšené zastoupení hráček z ciziny v žebříčku nejlepších hráček celé soutěže, po každém odehraném ročníku, ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020. Můžeme tedy přijmout vědeckou otázku 3.

5.3.1 Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách

Tabulka 19: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 10 Češky minuty	TOP 10 cizinky minuty	TOP 10 Češky minuty (%)	TOP 10 cizinky minuty (%)
98_99	19	1	95	5
00_03	39	1	97,5	2,5
04_07	29	11	72,5	27,5
08_11	27	13	67,5	32,5
12_15	14	26	35	65
16_19	24	16	60	40

¹¹ První cyklus 98-99 je složen ze dvou sezon (1998/1999 a 1999/2000), zbylé cykly jsou již čtyřleté; vysvětlení viz kapitola 4.4

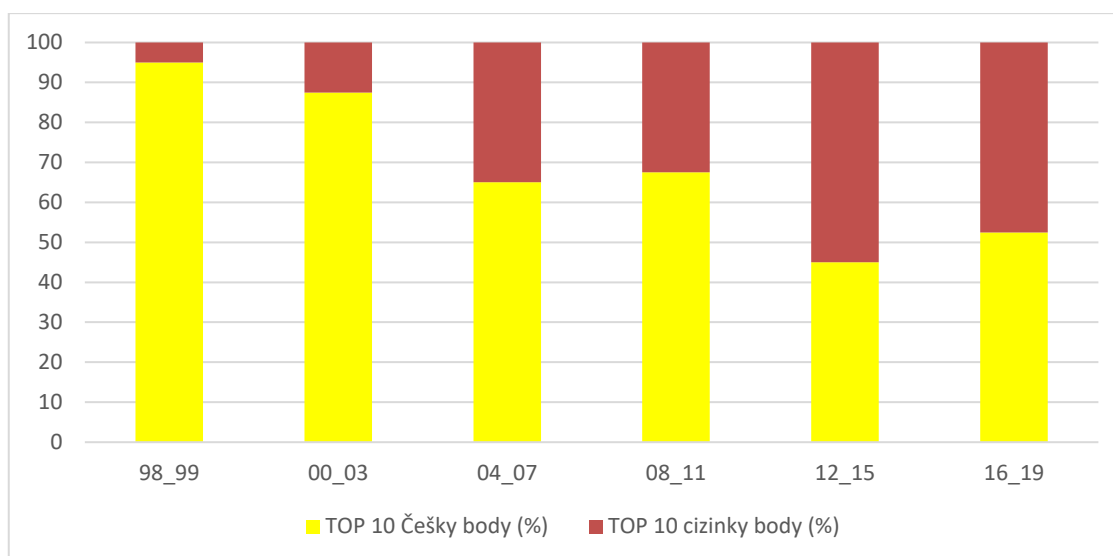

Graf 8: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 19 (a její grafická podoba Graf 8) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku deseti nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut se v prvních dvou cyklech (98_99 a 00_03) pohyboval v rozmezí 2,5 % a 5 %, zatímco v cyklu 12_15 zaznamenáváme maximální hodnotu 65 %.

Tabulka 20: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 10 Češky body	TOP 10 cizinky body	TOP 10 Češky body (%)	TOP 10 cizinky body (%)
98_99	19	1	95	5
00_03	35	5	87,5	12,5
04_07	26	14	65	35
08_11	27	13	67,5	32,5
12_15	18	22	45	55
16_19	21	19	52,5	47,5

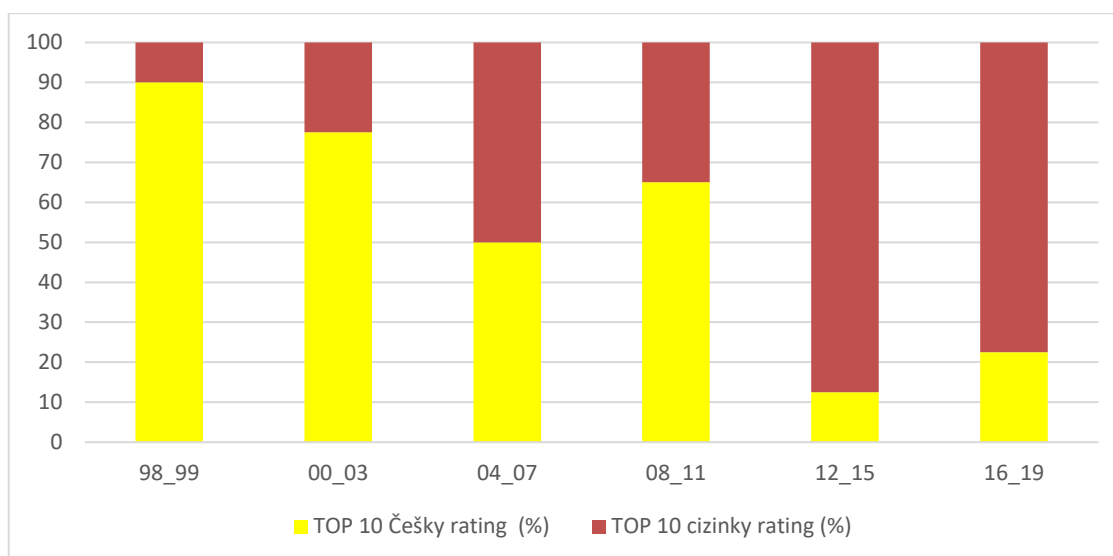

Graf 9: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 20 (a její grafická podoba Graf 9) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku deseti nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů je k nalezení v prvním cyklu 98_99 (konkrétně 5 %), zatímco v cyklu 12_15 evidujeme maximální hodnotu 55 %.

Tabulka 21: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 10 Češky rating	TOP 10 cizinky rating	TOP 10 Češky rating (%)	TOP 10 cizinky rating (%)
98_99	18	2	90	10
00_03	31	9	77,5	22,5
04_07	20	20	50	50
08_11	26	14	65	35
12_15	5	35	12,5	87,5
16_19	9	31	22,5	77,5

Graf 10: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 21 (a její grafická podoba Graf 10) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku deseti nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti je k nalezení v prvním cyklu 98_99 (konkrétně 10 %), zatímco v cyklu 12_15 evidujeme maximální hodnotu 87,5 %.

Tabulka 22: Poměr počtu českých a zahraničních hráček v TOP 10 nejlepších hráček v jednotlivých ukazatelích v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)

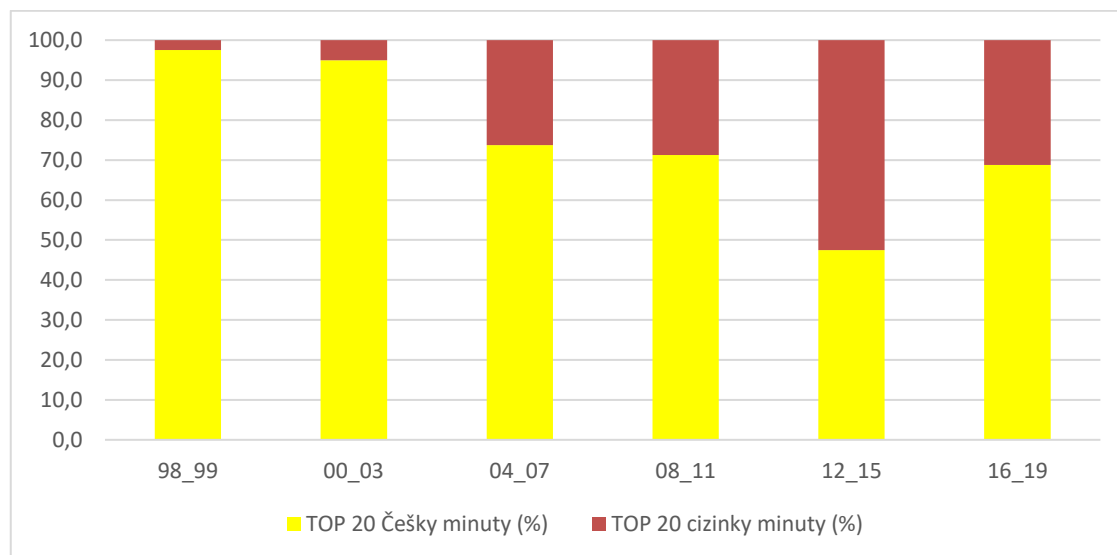
	Minuty	Body	rating
chí-kvadrát	44,985	27,032	63,087
p	0,001	0,001	0,001
V	0,452	0,351	0,535

Stručný komentář: Ve sledovaných cyklech (sezónách) jsme zjistili, že mezi těmito cykly existují statisticky významné rozdíly v poměru počtu odehraných minut u hráček a v poměru ratingu u hráček (české hráčky : cizinky). Drobné rozdíly existují v poměru počtu vstřelených bodů. A to vše při $p = 0.001$. Střední efekt věcné významnosti ($V = 0,452$ a $V = 0,351$) byl zjištěn u poměru počtu odehraných minut a počtu vstřelených bodů u hráček (české hráčky : cizinky). Velký efekt věcné významnosti ($V = 0,535$) byl zjištěn u poměru koeficientu užitečnosti hráček (české hráčky : cizinky).

5.3.2 Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách

Tabulka 23: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 20 Češky minuty	TOP 20 cizinky minuty	TOP 20 Češky minuty (%)	TOP 20 cizinky minuty (%)
98_99	39	1	97,5	2,5
00_03	76	4	95,0	5,0
04_07	59	21	73,8	26,3
08_11	57	23	71,3	28,8
12_15	38	42	47,5	52,5
16_19	55	25	68,8	31,3

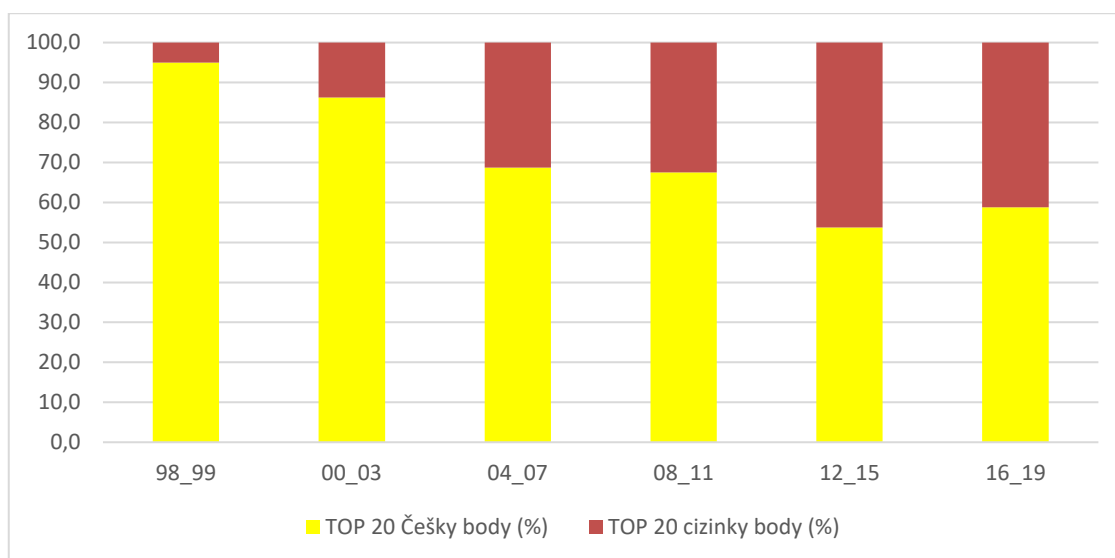

Graf 11: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 23 (a její grafická podoba Graf 11) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku dvaceti nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut se v prvních dvou cyklech (98_99 a 00_03) pohyboval v rozmezí 2,5 % a 5 %, zatímco v cyklu 12_15 zaznamenáváme maximální hodnotu 52,5 %.

Tabulka 24: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 20 Češky body	TOP 20 cizinky body	TOP 20 Češky body (%)	TOP 20 cizinky body (%)
98_99	38	2	95,0	5,0
00_03	69	11	86,3	13,8
04_07	55	25	68,8	31,3
08_11	54	26	67,5	32,5
12_15	43	37	53,8	46,3
16_19	47	33	58,8	41,3

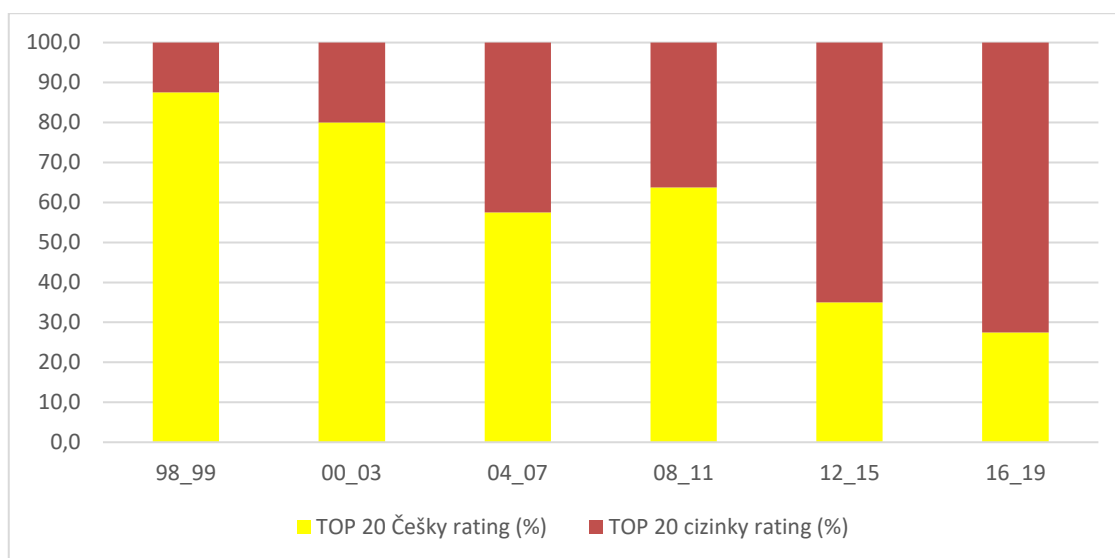

Graf 12: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 24 (a její grafická podoba Graf 12) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku dvaceti nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů je k nalezení v prvním cyklu 98_99 (konkrétně 5 %), zatímco v cyklu 12_15 evidujeme maximální hodnotu 46,3 %.

Tabulka 25: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 20 Češky rating	TOP 20 cizinky rating	TOP 20 Češky rating (%)	TOP 20 cizinky rating (%)
98_99	35	5	87,5	12,5
00_03	64	16	80,0	20,0
04_07	46	34	57,5	42,5
08_11	51	29	63,8	36,3
12_15	28	52	35,0	65,0
16_19	22	58	27,5	72,5

Graf 13: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 25 (a její grafická podoba Graf 13) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku dvaceti nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti je k nalezení v prvním cyklu 98_99 (konkrétně 12,5 %), zatímco v cyklu 16_19 evidujeme maximální hodnotu 72,5 %.

Tabulka 26: Poměr počtu českých a zahraničních hráček v TOP 20 nejlepších hráček v jednotlivých ukazatelích v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)

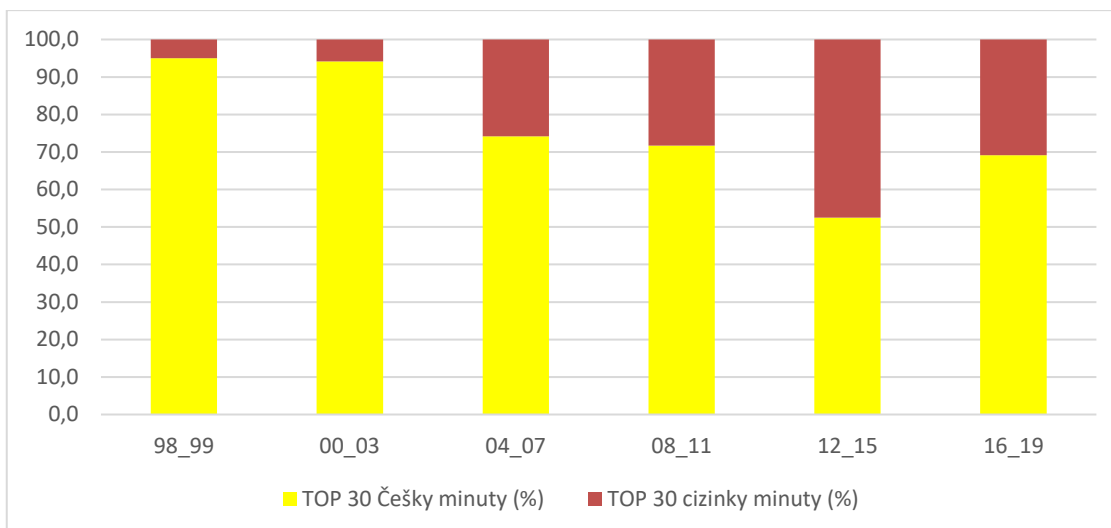
	minuty	Body	Rating
chi – kvadrát	59,911	36,785	77,487
p	0,001	0,001	0,001
V	0,369	0,289	0,420

Stručný komentář: Ve sledovaných cyklech (sezónách) jsme zjistili, že mezi těmito cykly existují statisticky významné rozdíly v poměru počtu odehraných minut u hráček (české hráčky : cizinky) a v poměru ratingu u hráček (české hráčky : cizinky). Drobné rozdíly existují v poměru počtu vstřelených bodů. A to vše při $p = 0.001$. Střední efekt věcné významnosti ($V = 0,369$, $V = 0,289$, $V = 0,420$) byl zjištěn jak u poměru počtu odehraných minut hráček (české hráčky : cizinky), tak i u poměru počtu vstřelených bodů u hráček (české hráčky : cizinky), ale také byl zjištěn i u poměru koeficientu užitečnosti hráček (české hráčky : cizinky).

5.3.3 Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách

Tabulka 27: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 30 Češky minuty	TOP 30 cizinky minuty	TOP 30 Češky minuty (%)	TOP 30 cizinky minuty (%)
98_99	57	3	95,0	5,0
00_03	113	7	94,2	5,8
04_07	89	31	74,2	25,8
08_11	86	34	71,7	28,3
12_15	63	57	52,5	47,5
16_19	83	37	69,2	30,8

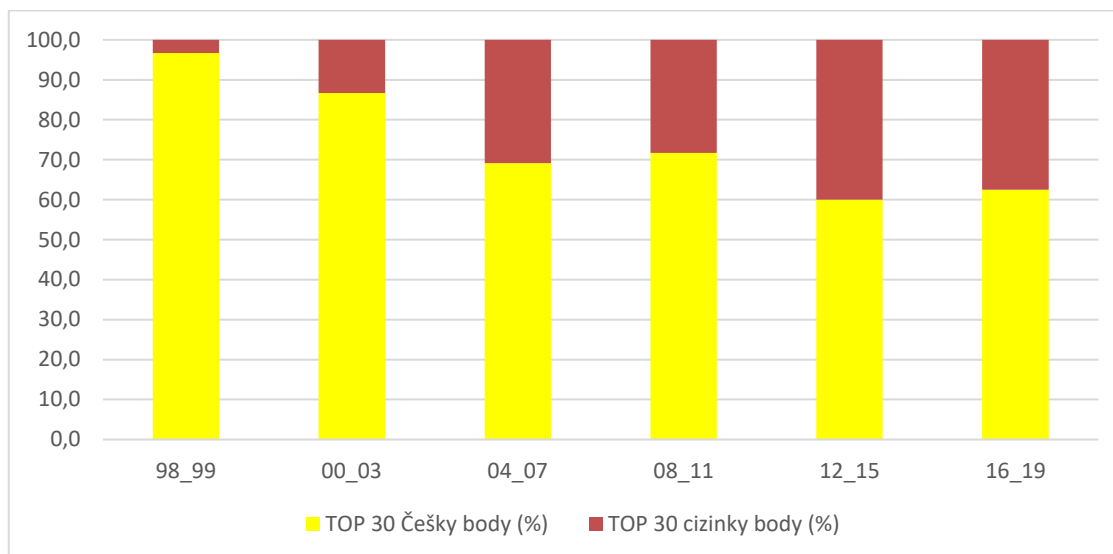

Graf 14: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 27 (a její grafická podoba Graf 14) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku třiceti nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut se v prvních dvou cyklech (98_99 a 00_03) pohyboval v rozmezí 5 % a 5,8 %, zatímco v cyklu 12_15 zaznamenáváme maximální hodnotu 47,5 %.

Tabulka 28: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 30 Češky body	TOP 30 cizinky body	TOP 30 Češky body (%)	TOP 30 cizinky body (%)
98_99	58	2	96,7	3,3
00_03	104	16	86,7	13,3
04_07	83	37	69,2	30,8
08_11	86	34	71,7	28,3
12_15	72	48	60,0	40,0
16_19	75	45	62,5	37,5

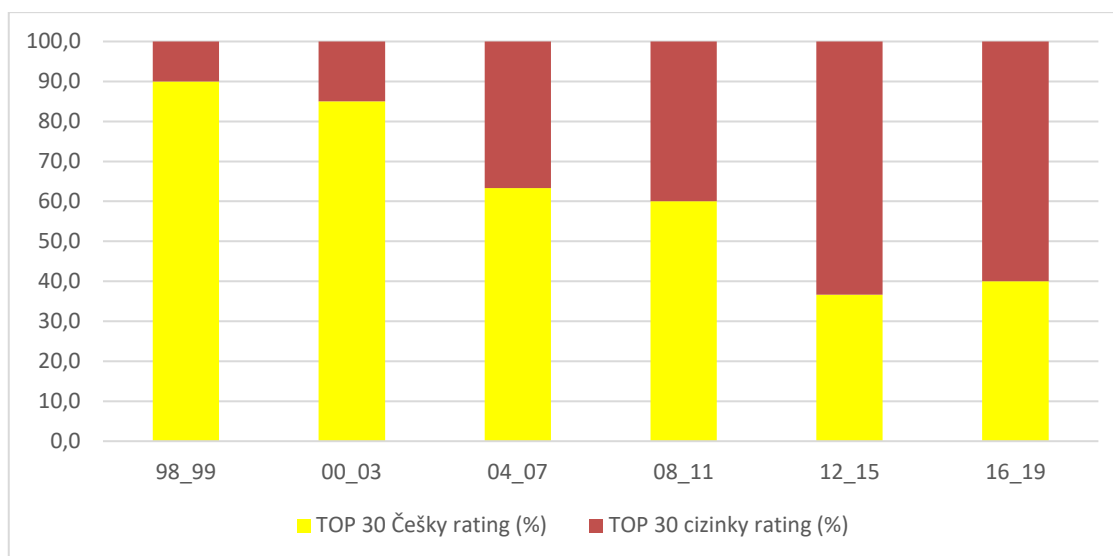

Graf 15: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 28 (a její grafická podoba Graf 15) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku třiceti nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů je k nalezení v prvním cyklu 98_99 (konkrétně 3,3 %), zatímco v cyklu 12_15 evidujeme maximální hodnotu 40 %.

Tabulka 29: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)

Cyklus	TOP 30 Češky rating	TOP 30 cizinky rating	TOP 30 Češky rating (%)	TOP 30 cizinky rating (%)
98_99	54	6	90,0	10,0
00_03	102	18	85,0	15,0
04_07	76	44	63,3	36,7
08_11	72	48	60,0	40,0
12_15	44	76	36,7	63,3
16_19	48	72	40,0	60,0

Graf 16: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)

Tabulka 29 (a její grafická podoba Graf 16) nám ukazuje, že minimální počet hráček z ciziny v žebříčku třiceti nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti je k nalezení v prvním cyklu 98_99 (konkrétně 10 %), zatímco v cyklu 12_15 evidujeme maximální hodnotu 63,3 %.

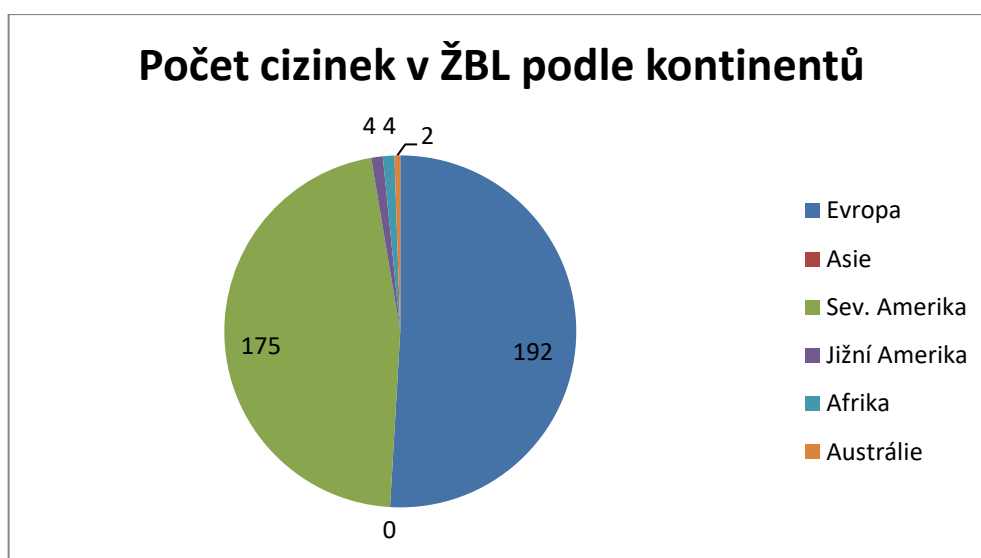
Tabulka 30: Poměr počtu českých a zahraničních hráček v TOP 30 nejlepších hráček v jednotlivých ukazatelích v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)

	Minuty	Body	Rating
chi – kvadrát	70,391	45,709	101,528
p	0,001	0,001	0,001
V	0,327	0,263	0,392

Stručný komentář: Ve sledovaných cyklech (sezónách) jsme zjistili, že mezi těmito cykly existují statisticky významné rozdíly v poměru počtu odehraných minut u hráček (české hráčky : cizinky) a v poměru ratingu u hráček (české hráčky : cizinky). Drobné rozdíly existují v poměru počtu vstřelených bodů. A to vše při $p = 0.001$. Střední efekt věcné významnosti ($V = 0,327$, $V = 0,263$, $V = 0,392$) byl zjištěn jak u poměru počtu odehraných minut hráček (české hráčky : cizinky), tak i u poměru počtu vstřelených bodů u hráček (české hráčky : cizinky), ale také byl zjištěn i u poměru koeficientu užitečnosti hráček (české hráčky : cizinky).

5.4 Další možné ukazatele vlivu zahraničních hráček, v porovnání s českými hráčkami, na utkání ŽBL a jejich případný vliv na úspěchy reprezentace žen ČR a porovnání počtů zahraničních hráček ve světových basketbalových soutěžích a evropských pohárech s českými kluby

Abychom vytvořili větší přehled o zastoupených hráčkách z ciziny, tak uvádíme Graf 17, který nám říká, jaké je zastoupení hráček v ŽBL podle kontinentů. Vidíme, že nejčastěji jsou zastoupeny hráčky z Evropy, ovšem výrazné zastoupení mají také zástupkyně Severní Ameriky.

Graf 17: Přehled počtu hráček z ciziny v ŽBL podle kontinentů (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Ještě konkrétnější je Tabulka 31, kde uvádíme přehled národností hráček z ciziny. Nejpočetněji zastoupeny jsou zde basketbalistky ze Spojených států amerických (46 %), z Evropy mají u nás největší zastoupení naši východní sousedé ze Slovenska (15 %).

Tabulka 31: Přehled národností hráček z ciziny v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Národnost	Počet	Národnost	Počet	Národnost	Počet	Národnost	Počet
Austrálie	2	Chile	1	Nigérie	1	Srbsko	24
Belgie	4	Chorvatsko	8	Nizozemsko	2	Španělsko	7
Bělorusko	3	Irsko	1	Polsko	5	Švédsko	13
Bosna	5	Itálie	1	Portugalsko	2	Ukrajina	5
Brazílie	3	Kanada	3	Rumunsko	2	USA	172
Bulharsko	4	Litva	6	Rusko	12	VB	2
Černá hora	7	Lotyšsko	6	Řecko	1	Celkem	377
Egypt	1	Maďarsko	3	Senegal	1		
Finsko	3	Mali	1	Slovensko	56		
Francie	5	Německo	3	Slovinko	2		

Z výsledků a z tabulek, které nám ukazuje kapitola 5, můžeme vypočítat průměrný počet hráček z ciziny v ŽBL na družstvo za jednotlivé ročníky viz Tabulka 32. Nejvyšší průměrný počet 4,1 hráček z ciziny na klub evidujeme v sezoně 2014/2015, naopak nejnižší průměrný počet 0,7 hráček z ciziny na klub evidujeme v sezoně 1999/2000. Z celkových 22 sezon, 226 družstev a 574 cizinek nám vychází průměr 2,5 cizinky na družstvo, přičemž od sezony 2006/2007 zaznamenáváme průměrné počty cizinek na jedno družstvo v rozmezí od 2,5 do 4,1 hráček na klub, s jedinou výjimkou v ročníku 2010/2011 (konkrétně 1,5). Za posledních 5 sezon evidujeme v průměru 3,1 cizinky na klub.

Tabulka 32: Průměrný počet hráček z ciziny v ŽBL na družstvo za jednotlivé ročníky, (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor

Sezona	Počet družstev	Počet cizinek	Ø cizinek na družstvo
1998/1999	10	9	0,9
1999/2000	9	6	0,7
2000/2001	8	6	0,8
2001/2002	8	9	1,1
2002/2003	8	6	0,8
2003/2004	8	12	1,5
2004/2005	10	18	1,8
2005/2006	10	24	2,4
2006/2007	10	28	2,8
2007/2008	10	32	3,2
2008/2009	10	31	3,1
2009/2010	10	26	2,6
2010/2011	10	15	1,5
2011/2012	12	41	3,4
2012/2013	12	44	3,7
2013/2014	12	41	3,4
2014/2015	12	49	4,1
2015/2016	12	42	3,5
2016/2017	12	30	2,5
2017/2018	12	34	2,8
2018/2019	11	39	3,5
2019/2020	10	32	3,2
Celkem	226	574	2,5

Pro další představu a porovnání udáváme i informace od Berbera a Turca (2012), kteří zjistili, že ve španělské lize žen (14 týmů) v sezoně 2010/11 byly průměrně 2-3 hráčky z ciziny na tým, a v turecké lize žen (12 týmů) ve stejné sezoně byla z ciziny každá třetí hráčka (54 cizinek ze 164) (Novotný, 2012).

Ještě konkrétnější je Tabulka 34, která nám za pět ročníků ukazuje průměrný počet hráček z ciziny na soupisce na jeden klub ve vybraných zahraničních soutěžích od sezony 2015/2016 do sezony 2019/2020. Průměrně více než 6 zahraničních hráček na soupisce měla družstva v soutěži v Německu, více než 5 ve Španělsku, více než 4 v Polsku, Velké Británii a Turecku, více než 3 v Itálii, Maďarsku, Švédsku a Švýcarsku a méně než tři např. v Belgii, Portugalsku, Rusku, nebo na Slovensku.

Ženská profesionální basketbalová soutěž v USA (WNBA) začíná zpravidla v květnu/červnu a končí v září/říjnu téhož roku. Hraje jí 12 družstev rozdělených ve dvou skupinách po šesti týmech, když každé družstvo odehraje v základní části 18 zápasů doma a 18 venku. Poté následují zápasy nadstavbové části. Počet zahraničních hráček v této kvalitní soutěži od sezony 2014 nám ukazuje Tabulka 33. Z ní se dozvídáme, že průměrně má jeden klub v této soutěži v posledních pěti letech na soupisce 3,4 cizinky.

Tabulka 33: Přehled počtu cizinek v WNBA soutěžích od sezony 2015 do sezony 2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor

WNBA			
Sezona	Počet družstev	Počet cizinek	Ø cizinek na družstvo
2014	12	31	2,6
2015	12	41	3,4
2016	12	57	4,8
2017	12	36	3,0
2018	12	39	3,3
2019	12	44	3,7
2020	12	39	3,3
Průměrně			3,4

Dále jsme se ještě snažili prozkoumat i jiné světové kontinenty a z dostupných zdrojů (www.eurobasket.com, 2021) jsme zjistili, že naopak třeba v Austrálii, Japonsku, Číně, nebo Jižní Koreji se počty zahraničních hráček na soupiskách pohybují spíše kolem jedné zahraniční hráčky na družstvo. V některých případech i kolem dvou zahraničních hráček na klub.

V souvislosti s touto, a nadcházející tematikou, přichází autor k zamyšlení, a třeba i k případnému návrhu na nové téma zcela jiné práce, a to, jak se může lišit vliv zahraničních hráček v družstvu na utkání oproti vlivu českých hráček v utkáních Euroligy a EuroCupu. K tomu tématu můžeme taktéž přiřadit i naturalizaci zahraničních hráček a jejich případný vliv na utkání reprezentačních družstev.

Tabulka 34: Přehled počtu cizinek ve vybraných evropských soutěžích od sezony 2015/2016 do sezony 2019/2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor

Stát	Belgie		Bělorusko		Bulharsko		Francie		Chorvatsko		Itálie		Maďarsko	
Sezona	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek
2019/2020	12	26	9	12	9	0	12	49	10	9	14	56	12	41
2018/2019	12	27	8	8	8	1	12	50	12	13	12	44	12	40
2017/2018	12	22	7	3	11	2	12	58	11	6	10	43	11	43
2016/2017	12	17	8	3	5	12	12	49	11	4	12	40	11	41
2015/2016	11	19	10	9	8	17	14	61	10	1	14	52	10	31
Průměrně		1,9		0,8		0,8		4,3		0,6		3,8		3,5
Stát	Německo		Polsko		Portugalsko		Rumunsko		Rusko		Řecko		Slovensko	
Sezona	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek
2019/2020	12	83	12	56	12	37	13	40	9	24	12	42	6	11
2018/2019	11	70	13	63	12	30	13	32	10	26	12	36	8	13
2017/2018	12	81	13	69	12	33	9	39	11	30	12	28	8	17
2016/2017	12	72	12	43	12	33	10	39	11	32	12	29	8	12
2015/2016	12	63	12	40	12	40	11	46	12	26	10	27	8	7
Průměrně		6,3		4,4		2,9		3,5		2,6		2,8		1,6
Stát	VB		Srbsko		Španělsko		Švédsko		Švýcarsko		Turecko		Ukrajina	
Sezona	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek	Počet týmů	Počet cizinek
2019/2020	12	53	10	14	14	83	11	39	9	35	13	55	6	3
2018/2019	12	70	12	15	14	72	11	36	7	27	14	50	9	5
2017/2018	11	55	12	19	14	72	10	34	8	33	14	70	8	4
2016/2017	10	43	12	13	14	75	10	33	9	30	14	66	9	2
2015/2016	9	39	12	13	14	66	10	31	9	21	14	63	16	2
Průměrně		4,8		1,3		5,3		3,3		3,5		4,4		0,3

Dle názoru autora dokáže současná ekonomická situace vytvořit v ŽBL jedno, maximálně však dvě družstva, která jsou schopna, s pomocí hráček z ciziny, konkurovat nejužší evropské basketbalové špičce. Nejvyšší evropskou soutěží ženských basketbalových družstev na klubové úrovni je Euroliga v basketbale žen (FIBA EuroLeague woman - ELW).

V roce 2000 a 2003 obsadilo družstvo Žabovřesky Brno v této soutěži třetí místo se třemi hráčkami z ciziny na soupisce. Čtvrté místo, také se třemi hráčkami z ciziny, v roce 2001 a stejné umístění v roce 2004 - tentokrát již se čtveřicí zahraničních hráček. A právě čtyři hráčky z ciziny byly na soupisce Brna i při druhých místech v roce 2005 a 2008 a při vítězství Euroligy v roce 2006.

S pěticí zahraničních hráček na soupisce vyhrály basketbalistky USK Praha Euroligu v roce 2015. Šestice hráček z ciziny jim pomohla ke čtvrtému místu v roce 2016, 2017 a k třetí příčce v roce 2019. Přehled družstev Euroligy od sezony 2014/2015 do sezony 2019/2020¹² s počtem hráček z ciziny na soupisce uvádí Tabulka 35. Z ní je patrné, že všechna družstva, přihlášená do této soutěže, nehledě na kvalitu jejich nejvyšší domácí basketbalové ligy, mají na soupisce zapsané minimálně 2 zahraniční hráčky. Ovšem v některých případech jich evidujeme i třeba 8, nebo 9. v souladu s kritérii jednotlivých národních federací. Družstva, umístěná od sezony 2014/2015 do sezony 2018/2019 na prvních čtyřech místech, pak měla na soupisce minimálně 4 zahraniční hráčky.

V Eurolize se pravidelně objevují kluby z Ruska, Francie, Itálie, Turecka, Španělska a Polska, přičemž se nemusí jednat jen o jeden klub, ale jak můžeme vidět (Tabulka 35), tak např. z Ruska hraje tuto soutěž Jekatěrinburg, Kursk a Orenburg; z Turecka Fenerbahce a Galatasaray; nebo z Francie Bourges, Lille, Montpellier. Pražské USK (a dříve Brno) již bylo zmíněno a díky těmto dvě klubům má Česká republika také svého pravidelného účastníka. V Eurolize se prosazují také kluby z Maďarska a své zástupce mělo i Slovensko, Belgie, Řecko, nebo Lotyšsko.

K již dříve zmiňovaným vítězným a úspěšným družstvům z České republiky Brno a USK Praha, můžeme v posledních letech zařadit zejména Jekatěrinburg z Ruska.

¹² Ročník 2019/2020 se nedohrál

Tabulka 35: Přehled klubů hrajících ženskou basketbalovou Euroligu od sezony 2014/2015 do sezony 2019/2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor

Sezona 2014/2015		Sezona 2015/2016		Sezona 2016/2017		Sezona 2017/2018		Sezona 2018/2019		Sezona 2019/2020	
Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek
USK Praha	5	<u>USK Praha</u>	6	<u>USK Praha</u>	6	USK Praha	5	<u>USK Praha</u>	6	USK Praha	6
<i>Jekatěrinburg</i>	8	Jekatěrinburg	7	<i>Jekatěrinburg</i>	7	Jekatěrinburg	5	Jekatěrinburg	7	Jekatěrinburg	8
<u>Kursk</u>	6	Kursk	6	Kursk	5	<u>Kursk</u>	6	<i>Kursk</i>	7	Kursk	4
Orenburg	6	<i>Orenburg</i>	4	Orenburg	3	Orenburg	5	Orenburg	5	Orenburg	4
<u>Fenerbahce</u>	6	<u>Fenerbahce</u>	5	<i>Fenerbahce</i>	4	Fenerbahce	8	Fenerbahce	5	Fenerbahce	6
Schio	4	Schio	4	Schio	4	Schio	6	Schio	4	Schio	6
Bourges	4	Bourges	5	Bourges	4	Bourges	5	Bourges	4	Bourges	5
Salamanca	4	Salamanca	9	Salamanca	7	Salamanca	6	Salamanca	7	Girona	6
Galatasaray	5	Galatasaray	4	Hatay BSB	7	Galatasaray	6	TTT Riga	2	Venezia	4
Brno	4	Šoproň	6	Šoproň	9	<i>Šoproň</i>	6	<u>Šoproň</u>	5	Šoproň	5
Montpellier	3	Košice	2	Montpellier	3	Montpellier	5	Ardennes	6	Montpellier	4
Toruň	7	Braine	7	Gyor	5	Braine	6	Braine	7	Braine	8
Krakov	5	Krakov	3	Krakov	6	Krakov	7	Hatay BSB	4	Gdyně	7
Košice	7	Lille	3	Lille	4	Lille	4	Lille	4	TTT Riga	4
Belona	8	Bellona	6	Polkowice	5	Polkowice	6	Polkowice	6	Lyon	6
		Girona	7	Mersin	6	<u>Yakin Dogu</u>	7	Olympiakos	3	Mersin	6

***Poznámka:** Tučné písmo = vítěz ročníku, kurzíva = 2. místo, podtržení = 3. místo, dvojité podtržení = 4. místo

Druhou nejvyšší evropskou soutěží ženských basketbalových družstev na klubové úrovni je EuroCup (ECW). I v této soutěži má Česká republika v posledních letech své zastoupení v podobě týmů basketbalistek z Brna (Valosun KP Brno) a Nymburka. K podobně velkým úspěchům, jako např. hráčky USK v Eurolize, se tato česká družstva zatím nepropracovala, ale postup do nadstavbové části basketbalistek Nymburka v letech 2017 a 2018 je, dle názoru autora, skvělý výsledek.

V porovnání s Euroligou žen, je v EuroCupu zastoupeno ještě více klubů z ještě většího počtu států z jejich basketbalových soutěží. Jedná se např. o Portugalsko, Rumunsko, Izrael, Nizozemsko, nebo Bělorusko, ovšem to ještě neznamena, že se kluby ze zmiňovaných států nemusí do Euroligy dostat.

Není to podmínkou a pravidlem, ale spíše v EuroCupu se pak můžeme v této soutěži setkat s více účastníky z jedné basketbalové ligy. Například ČR nebo Maďarsko mají v Eurolize jedno družstvo, v EuroCupu ale hrají družstva dvě. Hrací systém je takový, že týmy jsou rozděleny do několika skupin po čtyřech družstvech, hrají mezi sebou každý s každým doma i venku a dvojice nejlepších z každé skupiny postoupí do nadstavbové části. Nadstavbová část se hraje zpravidla vyřazovacím způsobem, kdy jsou vytvořeny dvojice, hrající proti sobě systémem doma a venku a úspěšnější z nich postoupí do další části. Že se nejedná o jednoduchou soutěž navíc dokládá i to, že nadstavbovou část mohou doplnit i družstva z Euroligy. Například v roce 2016 vyhrálo EuroCup družstvo z Bourges z Francie, nebo v roce 2019 z Orenburgu z Ruska. Oba zmiňované týmy však zahájily pohárovou sezonu v Eurolize.

Přehled družstev EuroCupu od sezony 2014/2015 do sezony 2019/2020¹³ s počtem hráček z ciziny na soupisce uvádí Tabulka 36, kde vítězná družstva jsou označená tučně, poražení finalisté jsou označení kurzívou, podtržená družstva obsadila třetí příčku a družstva s hvězdičkou (pod čarou) jsou týmy, které doplnily nadstavbovou část z Euroligy. Přední umístění patří v EuroCupu v posledních letech klubům z Francie, Turecka, Španělka, Ruska a Itálie. Na přední příčky se pak dokázal dostat také tým z Belgie, nebo z Izraele. Zajímavostí je pak také soutěžní ročník 2016/2017, ve kterém se mezi čtveřici nejlepších týmů dostala jen družstva z Turecka (Yakın Doğu Üniversitesi, Bellona Kayseri Basketbol, Hatay Büyükşehir Belediyespor, Galatasaray S.K.).

¹³ Ročník 2019/2020 se nedohrál

Tabulka 36: Přehled klubů hrajících ženský EuroCup od sezony 2014/2015 do sezony 2019/2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor

Sezona 2014/2015		Sezona 2015/2016		Sezona 2016/2017		Sezona 2017/2018		Sezona 2018/2019		Sezona 2019/2020	
Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek	Klub	Počet cizinek
Umea	8	Wasserburg	8	Ašdod	8	Wasserburg	11	Gorzów Wielkopolski	9	Herner	11
Ašdod	7	Delgada	7	Keltern	8	Keltern	9	Keltern	9	Keltern	10
Wasserburg	7	Napoli	7	Wasserburg	8	Sfantu Gheorghe	7	Sfantu Gheorghe	7	Ardennes	8
Soproň	7	Nantes	6	Yakin Dogu	7	Wroclaw	7	Nymburk	7	Sfantu Gheorghe	7
Istanbul Uni.	6	Umea	6	Braine	7	Mersin Buyuksehir	6	Gernika	7	Botasspor	6
Orduspor	6	Edirnespor	5	Samsun	6	Rožumberok	6	Bydgoszcz	6	Gorzów Wielkopolski	6
Ardennes	6	Nymburk	5	Umea	6	Umea	6	Toruň	6	Valosun Brno	6
Quinta dos Lombos	6	Peac - Pecs	5	Nantes	5	Toruň	6	Umea	6	Polkowice	6
Namur	6	Pinkk - Pecs	5	Girona	5	Gdyně	6	Mersin Yanisehir	6	Umea	6
Mersin	5	Angers	4	Fribourg	5	Girona	6	Wisla Krakow	6	Salamanca	6
Braine	5	Fribourg	4	Venezia	5	Galatasaray	6	Valosun Brno	6	Szekszard	5
Nantes	5	Gyor	4	Ardennes	5	Salamanca	6	Fribourg	5	Peac - Pecs	5
Peac - Pecs	5	Istanbul Uni.	4	Pinkk - Pecs	4	Hatay BSB	5	Celje	5	Landes	5
Botas	4	Landes	4	Galatasaray	4	Peac - Pecs	5	Rožumberok	5	Valencia	5
Spartak Moskva	4	Miskolc	4	Košice	4	Miskolc	5	Szekszard	5	Gernika	5
Besiktas	4	Namur	4	Miskolc	4	Ardennes	5	Girona	5	Bydgoszcz	5
Gorizont Minsk	4	Orduspor	4	Nymburk	4	Orenburg	5	Lefkadas	4	Hatay BSB	5
Miskolc	4	Adana Mersin	3	Delgada	4	Nantes	5	Galatasaray	4	Ramla	4
Lille	4	Besiktas	3	Landes	4	Gyor	5	Botasspor	4	Prihstina	4
Gyor	4	Dunav	3	Lulea	4	Hainaut	5	Mersin Buyuksehir	4	Bellona	4
Landes	4	Lulea	3	Peac - Pecs	3	Namur	5	Ankara	4	Fribourg	4
Chevakata	3	Pieštany	3	TTT Riga	3	Venezia	5	Besiktas	4	Namur	4
Tsmoki - Minks	3	Tsmoki - Minks	3	Ragusa	3	Besiktas	4	Landes	4	Olympiakos Pireus	4
Vilnius	3	Valosun Brno	3	Nice	3	Košice	4	Lyon	4	Galatasaray	4
Enisey	2	Venezia	3	Ceglédi	2	Bydgoszcz	4	Montpellier	4	Tsmoki - Minks	4
Spartak Nogings	2	TTT Riga	2	Spartak Mosk.ob.	2	Gorzów Wielkopolski	4	Nantes	4	Jenisej Krasnojarsk	4
Dynamo Moskva	1	Dynamo Moskva	1	Bellona	2	Pieštany	4	Venezia	4	Vendee	4
Utena	1	Jenisej Krasnojarsk	1	Olympiakos Pireus	2	Bellona	4	Miskolc	4	Cadi la Seu	4
Klaipeda	0	Spartak Mosk.ob.	1	Namur	2	Landes	4	Gyor	4	Besiktas	3
		Ivanovo	1	Kaunas	1	Gernica	4	Tsmoki - Minks	3	Ankara	3
		Orange Blizzards	0	Novosibirsk	1	Ceglédi	4	Bigorre	3	Miskolc	3
		Bourges*	5	MBA Moskva	0	Lille	4	Ceglédi	3	Ceglédi	3
		Lille*	3	Hatay BSB*	7	Fribourg	4	Delgada	3	Gyor	3
						Nymburk	4	Spartak Mosk.ob.	2	Lulea	3
						Szekszard	4	Jenisej Krasnojarsk	2	Olivais	3
						Olympiakos Pireus	3	Sodertalje	2	Spartak Mosk.ob.	2
						TTT Riga	3	Stara Zagora	1	Rožumberok	1
						Jenisej Krasnojarsk	3	MBA Moskva	0	Liege	1
						Istanbul Uni.	3	Inventa Kursk	0	MBA Moskva	0
						Gdessa Barreiro	3	Sink Katelijne waver	0	Sink Katelijne waver	0
						Ragusa	3	Orenburg*	5		
						Spartak Mosk.ob.	2	Schio*	4		
						Valosun Brno	2				
						MBA Moskva	0				

Jak již bylo zmíněno, tak Tabulka 35 nám ukazuje, že družstva v Eurolize mají na soupisce od sezony 2014/2015 do sezony 2019/2020 minimálně 2 hráčky z ciziny. Občas se sice může přihodit, že ne všechny zahraniční hráčky na soupisce se do utkání, ať už z jakéhokoli důvodu, dostanou, ale pokud jsou v týmu evidované, tak jsou do výčtu zařazeny. V EuroCupu, jak ukazuje Tabulka 36, je ve stejných sezonách vždy minimálně jedno družstvo bez hráček z ciziny. V sezoně 2014/2015 odehrálo pouze s domácími hráčkami družstvo z Litvy Klaipeda 6 utkání v základní skupině s bilancí 6 proher a 0 výher. V sezoně 2015/2016 odehrálo družstvo z Nizozemska Orange Blizzards 6 utkání v základní skupině s bilancí 6 proher a 0 výher. V sezoně 2016/2017, 2017/2018 a 2018/2019 odehrálo družstvo z Ruska MBA Moskva 6 utkání v základní skupině s bilancí 3 vítězství a 3 porážek. Ruský Inventa Kursk v sezoně 2018/2019 také odehrál 6 utkání v základní části, ale s bilancí dvou výher a čtyř proher. A s bilancí tří vítězství se stejným počtem porážek zakončilo ročník 2018/2019 družstvo Basket Hema Sink Katelijne Waver z Belgie. Vítězná družstva naopak měla na soupisce více než 4 hráčky z ciziny. Tato skutečnost tak může znamenat, že i s ohledem na kvalitu basketbalové soutěže v různých domácích ligách, je pro dosažení vítězství v evropské klubové soutěži zatím potřeba angažovat i hráčky z ciziny. (www.eurobasket.com, 2021)

Právě složení basketbalových družstev, s ohledem na úspěch v evropských soutěžích znamená podle názoru autora, že týmy hrající Euroligu zpravidla vyhrávají i domácí soutěž, a to někdy i docela jednoznačně. Samozřejmě, že v některých soutěžích, v některých ročnících, vyhraje domácí soutěž tým nehrající v evropské klubové soutěži, ale například v Rusku vládne již dříve zmiňovaný Jekatěrinburg. V Polsku vyhrávají v posledních letech kluby účastníci se Euroligy (např. Polkowice, dříve Wisla Krakov), stejně tak ve Francii (např. Montpellier, Lyon, nebo Lille), nebo v Turecku (např. Fenerbahce, nebo Galatasaray). Ve Španělsku se jedná o Salamancu, v Itálii o Schio, nebo třeba v Belgii o Braine.

5.4.1 Další možné aspekty vlivu herního zatížení zahraničních hráček v utkáních ŽBL na výsledky reprezentačních družstev žen

Dále se blíže podíváme na českou basketbalovou reprezentaci žen, která dosáhla od roku 1998/1999 několika úspěchů na MS, OH a ME. Ty největší jsou dle názoru autora tyto: druhé místo na MS v roce 2010, první místo na ME 2005 v Turecku, druhé

místo na MS v roce 2003 v Řecku a účast na OH v roce 2008 a 2012. Další přehled umístění reprezentace žen na významných basketbalových akcích uvádí Tabulka 37.

Tabulka 37: Přehled umístění reprezentace žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích, (www.archive.fiba.com, Získáno 2020),

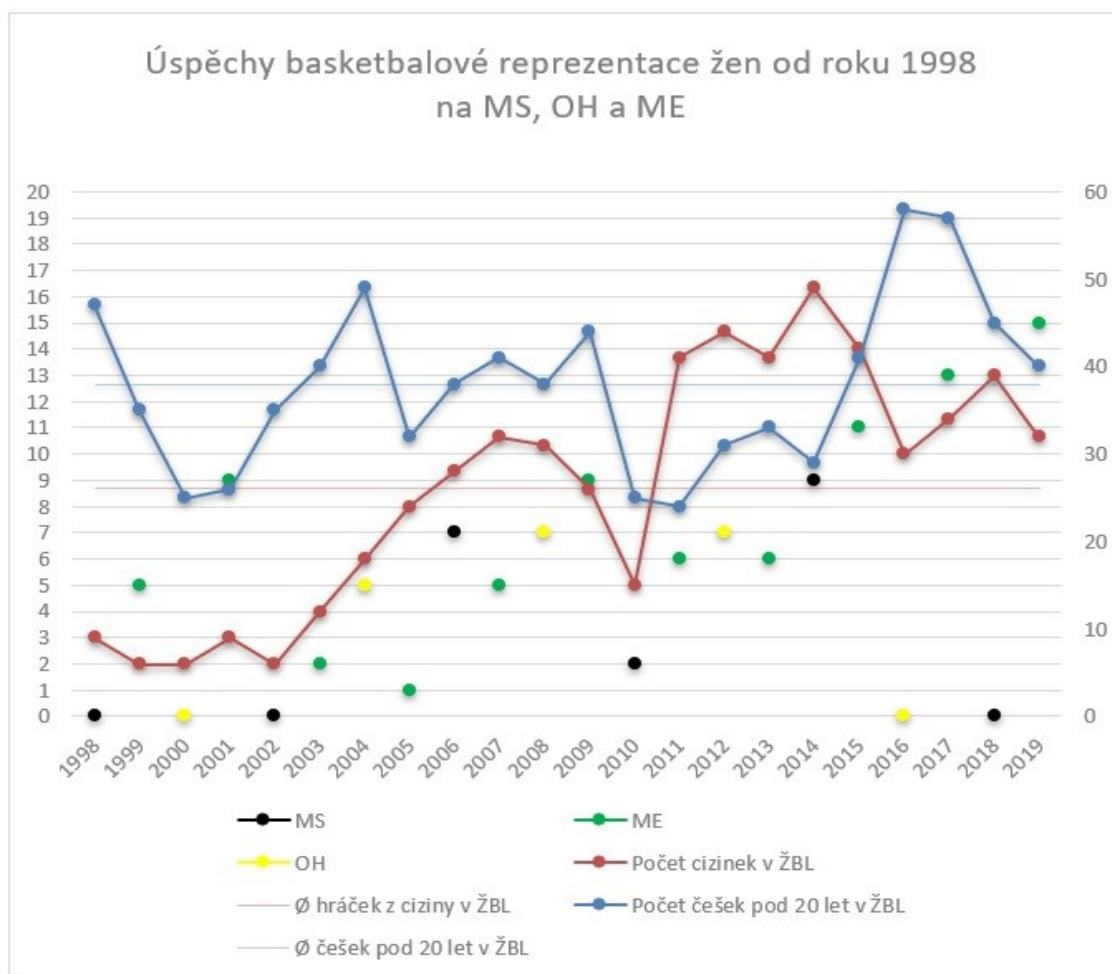
MS	Země	Umístění	ME	Země	Umístění	OH	Země	Umístění
1998	Německo	neúčast	1999	Polsko	5	2000	Austrálie	neúčast
2002	Čína	neúčast	2001	Francie	9	2004	Řecko	5
2006	Brazílie	7	2003	Řecko	2	2008	Čína	7
2010	ČR	2	2005	Turecko	1	2012	VB	7
2014	Turecko	9	2007	Itálie	5	2016	Rio	neúčast
2018	Španělsko	neúčast	2009	Lotyšsko	9			
			2011	Polsko	4			
			2013	Francie	6			
			2015	Rumunsko a Maďarsko	11			
			2017	ČR	13			
			2019	Srbsko a Lotyšsko	15			

Autor vytváří Graf 18 ve kterém vidíme nejen umístění reprezentantek ČR na významných basketbalových akcích, ale také přehled počtu hráček z ciziny v ŽBL. Levá (hlavní) svislá osa udává umístění reprezentantek na akci, zatímco pravá (vedlejší) svislá osa zobrazuje počet hráček z ciziny v ŽBL. Průměrně evidujeme na sezonu v ŽBL 26 cizinek, a pokud se podíváme, tak do roku 2005 vidíme podprůměrný počet hráček z ciziny, poté 3 roky nad průměrem, 1 rok pod průměrem a následně již jen nadprůměrný počet cizinek v ŽBL. Do zmiňovaného roku 2010 se reprezentantkám sice nepovedlo 2x postoupit na OH a 1x na MS, ale jinak kromě dvou 9. míst jim na turnajích patří umístění mezi prvním až sedmým místem (včetně OH a MS). Od roku 2010, se zmiňovaným nadprůměrným počtem cizinek v ŽBL, dosáhly reprezentantky ještě na 2 šestá místa na ME, sedmé místo na OH a deváté místo na MS (2014). Poté již zaznamenáváme umístění mimo 10 nejlepších na ME, nebo nepostup na OH a MS.

Graf 18 nám také ukazuje počet českých hráček mladších 20 let v ŽBL, které mohou v takto mladém věku v seniorské reprezentaci nastupovat, ale zároveň se do reprezentace žen mohou také dostat až v pozdějším věku. Ve skutečnosti to tedy může znamenat, že úspěch reprezentace žen může přijít i za výrazného poklesu zapojování juniorek do utkání ŽBL (např. roky 2005 a 2010). Dle názoru autora pak je (nejen) pro reprezentaci důležité, aby české hráčky do 20 let měly herní vytížení, získávaly zkušenosti a zápasovou praxi v těžkých utkáních. A hlavně, aby poklesu počtu mladých

hráček v ŽBL předcházel také růst jejich počtu (např. poklesu počtu hráček do 20 let v ŽBL do sezony 2005/2006 předcházel jejich nárůst v sezoně 2003/2004).

5.4.1.1 Úspěchy reprezentace žen ve vztahu k zapojení zahraničních hráček a hráček českých mladších 20 let v ŽBL

Graf 18: Přehled umístění reprezentace žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích s počtem cizinek a Češek do 20 let v ŽBL, (www.archive.fiba.com, Získáno 2020)

Poslední část této kapitoly tedy nemůžeme věnovat nikomu jinému než mladým hráčkám. Tabulka 38 nám ukazuje umístění hráček reprezentace U16 na ME v této věkové kategorii. Dále jsme podle soupisky z ME 2019 v Makedonii (ve Skopje) vytvořili tabulku, která nám ukázala, že po tomto mistrovství se již některé mladé hráčky objevily, byť třeba jen na pár sekund, v utkáních ŽBL v sezoně 2019/2020 (viz Tabulka 39). Zde jsme objevily tři hráčky, přičemž dle statistik se hráčka Lucie Svatoňová (narozena 2003) stala členkou kádru, která nastoupila do 10 zápasů. Pro

potřeby reprezentace vynecháváme stanovená kritéria (věk a počet odehraných minut) a zapisujeme hráčky dle jejich nominace k ME a statistik v ŽBL. Připomínáme ještě, že se věnujeme pouze statistikám z nejvyšší ženské soutěže, tudíž nepočítáme statistiky z nižších soutěží, ani z jiných věkových kategorií, které však nominované basketbalistky hrají. Ještě zmíníme, reprezentantky U16 patří stále do nejvyšší Divize A (kam patří basketbalové velmoci jako např. Španělsko, Francie, Rusko). Reprezentační kategorie U16 mají ještě divize B a C.

Tabulka 38: Umístění reprezentantek U16 na ME (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020)

Země	Rok		Země	Rok		Země	Rok	
	1993	x		2006	2		2014	2
	1995	8		2007	3		2015	1
	1997	2		2008	11		2016	7
	1999	11		2009	8		2017	9
	2001	4		2010	9		2018	2
	2003	7		2011	6		2019	7
	2004	6		2012	6			
	2005	7		2013	2			

Poznámka: ME 2020 v Portugalsku bylo zrušeno

Tabulka 39: Přehled hráček reprezentace U16, které nastoupily v sezoně 2019/2020 v ŽBL (www.cbf.cz, 2020)

Jméno	Klub	Narozena	Sezona	Minuty	Body	Rating
Ceralová	Chomutov	2003	2019/2020	9	2	-2
Kadlecová	Chomutov	2004	2019/2020	3	0	-2
Svatoňová	Slovanka	2003	2019/2020	181	40	44

Stejným způsobem jsme postupovali v kategorii U18. Tabulka 40 nám ukazuje umístění této věkové kategorie na ME U18. S jednou výjimkou (rok 2004) patří i zde česká reprezentace do divize A.

Tabulka 40: Umístění reprezentantek U18 na ME (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020)

Země	Rok		Země	Rok		Země	Rok	
	1994	10		2006	4		2013	11
	1996	3		2007	6		2014	11
	1998	4		2008	3		2015	6
	2000	2		2009	4		2016	13
	2002	3		2010	14		2017	4
	2004	x		2011	9		2018	6
	2005	4		2012	13		2019	8

Poznámka: ME 2020 v Andoře bylo zrušeno

I v této věkové kategorii jsme před a po ME 2019 v Bosně a Hercegovině (v Sarajevu) vytvořili přehled hráček (viz Tabulka 41), které byly nominovány na toto ME a zároveň nastoupily v ŽBL (alespoň v jedné sezoně od roku 2016/2017 do 2019/2020). Ze statistik ŽBL vyplývá, že 4 hráčky si po ME 2019 statisticky polepšily, 2 poprvé nastoupily a jedna si sice statisticky pohoršila, ovšem také změnila působiště nástupem do týmu suveréna ženské nejvyšší soutěže – USK Praha. Jedna hráčka navíc nastoupila o sezonu, druhá dokonce o 2, dříve.

Tabulka 41: Přehled hráček reprezentace U18, které nastoupily v sezoně 2018/2019 a 2019/2020 (případně i dříve) v ŽBL (www.cbf.cz, 2020)

Jméno	Klub	Narozena	Sezona	Minuty	Body	Rating
Fučíková	Slovanka	2002	2018/2019	174	27	32
	Slovanka		2019/2020	480	144	132
Halátková	Strakonice	2001	2018/2019	564	170	150
	USK		2019/2020	156	46	38
Hamzová	BK Brno	2001	2018/2019	26	3	2
	BK Brno		2019/2020	131	47	65
Malíková	Slovanka	2002	2017/2018	55	12	-1
	USK		2018/2019	8	0	3
	Slovanka		2019/2020	509	151	142
Ondroušková	Slovanka	2001	2016/2017	66	23	18
	Slovanka		2017/2018	101	19	18
	Slovanka		2018/2019	524	161	115
	Slovanka		2019/2020	521	207	176
Paťorková	Ostrava	2001	2019/2020	226	49	60
Zeithammerová	USK	2002	2019/2020	26	2	10

Česká reprezentace žen do 19 let dosáhla výrazného úspěchu hlavně v roce 2001 na MS v Brně (viz Tabulka 42).

Tabulka 42: Umístění reprezentantek U19 na MS (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020)

Země	Rok		Země	Rok	
	1997	6		2011	x
	2001	1		2013	x
	2005	x		2015	x
	2007	7		2017	x
	2009	10		2019	x

Tabulka 43 nám ukazuje zlaté medailistky na zmiňovaném MS U19 v Brně a jejich zapojení do utkání ŽBL před tímto úspěšným turnajem (zbylé reprezentační hráčky na

tomto turnaji - Brantlová, Kysilková a Hamouzová - ještě do ŽBL nenastoupily). Vidíme, že spousta hráček se díky svým výkonům dokázala prosadit na hřišti v utkáních ŽBL, a tím se stala v již takto mladém věku důležitými členkami extraligových družstev žen. Takřka všechny tyto hráčky se pak také o rok později podílely na dalším zlatém úspěchu – tentokrát v Chorvatsku na ME hráček do 20 let (viz Tabulka 45).

Tabulka 43: Přehled hráček reprezentace U19, které nastoupily od sezony 1998/1999 do sezony 2000/2001 v ŽBL (www.archive.fiba.com, 2001), (www.cbf.cz, 2020)

Jméno	Klub	Narozena	Sezona	Minuty	Body	Rating
Štefková	Kompresory	1982	1999/2000	138	40	13
	Sparta		2000/2001	177	66	30
Maňáková	USK	1982	1998/1999	546	77	68
	USK		1999/2000	109	26	31
	Mottl			175	66	40
Šafránková	USK	1982	2000/2001	63	17	15
	Žďár		1998/1999	903	182	113
	Přerov		2000/2001	35	3	2
Uhrová	Trutnov	1982	1998/1999	942	223	166
	Trutnov		1999/2000	310	37	11
	Trutnov		2000/2001	776	235	176
Veselá	Sparta	1983	2000/2001	676	336	448
Špírková	Kralupy	1982	1998/1999	72	28	13
	Mottl		1999/2000	717	197	143
	USK		2000/2001	265	99	117
	Sparta			54	8	18
Vítečková	Žďár	1982	1998/1999	1250	636	775
	Žabovřesky		1999/2000	568	342	381
	Žabovřesky		2000/2001	584	270	301
Rejchová	USK	1983	2000/2001	23	7	5
Hartigová	Trutnov	1983	1999/2000	144	37	54
	Trutnov		2000/2001	843	371	426

Reprezentační kategorie basketbalistek U20 se v posledních letech spíše pohybuje mezi Divizí A a divizí B (viz Tabulka 44).

Tabulka 44: Umístění reprezentantek U20 na ME (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020)

Země	Rok		Země	Rok		Země	Rok	
	2000	2		2008	10		2014	11
	2002	1		2009	15		2015	15
	2004	3		2010	x		2016	x
	2005	10		2011	x		2017	x
	2006	10		2012	x		2018	x
	2007	14		2013	x		2019	9

Poznámka: ME 2020 v Izraeli bylo zrušeno

I v této věkové kategorii jsme před a po ME 2019 v České republice (Klatovech) vytvořili přehled hráček, které byly nominovány na ME a zároveň nastoupily v sezonách od ročníku 2015/2016 do 2019/2020 v ŽBL (viz Tabulka 46). Pro porovnání jsme zároveň vytvořili i přehled reprezentantek z vítězného ME U20 z roku 2002 a jejich zapojení do ŽBL (viz Tabulka 45).

Tabulka 45: Přehled hráček reprezentace U20, které nastoupily do sezony 2001/2002 v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), (www.FIBAEurope.com)

Jméno	Klub	Narozena	Sezona	Minuty	Body	Rating
Kysilková	Sparta	1982	2001/2002	248	47	63
Maňáková*	v USA	1982	2001/2002		478	
Uhrová	Trutnov	1982	2001/2002	756	344	345
Veselá	Sparta	1983	2001/2002	627	270	363
Chuchlerová (roz. Hamouzová)	Sparta	1982	2001/2002	140	27	14
Brantlová	HK	1982	2001/2002	864	331	312
Špírková	Sparta	1982	2001/2002	805	306	423
Vítečková	Žabovřesky	1982	2001/2002	644	353	418
Rejchová	USK	1983	2001/2002	174	74	127
Hartigová	Trutnov	1983	2001/2002	658	299	315

Z Tabulky 46¹⁴ vidíme, že si ve většině případů hráčky minutově, bodově, v ratingu (a předpokládejme, že i změnou působiště do zahraničí) po ME 2019 polepšily. Což

¹⁴ U 4 hráček evidujeme sezony v USA; statistiky jsou brány z webových stránek daných klubů: *USF (www.gousfbulls.com), **Wisconsin (www.uwbadgers.com), ***Minnesota (www.gophersports.com), ****Wyoming (www.gowyo.com), *****Syracouse (www.cuse.com)

***** Veronika Voráčková se umístila na druhém místě v anketě o nejlepší mladou basketbalistku nedohraného ročníku Euroligy 2019/2020. (www.fiba.basketball.com)

z našeho pohledu je tak trochu očekávané a tento krok jednoznačně podporujeme. Většina hráček navíc stihla naskočit o 1 až dvě sezony dříve, ve dvou případech i v sezoně 2015/2016.

Z Tabulky 45¹⁵ je patrné, že si některé hráčky po úspěšném MS v Brně 2001 také polepšily, ale protože většina ostatních hráček již byla stálými členkami extraligových družstev, tak u nich zase tak k výraznému zlepšení ve statistikách přeci jen nedošlo.

¹⁵ U 1 hráčky evidujeme sezonu v USA; statistiky jsou brány z webových stránek daného klubu: Illinois Central College (www.njcaa.org); Hráčky Šárka Kučerová a Anna Polášková v ŽBL nehrály; hráčka Lenka Štefková a Petra Šafránková, které byly členkami reprezentace žen U19 na MS 2001 nebyly k ME U20 2002 nominovány, ale Štefková v ŽBL v sezoně 2001/2002 odehrála 88 minut, vstřelila 23 bodů a měla rating 10, Šafránková odehrála 536 minut, vstřelila 144 bodů a měla rating 88

Tabulka 46: Přehled hráček reprezentace U20, které nastoupily od sezony 2016/2017 do sezony 2019/2020 (nejen) v ŽBL (www.cbf.cz, 2020)

Jméno	Klub	Narozena	Sezona	Minuty	Body	Rating
Brabencová*	BK Brno	1999	2016/2017	198	74	97
	USK		2017/2018	210	64	79
	USK		2018/2019	144	55	73
	v USA		2019/2020	601	176	44
Dudáčková	U19	2000	2015/2016	340	58	52
	U19		2016/2017	630	218	216
	KP Brno		2017/2018	96	31	38
	KP Brno		2018/2019	72	33	38
Galíčková	KP Brno	2000	2019/2020	252	86	52
	BK Brno		2017/2018	114	45	36
	BK Brno		2018/2019	49	29	22
Pospíšilová**	BK Brno	2000	2019/2020	527	206	143
	USK		2017/2018	136	58	67
	USK		2018/2019	118	50	69
Rylichová	v USA	1999	2019/2020	638	157	100
	Trutnov		2016/2017	380	111	102
	Trutnov		2017/2018	568	203	229
	Trutnov		2018/2019	618	269	267
Sklenářová	Trutnov	2000	2019/2020	584	311	277
	KV		2016/2017	6	4	6
	KV		2017/2018	289	75	36
	Nymburk		2018/2019	280	106	132
Šířová	USK	1999	2019/2020	303	131	141
	USK		2016/2017	154	47	62
	USK		2018/2019	182	70	90
Šotolová	USK	1999	2019/2020	281	138	170
	Nymburk		2017/2018	301	93	80
	Hradec		2018/2019	403	87	94
Tomancová***	Hradec	1999	2019/2020	444	127	140
	BK Brno		2017/2018	237	75	94
	v USA		2018/2019	72	14	20
Vitulová****	v USA	1999	2019/2020	142	14	12
	BK Brno		2015/2016	231	69	44
	BK Brno		2016/2017	268	145	124
	Trutnov + BK Brno		2017/2018	297	100	96
	v USA		2018/2019	234	126	94
Voráčková*****	v USA	1999	2019/2020	728	411	367
	U19		2015/2016	512	108	88
	USK		2017/2018	603	230	365
	v USA		2018/2019	x	x	x
Žilová	USK	2000	2019/2020	199	78	95
	USK		2018/2019	13	6	6
	Chomutov		2019/2020	528	124	114

Následně mezi sebou porovnáme dostupné statistiky z ŽBL (případně z USA) hráček do 20 let ze sestavy na ME 2002 v Chorvatsku (viz Tabulka 45 a Tabulka 46) a hráček ze sestavy na ME 2019 v ČR. K tomu nám pomůže Tabulka 47, ze které je patrné, že hráčky z obou zmiňovaných týmů do 20 let odehrály v ženských soutěžích podobně kolem 13000 minut. Větší rozdíl však evidujeme ve vstřelených bodech, kdy reprezentantky ME 2002 U20 nastřílely v ženských soutěžích o více než 900 bodů více a stejná skupina dosáhla koeficientu užitečnosti o takřka 1100 vyššího, než reprezentantky ME 2019 U20 v ženských soutěžích.

Ještě větší rozdíly pak zaznamenáváme, pokud vypočítáme průměrné hodnoty na jednu hráčku. Opět ani ne tak veliký rozdíl v počtu odehraných minut, ale spíše ve vstřelených bodech a koeficientu užitečnosti. Pro nás to tedy znamená, že reprezentační hráčky do 20 let dostávají podobný prostor v utkáních v ženské soutěži, jako dostávaly hráčky o 18 let dříve, ale zatím se nedokážou ještě tolik bodově podílet na skóre, jako jejich reprezentační předchůdkyně. Obdobně pak můžeme zhodnotit i situaci kolem koeficientu užitečnosti, což by mohlo znamenat, že mladé hráčky ještě například doskočí méně míčů, nezaznamenají tolik asistencí, nepřesněji střílí, ztrácí více míčů, více faulují, nebo třeba nezablokují tolik střel protihráček, jako jejich zmiňované reprezentační předchůdkyně v roce 2002.

Tabulka 47: Porovnání statistických údajů reprezentantek ME 2019 a reprezentantek ME 2002 za jejich několik sezon v ŽBL; výpočet: autor

	Minuty	Body	Rating
Reprezentantky ME 2019 v ŽBL	12982	4612	4471
Ø na reprezentantku ME 2019	1081,8	384,3	372,6
Reprezentantky ME 2002 v ŽBL	13033	5541	5568
Ø na reprezentantku ME 2002	1303,3	554,1	556,8

Zhodnotíme-li reprezentační kategorie žen České republiky, tak můžeme konstatovat, že hráčky v kategoriích reprezentace U16 a U18 jsou konkurenceschopné s ostatními nejlepšími evropskými mládežnickými reprezentacemi stejné věkové kategorie. Ovšem v kategorii U20 reprezentace v posledních letech spíše balancovala na hraně divize A a divize B, což změnilo až deváté místo na ME v Klatovech. Dle názoru autora se tedy zdá, že velký problém činí přechod hráček z kategorie U18 do kategorie U20 popř. poté i zařazení do kategorie žen. K tomuto Bukač (2014) dodává: „*Kritickými body jsou přechody do dorostu a z juniorů do dospělých.*“ Proto práce s mládeží, dle našeho názoru, potřebuje nejlepší trenéry a výborné podmínky. Podmínky, které povedou např. k většímu počtu profesionálních trenérů mládeže. K zájmu dětí o aktivní

hraní basketbalu a tím i k rozšíření členské základny. K vyšší sledovanosti a návštěvnosti při utkáních a tím i ke generování vyšších financí (nebo v nižších soutěžích alespoň nějakých financí) klubům. Ke spolupráci škol s basketbalovými kluby a tím i k efektivnějšímu skloubení studia s hraním basketbalu. Nebo třeba k financování výzkumů vedoucí ke zlepšení a rozvoji hráčů např. v technice střelby, v driblinku, nebo ve fyzické kondici. Samozřejmě, že vše výše uvedené stojí finance, čas a úsilí. A v neposlední řadě tu musí být také hráčky, které se samy chtějí stát nejlepšími, neustále se zlepšovat a intenzivně na sobě pracovat. A právě takto, dle názoru autora, mohou mladé hráčky být konkurenceschopné, a dále se konkurenceschopné stávat.

Družstvo žen nezažívá v posledních letech období, na které jsme v České republice úplně zvyklí, co se umístění na ME a neúčasti na MS a OH (viz Tabulka 37) týče. Nicméně jak již bylo řečeno, hráčka v reprezentaci žen může být konkurenceschopná až v pozdějším věku, což by tedy mohlo znamenat, že úspěšné mládežnické reprezentantky zatím ještě nejsou na nominaci do seniorské reprezentace připraveny a musí, dle názoru autora, získat a dále získávat patřičné zkušenosti v zápasech v ženské nejvyšší soutěži.

Autoři Alfonso, Ortega a Palao (2009) se zaměřili na výkony všech basketbalistů a basketbalistek účastnících se OH 2008 v Pekingu. Hráče a hráčky dělí podle věku a jejich hráčských funkcí na podkošové, rozehrávače a křídla. Prostřednictvím jejich podílu na týmovém herním výkonu zjišťují, která skupina hráčů a hráček podle věku dosahovala na turnaji v průměru nejlepší výsledků - v počtu odehraných minut, ve střelbě trestných hodů a střelbě z pole za 2 a 3 body, v procentuální střelbě trestných hodů a procentuální střelbě z pole 2 a 3 body, v doskočených míčích, v asistencích, v blocích, ziscích, v celkovém počtu bodů, v počtu bodů za zápas a ve ztrátách míčů. Autoři zjistili¹⁶, že na pozici rozehrávaček dosahovaly nejlepších výkonů hráčky starší 29 let, na pozici křídel byly nejlepší hráčky v rozmezí 26 až 29 let a na podkošových pozicích hráčky starší 28 let (Alfonso et al., 2009)

¹⁶ U mužů na pozici rozehrávačů dosahovali nejlepších výkonů hráči starší 29 let, na pozici křídel byli nejlepší hráči v rozmezí 27 až 29 let a na podkošových pozicích hráči v rozmezí 25 až 28 let (Alfonso et al., 2009)

6. Závěr

Naše práce se věnovala problematice národnostního složení hráček v družstvech české ženské nejvyšší basketbalové soutěže od sezony 1998/1999 do sezony 2019/2020. Po zpracování statistických dat, kam jsme vybrali základní basketbalové ukazatele - odehrané minuty, počet bodů a koeficient užitečnosti, jsme zjistili, jaký podíl na zápasech mají zahraniční hráčky, české hráčky mladší 20 let a české hráčky starší 20 let. Z těchto tří skupin a jejich statistických ukazatelů, jsme vytvořili několik letitých cyklů, které jsme mezi sebou porovnávali. Více ukazatelů bylo vybráno právě proto, že z jedné statistiky nemůžeme hráčky hodnotit zcela objektivně. Ke zkoumání jsme vybrali hodně sledovanou statistiku počtu vstřelených bodů, dále kvůli zahrnutí důležitých statistik také koeficient užitečnosti a pro zjištění stráveného času na palubovkách při utkáních také počet odehraných minut.

Byly stanoveny celkem tři vědecké otázky. U první otázky jsme pomocí testu nezávislosti zjistili, že mezi cykly (sezónami) existují závislosti (souvislosti) ve sledovaných jevech. Znamenalo to tedy, že v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020 došlo k předpokládanému nárůstu počtu hráček z ciziny, který vedl ke snížení počtu českých hráček. Vědeckou otázku 1 jsme mohli přijmout.

Abychom dokázali odpovědět na vědeckou otázku 2, zjišťovali jsme postupně průměrný počet odehraných minut, průměrný počet vstřelených bodů a průměrný koeficient užitečnosti u českých hráček mladších 20 let. Nejen pomocí popisné statistiky, ale také dle výsledků Kruskal-Wallis testu, s následnou Mann-Whitney post-hoc analýzou, jsme zjistili snížení statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u této skupiny hráček v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020. Mohli jsme tedy přijmout vědeckou otázku 2.

U třetí vědecké otázky již autor pracoval s rozdělením hráček pouze do dvou skupin – české hráčky a cizinky. Postupně jsme zjišťovali, jaké jsou poměry zastoupení českých hráček a zahraničních hráček mezi TOP 10, TOP 20 a TOP 30 nejlepších hráček v počtu odehraných minut, v počtu vstřelených bodů a v koeficientu užitečnosti. Pomocí testu nezávislosti jsme zjistili, že mezi cykly (sezónami) existují závislosti

(souvislosti) ve sledovaných jevech. Zvýšené zastoupení cizinek v žebříčku nejlepších hráček celé soutěže, po každém odehraném ročníku, ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) v rozmezí sezon 1998/1999 až 2019/2020 znamenalo, že jsme mohli přijmout i vědeckou otázku 3.

V poslední kapitole zkoumá autor nejprve národnostní složení hráček z ciziny v ŽBL. Největší počet hráček zde evidujeme z USA (cca 46 %) a poté ze Slovenska (cca 15 %). Minimum hráček pak nacházíme z Asie, Austrálie, Jižní Ameriky a z Afriky. Zbylá procenta tak tvoří hráčky z Evropy (např. ze Srbska, Chorvatska, Ruska). Dále autor nahlíží do zahraničních soutěží a zkoumá počty hráček z ciziny v jednotlivých světových basketbalových soutěžích od sezony 2015/2016 do sezony 2019/2020. Zatímco v ŽBL za toto období evidujeme na soupiskách v průměru 3,1 cizinky na klub, tak průměrně více než 6 hráček na soupisce měla družstva v soutěži v Německu, více než 5 ve Španělsku, více než 4 v Polsku. Naopak méně, než tři hráčky na soupisce měla družstva v soutěžích např. v Belgii, Portugalsku, Rusku, nebo na Slovensku. V návaznosti na toto zjištění ještě autor zkoumal, s jakým počtem hráček z ciziny se umisťují nejlepší týmy na čelních místech ve dvou nejprestižnějších ženských evropských basketbalových klubových soutěžích – Eurolize a Eurocupu. A stejně tak autor zjistil, jak dopadly v těchto soutěžích týmy, které nastoupily bez hráček z ciziny.

V neposlední řadě se v práci také věnujeme reprezentaci družstva žen, a to nejen na seniorské úrovni, ale i na té mládežnické. Jsou zde zmíněny nejen výsledky jednotlivých reprezentací na prestižních akcích, jako jsou OH, ME a MS, ale autor zde také uvádí porovnání statistických údajů z ŽBL u reprezentačních hráček žen na soupisce z ME 2019 a reprezentačních hráček žen na soupisce z ME 2002.

V teoretické části se věnujeme týmovému hernímu výkonu, protože v kolektivním sportu, jako je basketbal nerozhoduje pouze individuální herní výkon, ale také spolupráce všech zúčastněných hráček na palubovce. Dále poukazujeme na problematiku trenérství a také se věnujeme vlastnostem sociálních skupin, mezi které basketbalová družstva rozhodně patří.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Zkratky statistických kategorií (www.cbf.cz, 2020)	44
Tabulka 2: Poměr mezi počtem hráček z ciziny, počtem českých hráček mladších 20 let a počtem českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor....	57
Tabulka 3: Četnost hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti).....	57
Tabulka 4: Poměr mezi počtem odehraných minut u hráček z ciziny, počtem odehraných minut u českých hráček mladších 20 let a počtem odehraných minut u českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	58
Tabulka 5: Počet odehraných minut hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)	59
Tabulka 6: Poměr mezi počtem vstřelených bodů hráčkami z ciziny, počtem vstřelených bodů českými hráčkami mladšími 20 let a počtem vstřelených bodů staršími hráčkami 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	59
Tabulka 7: Počet vstřelených bodů hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)	60
Tabulka 8: Poměr mezi koeficientem užitečnosti (ratingem) u hráček z ciziny, koeficientem užitečnosti českých hráček mladších 20 let a koeficientem užitečnosti českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	61
Tabulka 9: Koeficient užitečnosti hráček v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti)	61
Tabulka 10: Češky pod 20 let - průměrný počet odehraných minut v sezóně (popisná statistika).....	63
Tabulka 11: Češky pod 20 let - průměrný počet odehraných minut v sezóně (Kruskal-Wallis test).....	63
Tabulka 12: Češky pod 20 let - počet odehraných minut v sezóně (post-hoc; p-hodnoty)	64
Tabulka 13: Češky pod 20 let - průměrný počet vstřelených bodů v sezóně (popisná statistika).....	65
Tabulka 14: Češky pod 20 let - průměrný počet vstřelených bodů v sezóně (Kruskal-Wallis test).....	65
Tabulka 15: Češky pod 20 let - počet vstřelených bodů v sezóně (post-hoc; p-hodnoty)	66

Tabulka 16: Češky pod 20 let - průměrný koeficient užitečnosti v sezóně (popisná statistika).....	67
Tabulka 17: Češky pod 20 let - průměrný koeficient užitečnosti v sezóně (Kruskal-Wallis test).....	67
Tabulka 18: Češky pod 20 let -koeficient užitečnosti v sezóně (post-hoc; p-hodnoty)..	68
Tabulka 19: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020).....	70
Tabulka 20: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020).....	71
Tabulka 21: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020).....	72
Tabulka 22: Poměr počtu českých a zahraničních hráček v TOP 10 nejlepších hráček v jednotlivých ukazatelích v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti).....	73
Tabulka 23: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020).....	74
Tabulka 24: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020).....	75
Tabulka 25: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020).....	76
Tabulka 26: Poměr počtu českých a zahraničních hráček v TOP 20 nejlepších hráček v jednotlivých ukazatelích v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti).....	77
Tabulka 27: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020).....	77
Tabulka 28: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020).....	78

Tabulka 29: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)	79
Tabulka 30: Poměr počtu českých a zahraničních hráček v TOP 30 nejlepších hráček v jednotlivých ukazatelích v sezónách (popisná statistika, test nezávislosti).....	80
Tabulka 31: Přehled národností hráček z ciziny v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	81
Tabulka 32: Průměrný počet hráček z ciziny v ŽBL na družstvo za jednotlivé ročníky, (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	82
Tabulka 33: Přehled počtu cizinek v WNBA soutěžích od sezony 2015 do sezony 2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor	83
Tabulka 34: Přehled počtu cizinek ve vybraných evropských soutěžích od sezony 2015/2016 do sezony 2019/2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor.....	84
Tabulka 35: Přehled klubů hrajících ženskou basketbalovou Euroligu od sezony 2014/2015 do sezony 2019/2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor.....	86
Tabulka 36: Přehled klubů hrajících ženský EuroCup od sezony 2014/2015 do sezony 2019/2020, (www.eurobasket.com, 2021), výpočet: autor.....	88
Tabulka 37: Přehled umístění reprezentace žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích, (www.archive.fiba.com, Získáno 2020),.....	90
Tabulka 38: Umístění reprezentantek U16 na ME (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020)	92
Tabulka 39: Přehled hráček reprezentace U16, které nastoupily v sezoně 2019/2020 v ŽBL (www.cbf.cz, 2020).....	92
Tabulka 40: Umístění reprezentantek U18 na ME (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020)	92
Tabulka 41: Přehled hráček reprezentace U18, které nastoupily v sezoně 2018/2019 a 2019/2020 (případně i dříve) v ŽBL (www.cbf.cz, 2020).....	93
Tabulka 42: Umístění reprezentantek U19 na MS (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020)	93
Tabulka 43: Přehled hráček reprezentace U19, které nastoupily od sezony 1998/1999 do sezony 2000/2001 v ŽBL (www.archive.fiba.com, 2001), (www.cbf.cz, 2020)	94
Tabulka 44: Umístění reprezentantek U20 na ME (www.cbf.cz, 2020), (www.wikipedia.org, 2020).....	95

Tabulka 45: Přehled hráček reprezentace U20, které nastoupily do sezony 2001/2002 v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), (www.FIBAEurope.com)	95
Tabulka 46: Přehled hráček reprezentace U20, které nastoupily od sezony 2016/2017 do sezony 2019/2020 (nejen) v ŽBL (www.cbf.cz, 2020)	97
Tabulka 47: Porovnání statistických údajů reprezentantek ME 2019 a reprezentantek ME 2002 za jejich několik sezon v ŽBL; výpočet: autor	98

Seznam grafů

Graf 1: Poměr mezi počtem hráček z ciziny, počtem českých hráček mladších 20 let a počtem českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	57
Graf 2: Poměr mezi počtem odehraných minut u hráček z ciziny, počtem odehraných minut u českých hráček mladších 20 let a počtem odehraných minut u českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor.....	58
Graf 3: Poměr mezi počtem vstřelených bodů hráčkami z ciziny, počtem vstřelených bodů českými hráčkami mladšími 20 let a počtem vstřelených bodů staršími hráčkami 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	60
Graf 4: Poměr mezi koeficientem užitečnosti (ratingem) u hráček z ciziny, koeficientem užitečnosti českých hráček mladších 20 let a koeficientem užitečnosti českých hráček starších 20 let v ŽBL (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor.....	61
Graf 5: Průměrný počet odehraných minut českých hráček mladších 20 let v jednotlivých cyklech	64
Graf 6: Průměrný počet vstřelených bodů českých hráček mladších 20 let v jednotlivých cyklech	66
Graf 7: Průměrný koeficient užitečnosti českých hráček mladších 20 let v jednotlivých cyklech	69
Graf 8: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)	71
Graf 9: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)	72
Graf 10: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)	73
Graf 11: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)	74

Graf 12: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)	75
Graf 13: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)	76
Graf 14: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut (www.cbf.cz, 2020)	78
Graf 15: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů (www.cbf.cz, 2020)	79
Graf 16: Poměr zastoupení českých hráček a hráček z ciziny v jednotlivých cyklech v kategorii 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti (www.cbf.cz, 2020)	80
Graf 17: Přehled počtu hráček z ciziny v ŽBL podle kontinentů (www.cbf.cz, 2020), výpočet: autor	81
Graf 18: Přehled umístění reprezentace žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích s počtem cizinek a Češek do 20 let v ŽBL, (www.archive.fiba.com, Získáno 2020)	91

Seznam obrázků

Obrázek 1: Tříetapový cyklus podle Jonese (2006).....	29
Obrázek 2: Motivy trenérů (McGill 2012)	30
Obrázek 3: Faktory ovlivňující angažování trenérek (Lyle, 2002).....	34

Seznam použité literatury

Literární odkazy:

Barch, Hans, Jochen. 2000. *Matematické vzorce*. Praha : Mladá fronta, 2000. ISBN 80-204-0607-7.

Beauchamp, Mark R.; Eys, Mark A. 2014. Group dynamics in exercises and sport psychology. Londýn : Routledge, 8. Květen 2014. ISBN: 9780415835770.

Bubák, Jiří. 2010. Národnostní struktura hráčů extraligy mužů v basketbalu od roku 1998 a její dopad na basketbal v České republice (Diplomová práce). České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 23. Duben 2010. Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc..

Buceta, José, María. 2000. *Basketball for young players: guidelines for coaches*. Madrid : Dykinson, 2000. ISBN 84-8155-591-6.

Bukač, Luděk. 2014. *Trénink herní přirozenosti*. Praha : Grada, 2014. ISBN: 978-80-247-5054-5.

Buriánek, Jiří. 2003. *Sociologie pro střední školy a vyšší odborné školy*. Praha : Fortuna, 2003. ISBN 80-7168-254-5.

Cohen, Lawrence H. 1988. *Life events and psychological functioning - theoretical and methodological issues: Measurement of Life Events*. Newbury Park : Sage Publications, 1988. ISBN 0803928211.

Čermáková, Anna a Střeleček, František. 1995. *Statistika I*. České Budějovice : JU ZF České Budějovice, 1995. ISBN 80-7040-126-5.

Dobří, Lubomír a Semiginovský, Bohdan. 1988. *Sportovní hry výkon a trénink*. Praha : Olympia, 1988.

Dovalil, Josef. 2008. *Lexikon sportovního tréninku*. Praha : Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1404-5.

Evans, James D. 1996. *Straightforward statistics for the behavioral sciences*. Pacific Grove : Brooks/Cole Publishing, 1996. ISBN 0534231004.

Ferjenčík, Ján. 2000. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. Praha : Portál, 2000. ISBN - 80-7178-367-6.

Geist, Bohumil. 1992. *Sociologický slovník*. Praha : Victoria Publishing, 1992. ISBN 80-85605-28-7.

Gillernová, Ilona, a další. 2000. *Slovník základních pojmů z psychologie*. Praha : Nakladatelství učebnic Fortuna, 2000. ISBN 80-7168-683-2.

- Hendl, Jan. 2016.** *Kvalitativní výzkum: Základní teorie, metody a aplikace.* Praha : Portál, 2016. ISBN: 978-80-262-0982-9.
- Hendl, Jan. 2009.** *Přehled statistických metod.* Praha : Portál, 2009. Analýza a metaanalýza dat. ISBN 978-80-7367-482-3.
- Hendl, Jan. 2006.** *Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metaanalýza dat.* Praha : Portál, 2006. ISBN 80-7367-123-9.
- Hodge, Ken. 2004.** *The complete guide to sport motivation.* London : A&C Black publishers Ltd, 2004. ISBN 07-136-7465-2.
- Jansa, Petr. 2012.** *Pedagogika sportu.* Praha : Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2026-8.
- Jelínek, Marian. 2014.** Psychické determinanty výkonu hráče ledního hokeje ve vrcholovém sportu (disertační práce). Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci: Fakulta tělesné kultury, 2014. Školitel: Prof. PhDr. Hana Válková, CSc..
- Jones, Robyn. 2006.** *The sports coach as educator: reconceptualising sports coaching.* New York : Routledge, 2006. ISBN 04-153-6760-3.
- Jones, Robyn, M Armour, Kathleen a Potrac, Paul. 2004.** *Sports coaching cultures.* New York : Routledge, 2004. ISBN 04-153-2852-7.
- Kuchař, Jiří; Jelínek, Marian. 2019.** *Tajemství životní motivace: Její spirituální rozměry a inspirace.* Praha : Eminent, 2019. 978-80-7281-547-0.
- Lašek, Jan. 2007.** *Sociální psychologie 2.* Hradec Králové : GAUDEAMUS, 2007. ISBN 978-80-7041-968-7.
- Legrand, Lucien a Rat, Michel. 2002.** *Basketbal.* Bratislava : Mladé letá, 2002. ISBN: 80-06-01161-3.
- Lyle, John. 2002.** *Sports coaching concepts: a framework for coaches' behaviour.* New York : Routledge, 2002. ISBN 04-152-6158-9.
- Lynch, Jerry. 2001.** *Creative coaching.* Human Kinetics : Champaign, 2001. ISBN 0-7360-3327-0.
- Martens, Rainer. 2006.** *Úspěšný trenér.* Praha : Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1011-0.
- McDonald, John H. 2014.** *Handbook of Biological Statistics (3rd ed.).* Baltimore : MD: Sparky House Publishing, 2014.
- McGill, Lewis, J., O. 2012.** *The complete guide to sport motivation: skill analysis and instruction : practical tools to support coaches and their athletes.* Waimaku : Resource Books, 2012. ISBN 978-187-7431-456.

- Myslíková, Tereza. 2014.** Ego a task orientace u hráček fotbalu (bakalářská práce). Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni: Fakulta pedagogická, Katedra tělesné výchovy a sportu, 15. Duben 2014. Vedoucí práce: Mgr. Daniela Benešová, Ph.D..
- Nakonečný, Milan. 2009.** *Sociální psychologie*. Praha : Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1679-9.
- Neubauer, Jiří, Sedlačík, Marek a Kříž, Oldřich. 2012.** *Základy statistiky - aplikace v technických a ekonomických oborech*. Praha : Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4273-1.
- Nezdoba, Jakub. 2018.** Vlastní vnímaná účinnost u výkonnostních sportovců a možnosti jejího rozvíjení pomocí metody stanovování krátkodobých cílů (bakalářská práce). Praha : Univerzita Karlova: Fakulta psychologie, Katedra psychologie, 2018. Vedoucí práce: PhDr. Eva Šírová, Ph.D..
- Nováková, Natálie. 2020.** Motivační klima a výkonová motivace u sportovců. Praha : UNIVERZITA KARLOVA: Fakulta tělesné výchovy a sportu, Květen 2020. Vedoucí bakalářské práce: Doc. Mgr. Jiří Mudrák, Ph.D..
- Novotný, Petr. 2014.** Participace hráček na týmovém herním výkonu v utkáních ŽBL. *Participace hráček na týmovém herním výkonu v utkáních ŽBL (diplomová práce)*. Praha : Univerzita Karlova v Praze: Fakulta tělesné výchovy a sportu, Duben 2014. Vedoucí práce: PaedDr. Michael Velenský, Ph.D..
- Novotný, Petr. 2012.** Vývoj struktury družstev extraligy žen v basketbalu od roku 1998 do roku 2011 a její dopad na basketbal v ČR (bakalářská práce). České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 7. Červen 2012. Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc..
- Pallant, Julie. 2007.** *SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analysis Using SPSS for Windows. 3rd Edition*. New York : McGraw Hill Open University Press, 2007.
- Perič, Tomáš a Dovalil, Josef. 2010.** *Sportovní trénink*. Praha : Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2118-7.
- Pokorná, Eva a Kandráč, Róbert. 2011.** *Anglicko-český, německo-český, česko-německo-anglický slovník sportovního tréninku*. Praha : Grada, 2011. ISBN:978-80-247-3937-3.
- Průcha, Jan. 2007.** *Interkulturní psychologie - Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha : Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5.
- Punch, Keith F. 2008.** *Základy kvantitativního šetření*. Praha : Portál, 2008. ISBN: 978-80-7367-381-9.

- Rovný, Miroslav. 1976.** *Športové hry*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1976.
- Řezáč, Jaroslav. 1998.** *Sociální psychologie*. Brno : Paido, 1998. ISBN 80-85931-48-6.
- Slepička, Pavel, Hošek, Václav a Hátlová, Běla. 2009.** *Psychologie sportu*. Praha : Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1602-5.
- Süss, Vladimír. 2006.** *Význam indikátorů herního výkonu pro řízení tréninkového procesu*. Praha : Karolinum, 2006. ISBN 8024611627.
- Svoboda, Bohumil a Vaněk, Miroslav. 1986.** *Psychologie sportovních her*. Praha : Olympia, 1986.
- Švaříček, Roman a Šedřová, Klára. 2014.** *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha : Portál, 2014. ISBN: 978-7367-313-0.
- Táborský, František. 2007.** *Základy teorie sportovních her*. Praha : Univerzita Karlova, 2007. ISBN 978-80-86317-48-9.
- Velenský, Emil. 1987.** *Basketbal: Nové poznatky a zkušenosti z trenérské praxe s družstvy všech výkonnostních úrovní*. Praha : Olympia, 1987.
- Velenský, Michael. 1999.** *Basketbal*. Praha : Grada, 1999. herní trénink, kondiční trénink, technika, taktika. ISBN 80-716-9834-2.
- Vincenc, Anton. 2018.** *Zápasová statistika v basketbale (Bakalářská práce)*. Brno : Masyrykova univerzita, 2018. Vedoucí bakalářské práce: doc. Mgr. Martin Zvonař, Ph.D..
- Výrost, Jozef a Slaměník, Ivan. 2008.** *Sociální psychologie 2*. Praha : Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1428-8.
- Zdeněk, Pixa. 2014.** *Vliv reprezentů ČR v basketbalu mužů na herní výkon jejich mateřského družstva (diplomová práce)*. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2014. Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc., oponent: RNDr. Petr Podlaha.

Internetové odkazy:

- Alfonso, José D., Ortega, Enrique a Palao, José M. 2009.** Age, participation time and performance in basketball players in olympic games. *Revista de Psicologia del Deporte*. Barcelona : autor neznámý, 2009. 18, stránky 385-390. Dostupné z: <https://ddd.uab.cat/pub/revpsidep/19885636v18n3/19885636v18n3p385.pdf>. ISSN: 1132-239X.
- Álvarez, Alejandro; Ortega, Enrique; Gómez, Miguel, Ángel; Salado, Jesús. 2009.** Study of defensive performance indicators in peak performance basketball. Barcelona : Universitat Autònoma de Barcelona, 2009. Dostupné z:

<https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1016.7950&rep=rep1&type=pdf>. ISSN: 1132-239X.

Beal, Daniel; Cohen, Robin; Burke, Michael; McLendon, Christy. 2004. Cohesion and Performance in Groups: A Meta-Analytic Clarification of Construct Relations.

Journal of Applied Psychology 88(6):989-1004. [Online] Leden 2004. [Citace: 21. 9 2021.] Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/8988755_Cohesion_and_Performance_in_Groups_A_Meta-Analytic_Clarification_of_Construct_Relations.

Benson, Alex; Evans, Blair M.; Eys, Mark A. 2016. Organizational socialization in team sport environments. *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*

26(4):463-473. [Online] 3 2016. [Citace: 12. 9 2021.] Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/275521903_Organizational_socialization_in_team_sport_environments.

Berber, Serkan a Turco, Douglas, Michael. 2012. Globalisation and Women's

Professional Basketball. [Online] 22. Únor 2012. [Citace: 19. 03 2012.] . Dostupné z:

http://www.ijsmart.eu/onlinepic/vol8_a%20Douglas%20Michele%20TURCO.pdf.

Beuchamp, Mark; Jackson, Ben; Lavalée, David. 2007. *Personality processes and intra-group dynamics in sports teams*. [Online] 11 2007. [Citace: 9. 14 2021.] Dostupné z:

z:

https://www.researchgate.net/publication/37147676_Personality_processes_and_intra-group_dynamics_in_sports_teams.

Bray, Steven; Eys, Mark A.; Beauchamp, Mark. 2006. Literature reviews in sports

psychology. *A review of team roles in sport*. [Online] Leden 2006. [Citace: 9. 21 2021.]

Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/283796750_A_review_of_team_roles_in_sport. ISBN 1-59454--904-4.

Carron, Albert; Bray, Steven R.; Eys, Mark. 2002. Team cohesion and team success in sport. *Journal of Sports Sciences*, 20: 2, 119 — 126. [Online] 3 2002. [Citace: 11. 10 2021.] Dostupné z:

z:

https://www.researchgate.net/publication/11547039_Team_cohesion_and_team_success_in_sport.

Carron, Albert; Spinks, Kevin; Prapavessis, Harry. 1997. Team building and cohesiveness in the sport and exercise setting: Use of indirect interventions. *Journal of Applied Sport Psychology* 9(1):p. 61-72. [Online] Březen 1997. [Citace: 1. 9 2021.]

Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/247515557_Team_building_and_cohesiveness_in_the_sport_and_exercise_setting_Use_of_indirect_interventions.

Cota, Albert; Evans, Charles; Dion, Kenneth; Kilik, Lindy; Longman, Stewart Richard. 1995. The Structure of Group Cohesion. *Personality and Social Psychology*

Bulletin 21(6):572-580. [Online] 6 1995. [Citace: 23. 9 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/247746386_The_Structure_of_Group_Cohesion.

ČBF. 2020. Pravidla basketbalu 2020. [překl.] Ing. Jan Baloun Mgr. Robert Vyklický. Praha : Česká basketbalová federace, Zátokova 100/2, Praha 6, 2020. Z anglického originálu Official Basketball Rules 2020, schváleno: FIBA Central Board, Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/1IomMDMx-A-OJv62RBYL4WoNUvkHMKl_1/view.

Evans, Blair M.; Eys, Mark A. 2014. Collective goals and shared tasks: Interdependence structure and perceptions of individual sport team environments. *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports* 25(1). [Online] 5 2014. [Citace: 9. 11 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/261719993_Collective_goals_and_shared_tasks_Interdependence_structure_and_perceptions_of_individual_sport_team_environments.

Eys, Mark A.; Benson, Alex; Irving, Gregory. 2016. Great Expectations: How Role Expectations and Role Experiences Relate to Perceptions of Group Cohesion. *Journal of Sport and Exercise Psychology* 38(2):160-172. [Online] 9 2016. [Citace: 9. 9 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/298427400_Great_Expectations_How_Role_Expectations_and_Role_Experiences_Relate_to_Perceptions_of_Group_Cohesion.

Eys, Mark A.; Carron, Albert; Loughead, Todd M. 2009. Development of a Cohesion Questionnaire for Youth: The Youth Sport Environment Questionnaire. *Journal of Sport and Exercise Psychology* 31(3):390-408. [Online] 6 2009. [Citace: 07. 09 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/26865350_Development_of_a_Cohesion_Questionnaire_for_Youth_The_Youth_Sport_Environment_Questionnaire.

Eys, Mark A.; Jewitt, Eryn; Evans, Blair M.; Wolf, Svenja; Bruner, Mark W.; Loughead, Todd M. 2013. Coach-Initiated Motivational Climate and Cohesion in. *Research Quarterly for Exercise and Sport* 84(3):373-83. [Online] 9 2013. [Citace: 1. 10 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/258826461_Coach-Initiated_Motivational_Climate_and_Cohesion_in_Youth_Sport.

García, Javier; Ibañez, Sergio; De Santos, Raúl Martínez; Leite, Nuno; Sampaio, Jaime. 2013. www.johk.pl. *Journal of human kinetics*. [Online] 13. Duben 2013. [Citace: 19. Duben 2020.] Identifying basketball performance indicators in regular season and playoff games. Dostupné z: <http://johk.pl/files/16garcia.pdf>.

Gómez, Miguel-Ángel; Lorenzo, Alberto; Barakat, Rubén. 2008. Differences in game-related statistics of basketball performance between men's winning and losing teams according to game location. [Online] Březen 2008. [Citace: 28. Červenec 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/5394342_Differences_in_Game-

Related_Statistics_of_Basketball_Performance_by_Game_Location_for_Men's_Winning_and_Losing_Teams.

Gómez, Miguel-Ángel; Lorenzo, Alberto; Ortega, Enrique, Sampaio, Jaime; Ibáñez, Sergio-José. 2009. Journal of sports science and medicine. [Online] 1. Červen 2009. [Citace: 19. Duben 2020.] Game related statistic discriminating between starters and nonstarters players in Women 's National Basketball Association League (WNBA). Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3761479/>.

Harwood, Chris; Beauchamp, Mark. 2008. *Group Functioning through Optimal Achievement Goals*. [Online] 1 2008. [Citace: 2021. 9 19.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/283795917_Group_Functioning_through_Optimal_Achievement_Goals.

Heuzé, Jean-Philippe; Sarrazin, Philippe; Masiero, Manuel; Raimbault, Nicolas; Thomas, Jean-Philippe. 2006. The Relationships of Perceived Motivational Climate to Cohesion and Collective Efficacy in Elite Female Teams. *Journal of Applied Sport Psychology 18(3):201-218*. [Online] 9 2006. [Citace: 25. 9 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/255576795_The_Relationships_of_Perceived_Motivational_Climate_to_Cohesion_and_Collective_Efficacy_in_Elite_Female_Teams.

Horáková Hoskovcová, Simona. 2009. Vnímaná vlastní účinnost (ONLINE). 10. Listopad 2009. Dostupné z: <file:///C:/Users/petr.novotny/Downloads/vn%C3%ADman%C3%A1%20vlastn%C3%AAD%20%C3%BA%C4%8Dinnost%20-%20Bandura.pdf>.

<https://en.nsp-ie.org/>. 2021. All about psychology. *Social cohesion: its characteristics and components*. [Online] 2021. [Citace: 9. 23 2021.] Dostupné z: <https://cs1.nsp-ie.org/cohesion-social-1258>.

Janeira, Manuel; Sampaio, Jaime. 2003. Statistical analyses of basketball team performance Understanding teams' wins and losses according to a different index of ball possessions. [Online] 1. Duben 2003. [Citace: 20. Duben 2020.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/233623969_Statistical_analyses_of_basketball_team_performance_Understanding_teams'_wins_and_losses_according_to_a_different_index_of_ball_possessions.

Khomutova, Anastasiya. 2009. Cizinec ve sportovním týmu (diplomová práce). Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, Katedra psychologie Filozofické fakulty, 2009. Dostupné z: <https://docplayer.cz/201858550-Cizinec-ve-sportovnim-tymu-a-foreigner-in-a-sport-team.html>.

Khomutova, Anastasiya. 2014. Interpersonal relationships in multicultural basketball teams (Disertation thesis). [Online] 2014. [Citace: 8. 29 2021.] Dostupné z: <https://theses.cz/id/xfxz2v/12889300>.

Linderová, Ivica a Scholz Petr, Munduch, Michal. 2016. www.vspj.cz. *Vysoká škola polytechnická Jihlava*. [Online] Úvod do metodiky výzkumu, 2016. [Citace: 23. Duben 2020.] Dostupné z: <https://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20VŠPJ/Úvod%20do%20metodiky%20výzkumu%20-%20Linderová,%20Scholz,%20Munduch.pdf>. ISBN: 978-80-88064-23-7.

Martin, Luc J.; Paradis, Kyle F.; Eys, Mark; Evans, Bkair M. 2013. Cohesion in Sport: New Directions for Practitioners. *Journal of Sport Psychology in Action* 4(1):14-25. [Online] Březen 2013. [Citace: 18. Říjen 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/253644108_Cohesion_in_Sport_New_Directions_for_Practitioners.

Muthiaine, Mucheke, Charles. 2014. Relationship between team cohesion and sports performance among basketball teams in the 2010 national league in Kenya (závěrečná práce). Nairobi County : School of applied human science of Kenyatta university, 2014. Supervizor: Andanje Mwisukha, Ph.D.; Elijah G. Rintaugu, Ph.D..

Olecká, Ivana a Ivanová, Kateřina. 2010. web.ftvs.cuni. *FTVS*. [Online] 2010. [Citace: 23. Duben 2020.] Moravská vysoká škola Olomouc. Dostupné z: http://web.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/41metodologie_vedecko-vyzkumne_cinnosti.pdf. ISBN: 978-80-87240-33-5.

Ortega, Erique; Gómez Miguel-Ángel; de Baranda, Pilar Sainz; Zafra, Aurelio Olmedilla . 2009. Relationship between the level of self-efficacy, performance indicators, and participation in youth basketball. *Revista de Psicología del Deporte* 18(3):337-342. [Online] Leden 2009. [Citace: 12. Říjen 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/237030589_Relationship_between_the_level_of_self-efficacy_performance_indicators_and_participation_in_youth_basketball.

Parvazishandi, Mohsen. 2020. *The Effect of Music on Basketball Players' Team Cohesion*. [Online] Duben 2020. [Citace: 29. 9 2021.] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/345897228_The_Effect_of_Music_on_Basketball_Players%27_Team_Cohesion.

Tomczak, Maciej a Tomczak, Ewa. 2014. The need to report effect size estimates revisited. An overview of some recommended measures of effect size. *Trends in Sport Sciences*, 21(1), 19–25. [Online] 2014. [Citace: 6. 1 2022.] Dostupné z: http://www.tss.awf.poznan.pl/files/3_Trends_Vol21_2014__no1_20.pdf. ISSN 2299-9590.

Wlazlo, Edward. 2007. Interpersonal relations in women basketball teams. <https://awf.wroc.pl/>. [Online] 18. 8 2007. [Citace: 8. 26 2021.] Dostupné z: https://awf.wroc.pl/files_mce/INNE%20JEDNOSTKI/Human%20Movement/2007/hm_8_1_2007. ISSN 1732-3991.

www.archive.fiba.com. 2001. 2001_World_Championship_for_Junior_Women. [Online] 2001. [Citace: 17. 8 2021.] Dostupné z:

https://archive.fiba.com/pages/eng/fa/team/p/sid/2901/tid/2612/_/2001_World_Championship_for_Junior_Women/index.html.

www.archive.fiba.com. Získáno 2020. archive.fiba.com. [Online] Získáno 2020. [Citace: 25. Duben 2020.] . Dostupné z: http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/p/tid/2612/_//teams.html.

www.cbf.cz (2014). 2014. ČBF. [Online] 2014. [Citace: 5. Leden 2014.] Dostupné z: www.cbf.cz.

www.cbf.cz. 2020. Česká basketbalová federace. [Online] 2020. [Citace: 18. Duben 2020.] Dostupné z: <http://www.cbf.cz>.

www.cbf.cz. 2011. Česká basketbalová federace. ČBF. [Online] 2011. [Citace: 2. Červen 2011.] Dostupné z: www.cbf.cz.

www.cuse.com. cuse.com/sports/womens-basketball/. [Online] [Citace: 18. Duben 2020.] Dostupné z: <https://cuse.com/sports/womens-basketball/roster/veronika-vorackova/15813>.

www.eige.europa.eu. European Institute for Gender Equality. EIGE. [Online] [Citace: 21. Duben 2020.] Dostupné z: <https://eige.europa.eu/about>.

www.eurobasket.com. 2021. Eurobasket.com. [Online] 2021. [Citace: 20. 08 2021.] Dostupné z: <https://www.eurobasket.com/?Women=1>.

www.fiba.basketball.com. fiba.basketball. [Online] [Citace: 16. Duben 2020.] Dostupné z: <http://www.fiba.basketball/euroleaguewomen/19-20/history>.

www.FIBAEurope.com. FIBAEurope.com. [Online] [Citace: 12. 9 2021.] Dostupné z: http://www.fibaeurope.com/pageID_EtiyCPuDHXILsLGlDEOnz0.compID_FBoLIZ9eGMw1MS4DX8h1D2.season_2002.roundID_2370.teamID_2612.html.

www.gophersports.com. gophersports.com/sports/womens-basketball. [Online] [Citace: 18. Duben 2020.] Dostupné z: <https://gophersports.com/sports/womens-basketball/roster/barbora-tomancova/16671>.

www.gousfbulls.com. gousfbulls.com. [Online] [Citace: 18. 4 2020.] Dostupné z: <https://gousfbulls.com/sports/womens-basketball/roster/kristyna-brabencova/12372>.

www.gowyo.com. gowyo.com/sports/womens-basketball. [Online] [Citace: 18. Duben 2020.] Dostupné z: <https://gowyo.com/sports/womens-basketball/roster/terezavitulova/4724>.

www.njcaa.org. njcaa. [Online] [Citace: 13. 9 2021.] Dostupné z: <https://www.njcaa.org/sports/wbkb/2001-02/div2/teams/IllinoisCentralCollege/players/PetraManakova.html>.

www.olympic.cz. 2017. Český olympijský výbor. *ČOV*. [Online] 2017. [Citace: Duben. 21 2020.] Dostupné z: <https://www.olympic.cz/upload/files/FINAL-COV-prezentace-uprava-1920x1080-compressed.pdf>.

www.stats.nba.com. stats.nba.com. [Online] [Citace: 20. Duben 2020.] Dostupné z: <https://stats.nba.com/>.

www.usab.com. usab.com. [Online] [Citace: 24. Duben 2020.] Dostupné z: <https://www.usab.com/youth/development/coach/coaches-code-of-conduct.aspx>.

www.uwbadgers.com. uwbadgers.com/sports/womens-basketball/. [Online] [Citace: 18. Duben 2020.] Dostupné z: <https://uwbadgers.com/sports/womens-basketball/roster/julie-pospisilova/8750>.

www.wikipedia.org. 2019. wiki/EuroLeague_Women. [Online] 31. Prosinec 2019. [Citace: 16. Duben 2020.] Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/EuroLeague_Women.

www.wikipedia.org. 2020. wiki/FIBA_U16_Womens_European_Championship. [Online] 12. Duben 2020. [Citace: 17. Duben 2020.] Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/FIBA_U16_Women%27s_European_Championship.

www.wikipedia.org. 2020. wiki/FIBA_U18_Womens_European_Championship. [Online] 12. Duben 2020. [Citace: 17. Duben 2020.] Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/FIBA_U18_Women%27s_European_Championship.

www.wikipedia.org. 2020. wiki/FIBA_U19_Womens_Worl_Cup. [Online] 8. 5 2020. [Citace: 17. 8 2021.] Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mistrovstv%C3%AD_sv%C4%9Bta_v_basketbalu_hr%C3%A1%C4%8Dek_do_19_let.

www.wikipedia.org. 2020. wiki/FIBA_U20_Womens_European_Championship. [Online] 12. Duben 2020. [Citace: 17. Duben 2020.] Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/FIBA_U20_Women%27s_European_Championship.

www.zakonyprolidi.cz. 1999. Zákon č. 326/1999 Sb. *Zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů*. platný od 23. 12 1999. Částka 106/1999. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>.

Seznam příloh

- Příloha 1: Statistika sezony 1998/1999¹⁷
- Příloha 2: Statistika sezony 1999/2000
- Příloha 3: Statistika sezony 2000/2001
- Příloha 4: Statistika sezony 2001/2002
- Příloha 5: Statistika sezony 2002/2003
- Příloha 6: Statistika sezony 2003/2004
- Příloha 7: Statistika sezony 2004/2005
- Příloha 8: Statistika sezony 2005/2006
- Příloha 9: Statistika sezony 2006/2007
- Příloha 10: Statistika sezony 2007/2008
- Příloha 11: Statistika sezony 2008/2009
- Příloha 12: Statistika sezony 2009/2010
- Příloha 13: Statistika sezony 2010/2011
- Příloha 14: Statistika sezony 2011/2012
- Příloha 15: Statistika sezony 2012/2013
- Příloha 16: Statistika sezony 2013/2014
- Příloha 17: Statistika sezony 2014/2015
- Příloha 18: Statistika sezony 2015/2016
- Příloha 19: Statistika sezony 2016/2017
- Příloha 20: Statistika sezony 2017/2018
- Příloha 21: Statistika sezony 2018/2019
- Příloha 22: Statistika sezony 2019/2020

¹⁷ Data z příloh 1 až 22 jsou vypočítány autorem, zdrojem dat je (www.cbf.cz, 2020)

Příloha 1: Statistika sezony 1998/1999

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	Žabovřesky	Přerov	Trutnov	Kralupy	Lachema Brno	Karlovy Vary	USK	Žďár	Strakonice	Libochovice		
	Počet zápasů	30	34	33	32	32	33	34	34	34	34		
	5% minut na hráče	60	68	66	64	64	66	68	68	68	68	Celkem	(%)
Počet	celkem	12	12	11	13	12	13	13	10	15	12	123	
hráčů	Češky pod 20 let	1	1	2	3	6	2	7	9	7	2	40	32,52%
	Cizinky	4	1	0	0	0	3	1	0	0	0	9	7,32%
	Češky nad 20 let	7	10	9	10	6	8	5	1	8	10	74	60,16%
Odehrané	celkem	5973	6638	6436	6321	6321	6593	6721	6671	6792	6785	65251	
minuty	Češky pod 20 let	496	657	1130	964	3294	471	4579	6596	1638	764	20589	31,55%
	Cizinky	1377	540	0	0	0	815	282	0	0	0	3014	4,62%
	Češky nad 20 let	4100	5441	5306	5495	3027	5298	1860	75	5154	6021	41777	64,03%
Vstřelené	celkem	3077	2541	2010	2271	2235	2248	2204	2086	1835	2139	22646	
body	Češky pod 20 let	322	302	252	317	1075	139	1709	2066	323	177	6682	29,51%
	Cizinky	748	176	0	0	0	296	111	0	0	0	1331	5,88%
	Češky nad 20 let	2007	2063	1858	1998	1160	1813	384	20	1512	1962	14777	65,25%
Koeficient	celkem	3897	2358	1811	2166	1829	1814	2015	1924	1313	1022	20149	
užitečnosti	Češky pod 20 let	419	332	1631	209	762	107	1572	1914	179	83	7208	35,77%
	Cizinky	879	107	0	0	0	234	99	0	0	0	1319	6,55%
	Češky nad 20 let	2599	1919	180	1959	1067	1473	344	10	1134	939	11624	57,69%
Započítané		Berukstiene	Bakič				Gureeva	Gonsalves					
cizinky		Marilova					Mccombs						
		Stepanova					Saková						
		Branzova											

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1978

Příloha 2: Statistika sezony 1999/2000

Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.			
Tým	Žabovřesky	Přerov	USK	Lachema Brno	Trutnov	Kralupy	Strakonice	Mottl Praha	Kompresory Praha			
Počet zápasů	30	30	30	30	33	26	26	26	24			
5% minut na hráče	60	60	60	60	66	52	52	52	48	Celkem	(%)	
Počet hráčů	celkem	13	11	14	11	12	10	10	14	17	112	
	Češky pod 20 let	3	0	6	1	2	5	3	8	7	35	31,25%
	Cizinky	3	0	1	0	2	0	0	0	0	6	5,36%
	Češky nad 20 let	7	11	7	10	8	5	7	6	10	71	63,39%
Odehrané minuty	celkem	5993	5696	5823	6007	5060	5157	5010	5133	4830	48709	
	Češky pod 20 let	1450	0	2791	351	454	1602	1497	2816	1179	12140	24,92%
	Cizinky	1117	0	204	0	1171	0	0	0	0	2492	5,12%
	Češky nad 20 let	3426	5696	2828	5656	3435	3555	3513	2317	3651	34077	69,96%
Vstřelené body	celkem	3098	2312	1878	1932	1848	1673	1445	1303	1243	16732	
	Češky pod 20 let	643	0	996	62	74	545	322	678	311	3631	21,70%
	Cizinky	700	0	50	0	507	0	0	0	0	1257	7,51%
	Češky nad 20 let	1755	2312	832	1870	1267	1128	1123	625	932	11844	70,79%
Koeficient užitečnosti	celkem	3642	2285	1798	1619	1710	1390	1283	675	686	15088	
	Češky pod 20 let	715	0	915	49	65	422	286	327	119	2898	19,21%
	Cizinky	826	0	24	0	520	0	0	0	0	1370	9,08%
	Češky nad 20 let	2101	2285	859	1570	1125	968	997	348	567	10820	71,71%
Započítané cizinky		Bogojevič		Kuzmichova		Dobrovičová						
		Garbová				Saková						
		Stepanova										

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1979

Příloha 3: Statistika sezony 2000/2001

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	Tým	BK Brno	USK	Přerov	Trutnov	Hradec	Strakonice	Sparta	Královo pole		
	Počet zápasů	26	27	27	30	25	27	26	24		
	5% minut na hráče	52	54	54	60	50	54	52	48	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	12	12	12	11	11	10	14	14	96	
	Češky pod 20 let	3	4	3	3	3	2	4	3	25	26,04%
	Cizinky	3	1	0	1	0	0	1	0	6	6,25%
	Češky nad 20 let	6	7	9	7	7	8	9	11	64	66,67%
Odehrané minuty	celkem	4926	5356	6267	5894	4985	5374	5061	4279	42142	
	Češky pod 20 let	1154	703	781	1941	973	250	1500	409	7711	18,30%
	Cizinky	1345	122	0	530	0	0	444	0	2441	5,79%
	Češky nad 20 let	2427	4531	5486	3423	4012	5124	3117	3870	31990	75,91%
Vstřelené body	celkem	2535	1983	2301	2047	1716	1849	1741	1349	15521	
	Češky pod 20 let	552	175	163	665	191	62	535	89	2432	15,67%
	Cizinky	804	29	0	156	0	0	69	0	1058	6,82%
	Češky nad 20 let	1179	1779	2138	1226	1525	1787	1137	1260	12031	77,51%
Koeficient užitečnosti	celkem	3090	1931	2091	1695	1475	1826	1644	1207	14959	
	Češky pod 20 let	538	96	57	632	264	65	627	67	2346	15,68%
	Cizinky	1003	8	0	95	0	0	101	0	1207	8,07%
	Češky nad 20 let	1549	1827	2034	968	1211	1761	916	1140	11406	76,25%
Započítané cizinky		Frniaková	Mišurová		Saková			Olson			
		Godályová									
		Stepanova									

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1980

Příloha 4: Statistika sezony 2001/2002

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	Tým	Brno	USK	Trutnov	Hradec	Strakonice	Sparta	Přerov	Královo Pole		
	Počet zápasů	27	28	28	28	29	28	30	30		
	5% minut na hráče	54	56	56	56	58	56	60	60	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	13	12	11	11	10	13	13	11	94	
	Češky pod 20 let	1	2	3	3	1	4	7	5	26	27,66%
	Cizinky	4	0	2	0	0	2	0	1	9	9,57%
	Češky nad 20 let	8	10	6	8	9	7	6	5	59	62,77%
Odehrané minuty	celkem	5395	5585	5438	5563	5732	5642	5964	5879	45198	
	Češky pod 20 let	644	801	1596	1719	583	1281	2726	2462	11812	26,13%
	Cizinky	1426	0	1264	0	0	858	0	535	4083	9,03%
	Češky nad 20 let	3325	4784	2578	3834	5149	3503	3238	2882	29293	64,81%
Vstřelené body	celkem	2824	2304	2198	1909	2066	2179	1968	1663	17111	
	Češky pod 20 let	353	344	681	561	246	403	777	767	4132	24,15%
	Cizinky	836	0	573	0	0	271	0	138	1818	10,62%
	Češky nad 20 let	1635	1960	944	1348	1820	1505	1191	758	11161	65,23%
Koeficient užitečnosti	celkem	3720	2570	2191	1531	2163	2058	1508	940	16681	
	Češky pod 20 let	418	490	672	513	270	510	600	333	3806	22,82%
	Cizinky	1009	0	632	0	0	241	0	89	1971	11,82%
	Češky nad 20 let	2293	2080	887	1018	1893	1307	908	518	10904	65,37%
Započítané cizinky		Frniaková		Saková			Olson		Ivey		
		Godályová		Dobrovičová			Mišurová				
		Stepanova									
		Abrossimova									

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1981

Příloha 5: Statistika sezony 2002/2003

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	Tým	BK Brno	USK	Trutnov	Hradec	Strakonice	Sparta	Slovanka	Přerov		
	Počet zápasů	29	29	31	32	30	30	30	29		
	5% minut na hráče	58	58	62	64	60	60	60	58	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	10	11	14	11	11	13	13	14	97	
	Češky pod 20 let	0	1	8	4	4	4	6	8	35	36,08%
	Cizinky	3	1	1	0	0	1	0	0	6	6,19%
	Češky nad 20 let	7	9	5	7	7	8	7	6	56	57,73%
Odehrané minuty	celkem	5638	5545	6185	6302	5817	5915	5816	5810	47028	
	Češky pod 20 let	0	719	3464	1816	1281	1026	2178	3516	14000	29,77%
	Cizinky	1594	224	989	0	0	532	0	0	3339	7,10%
	Češky nad 20 let	4044	4602	1732	4486	4536	4357	3638	2294	29689	63,13%
Vstřelené body	celkem	3103	2325	2265	2316	1976	2041	1896	1539	17461	
	Češky pod 20 let	0	326	1189	745	494	285	654	813	4506	25,81%
	Cizinky	869	73	578	0	0	194	0	0	1714	9,82%
	Češky nad 20 let	2234	1926	498	1571	1482	1562	1242	726	11241	64,38%
Koeficient užitečnosti	celkem	4009	2556	2195	2145	1686	1743	1410	937	16681	
	Češky pod 20 let	0	475	1048	790	386	371	440	529	4039	24,21%
	Cizinky	1099	100	760	0	0	123	0	0	2082	12,48%
	Češky nad 20 let	2910	1981	387	1355	1300	1249	970	408	10560	63,31%
Započítané cizinky		Shakirova	Podešvová	Dobrovičová			Mišurová				
		Žirková									
		Godályová									

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1982

Příloha 6: Statistika sezony 2003/2004

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	Tým	BK Brno	Trutnov	USK	Strakonice	Karlovy Vary	Hradec	Sparta	Slovanka		
	Počet zápasů	26	30	26	29	27	28	24	24		
	5% minut na hráče	52	60	52	58	54	56	48	48	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	10	11	13	12	11	14	13	13	97	
	Češky pod 20 let	1	5	1	5	5	10	5	8	40	41,24%
	Cizinky	4	1	3	0	3	0	1	0	12	12,37%
	Češky nad 20 let	5	5	9	7	3	4	7	5	45	46,39%
Odehrané minuty	celkem	5195	5963	5137	5791	5332	5585	4796	4746	42545	
	Češky pod 20 let	503	2297	134	1566	2189	4143	948	2257	14037	32,99%
	Cizinky	2000	830	900	0	1639	0	543	0	5912	13,90%
	Češky nad 20 let	2692	2836	4103	4225	1404	1442	3305	2489	22496	52,88%
Vstřelené body	celkem	2737	2329	1917	1810	1748	1972	1711	1417	15641	
	Češky pod 20 let	235	887	39	443	761	1556	251	743	4915	31,42%
	Cizinky	1135	418	348	0	666	0	241	0	2808	17,95%
	Češky nad 20 let	1367	1024	1530	1367	321	416	1219	674	7918	50,62%
Koeficient užitečnosti	celkem	3714	2272	2056	1439	1467	1839	1517	1048	15352	
	Češky pod 20 let	342	948	58	214	591	1472	223	608	4456	29,03%
	Cizinky	1435	616	443	0	612	0	195	0	3301	21,50%
	Češky nad 20 let	1937	708	1555	1225	264	367	1099	440	7595	49,47%
Započítané cizinky		Dos Santos	Dobrovičová	Matovič		Hricková		Mišurová			
		Kováčová		Podešvová		Magerčiaková					
		Šarenac		Borovičková		Ábelová					
		Žirková									

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1983

Příloha 7: Statistika sezony 2004/2005

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	BK Brno	USK	Trutnov	Sparta	Hradec	Karlovy Vary	Strakonice	Slovanka	Olomouc	Ústí		
	Počet zápasů	32	32	33	36	26	31	29	30	33	32		
	5% minut na hráče	64	64	66	72	52	62	58	60	66	64	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	10	12	11	14	13	13	11	14	13	13	124	
	Češky pod 20 let	1	0	4	6	10	3	7	6	4	8	49	39,52%
	Cizinky	4	5	0	2	0	6	0	0	0	1	18	14,52%
	Češky nad 20 let	5	7	7	6	3	4	4	8	9	4	57	45,97%
Odehrané minuty	celkem	6334	6341	6488	7173	5181	6242	5795	5980	6565	6368	62467	
	Češky pod 20 let	100	0	2431	1681	3407	1293	2498	2120	3138	3923	20591	32,96%
	Cizinky	2625	1840	0	1806	0	2758	0	0	0	733	9762	15,63%
	Češky nad 20 let	3609	4501	4057	3686	1774	2191	3297	3860	3427	1712	32114	51,41%
Vstřelené body	celkem	3229	2796	2524	2898	1765	2232	1795	1812	2307	1777	23135	
	Češky pod 20 let	61	0	957	366	1150	399	762	543	1310	1132	6680	28,87%
	Cizinky	1135	789	0	1003	0	1029	0	0	0	306	4262	18,42%
	Češky nad 20 let	2033	2007	1567	1529	615	804	1033	1269	997	339	12193	52,70%
Koeficient užitečnosti	celkem	4389	3274	2419	2731	1409	2240	1248	1379	1841	899	21829	
	Češky pod 20 let	66	0	1048	388	895	283	405	380	979	578	5022	23,01%
	Cizinky	1651	942	0	856	0	1138	0	0	0	162	4749	21,76%
	Češky nad 20 let	2672	2332	1371	1487	514	819	843	999	862	159	12058	55,24%
Započítané cizinky		Žirková	Brown		Mišurová		Hricková				Perželová		
		McWilliams	Combs		Stratton		Magerčiaková						
		Kováčová	Kityzina				Ábelová						
		Poto	Podešvová				Domaratska						
			Lichnerová				Zarytská						
							Gavorníková						

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1.6. 1984

Příloha 8: Statistika sezony 2005/2006

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	BK Brno	USK	Trutnov	Sparta	Karlovy Vary	Hradec	Valosun Brno	Slovanka Chomutov	Strakonice	Olomouc		
	Počet zápasů	32	32	33	34	31	30	29	30	31	32		
	5% minut na hráče	64	64	66	68	62	60	58	60	62	64	Celkem	(%)
Počet	celkem	11	11	14	13	12	16	11	10	10	12	120	
hráčů	Češky pod 20 let	1	1	5	5	3	8	2	2	4	1	32	26,67%
	Cizinky	4	4	1	4	5	1	4	1	0	0	24	20,00%
	Češky nad 20 let	6	6	8	4	4	7	5	7	6	11	64	53,33%
Odehrané	celkem	6269	6322	6560	6725	6245	6032	5735	5705	6064	6292	61949	
minuty	Češky pod 20 let	222	351	727	1648	494	1833	555	963	1786	148	8727	14,09%
	Cizinky	2513	2241	623	1890	3401	342	2789	513	0	0	14312	23,10%
	Češky nad 20 let	3534	3730	5210	3187	2350	3857	2391	4229	4278	6144	38910	62,81%
Vstřelené	celkem	3293	2866	2212	2151	2243	2035	1845	1812	1970	1935	22362	
body	Češky pod 20 let	97	104	195	397	112	507	169	285	496	27	2389	10,68%
	Cizinky	1489	1347	276	779	1289	99	885	176	0	0	6340	28,35%
	Češky nad 20 let	1707	1415	1741	975	842	1429	791	1351	1474	1908	13633	60,97%
Koeficient	celkem	4487	3406	1873	1880	2161	1670	1624	1645	1672	1321	21739	
užitečnosti	Češky pod 20 let	101	128	90	452	62	276	77	196	341	-2	1721	7,92%
	Cizinky	2004	1564	324	535	1162	70	831	82	0	0	6572	30,23%
	Češky nad 20 let	2382	1714	1457	893	937	1324	716	1367	1331	1323	13444	61,84%
Započítané		Kováčová	Burse	Podešvová	Hrabáková	Ábelová		Danihlíková	Perželová				
cizinky		Milton-Jones	Castro marques		Mišurová	Magerčíaková		Ciulisová					
		Sales	Lichnerová		Olson	Šandorčinová		Townsend					
		Žirková	Volnaya		Šišláková	Zarytská		Flašarová					
						Fabianová							

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1985

Příloha 9: Statistika sezony 2006/2007

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	BK Brno	USK	Trutnov	Hradec	Valosun Brno	Sparta	Karlovy Vary	Slovanka Tábor	Strakonice	Olomouc		
	Počet zápasů	29	30	29	30	31	30	30	30	30	31		
	5% minut na hráče	58	60	58	60	62	60	60	60	60	62	Celkem	(%)
Počet	celkem	12	13	12	14	9	12	10	15	12	16	125	
hráčů	Češky pod 20 let	2	4	2	6	1	2	1	7	8	5	38	30,40%
	Cizinky	4	6	3	1	3	4	4	1	1	1	28	22,40%
	Češky nad 20 let	6	3	7	7	5	6	5	7	3	10	59	47,20%
Odehrané	celkem	5812	6020	5979	5902	6110	5914	5920	5962	5702	6089	59410	
minuty	Češky pod 20 let	197	1100	578	1527	677	484	61	1728	3409	1093	10854	18,27%
	Cizinky	1853	2946	1553	923	2054	1818	2361	596	446	498	15048	25,33%
	Češky nad 20 let	3762	1974	3788	3452	3379	3612	3498	3638	1847	4498	33448	56,30%
Vstřelené	celkem	3203	2711	2204	2138	2999	2228	2139	1964	1760	1933	23279	
body	Češky pod 20 let	88	413	212	417	252	167	8	512	1039	239	3347	14,38%
	Cizinky	1061	1486	593	479	800	714	809	245	167	186	6540	28,09%
	Češky nad 20 let	2054	812	1399	1250	1247	1347	1322	1207	554	1508	12700	54,56%
Koeficient	celkem	4292	3279	1886	1593	2277	2154	1920	1619	1343	1360	21723	
užitečnosti	Češky pod 20 let	103	477	143	252	231	211	-8	289	723	88	2509	11,55%
	Cizinky	1380	1818	512	390	952	646	609	146	222	160	6835	31,46%
	Češky nad 20 let	2809	984	1231	951	1094	1297	1319	1184	398	1112	12379	56,99%
Započítané		Kováčová	Burse	Mišurová	Hanks	Ciulisová	Hrabáková	Ábelová	Perželová	Williams	Chernyi		
cizinky		Nolan	Daley	Podešvová		Danihliková	Morka	Šandorčinová					
		Young	Farris	Udejaja		Mayes	Olson	Serbáková					
		Žirková	LeDréan				Reese	Zmeková					
			Lichnerová										
			Volnaya										

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1986

Příloha 10: Statistika sezony 2007/2008

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	BK Brno	USK	Trutnov	Valosun Brno	Karlovy Vary	Sparta	Hradec	Strakonice	Slovanka Tábor	Ústí		
	Počet zápasů	31	31	35	31	27	31	30	30	31	31		
	5% minut na hráče	62	62	70	62	54	62	60	60	62	62	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	11	13	11	13	14	14	12	16	14	15	133	
	Češky pod 20 let	1	4	1	4	2	4	4	6	6	9	41	30,83%
	Cizinky	4	6	5	5	6	4	0	2	0	0	32	24,06%
	Češky nad 20 let	6	3	5	4	6	6	8	8	8	6	60	45,11%
Odehrané minuty	celkem	6191	6190	6927	6243	5359	6026	5788	5953	6163	6160	61000	
	Češky pod 20 let	125	1548	437	1823	294	1334	1900	1884	1506	3180	14031	23,00%
	Cizinky	2593	2785	2927	1822	2654	2439	0	319	0	0	15539	25,47%
	Češky nad 20 let	3473	1857	3563	2598	2411	2253	3888	3750	4657	2980	31430	51,52%
Vstřelené body	celkem	3027	2820	2680	2327	1825	2375	2227	1828	2077	1562	22748	
	Češky pod 20 let	32	689	143	597	52	519	689	387	350	883	4341	19,08%
	Cizinky	1417	1262	1128	682	916	1146	0	110	0	0	6661	29,28%
	Češky nad 20 let	1578	869	1409	1048	857	710	1538	1331	1727	679	11746	51,64%
Koeficient užitečnosti	celkem	3817	3342	2542	2066	1761	2431	1908	1206	1812	729	21614	
	Češky pod 20 let	13	714	56	508	-13	363	541	173	149	395	2899	13,41%
	Cizinky	1826	1606	1154	602	937	1191	0	70	0	0	7386	34,17%
	Češky nad 20 let	1978	1022	1332	956	837	877	1367	963	1663	334	11329	52,42%
Započítané cizinky		Béres	Agalareva	Ivanová	Belanská	Hricková	Hrabáková		Chernyi				
		Maiga-Ba	Burse	Carvajal	Ciulisová	Magerčiaková	Louden		Bishop				
		Whitmore	Godin	Desouza	Danihlíková	Šandorčínová	Miszkiel						
		Žirková	Karpova	Karavaeva	Ishola	Timková	Fejková						
			LeDréan	Mišurová	Whitley	Wallace							
			Whalen			Zmeková							

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1987

Příloha 11: Statistika sezony 2008/2009

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	USK	BK Brno	Trutnov	Valosun Brno	Strakonice	Sparta	Basket Slovan	Hradec	Karlovy Vary	BK Tábor		
	Počet zápasů	34	34	31	32	36	37	35	37	32	32		
	5% minut na hráče	68	68	62	64	72	74	70	74	64	64	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	13	12	12	11	11	13	11	15	10	14	122	
	Češky pod 20 let	3	1	5	2	3	3	5	8	1	7	38	31,15%
	Cizinky	7	7	2	3	1	4	1	0	5	1	31	25,41%
	Češky nad 20 let	3	4	5	6	7	6	5	7	4	6	53	43,44%
Odehrané minuty	celkem	6732	6790	6218	6345	7064	7431	6792	7436	6313	6389	67510	
	Češky pod 20 let	1524	450	1431	218	2520	669	2121	2805	515	2416	14669	21,73%
	Cizinky	3240	3485	1627	2405	196	3608	430	0	2710	329	18030	26,71%
	Češky nad 20 let	1968	2855	3160	3722	4348	3154	4241	4631	3088	3644	34811	51,56%
Vstřelené body	celkem	3131	3216	2554	2514	2519	2507	2424	2640	2207	1941	25653	
	Češky pod 20 let	562	235	548	32	690	219	710	812	184	582	4574	17,83%
	Cizinky	1671	1676	661	1114	93	1320	119	0	888	126	7668	29,89%
	Češky nad 20 let	898	1305	1345	1368	1736	968	1595	1828	1135	1233	13411	52,28%
Koeficient užitečnosti	celkem	3641	3915	2538	2325	2285	2156	2141	2113	2024	1333	24471	
	Češky pod 20 let	563	234	464	2	584	87	712	544	203	260	3653	14,93%
	Cizinky	2008	1999	702	1216	68	992	154	0	787	99	8025	32,79%
	Češky nad 20 let	1070	1682	1372	1107	1633	1077	1275	1569	1034	974	12793	52,28%
Započítané cizinky		Cash	Fegyvermeky	Ivanová	Belanská	Hardy	Hrabáková	Monaenkova		Allan	Swailles		
		Kublina	Frohlich	Mišurová	Louden		Harris			Magerčiaková			
		LeDréan	Béres		Miller		Fejková			Mc Guinness			
		Maltsi	Jansone				Sopirjáková			Šandorčinová			
		Matič	Maiga-Ba							Zmeková			
		Sales	Whitmore										
		Whalen	Žirková										

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1988

Příloha 12: Statistika sezony 2009/2010

Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.			
Tým	BK Brno	USK	Trutnov	Slovanka MB	Karlovy Vary	Valosun Brno	Hradec	Strakonice	VŠ Praha	Sparta			
Počet zápasů	33	33	32	32	37	36	36	37	33	33			
5% minut na hráče	66	66	64	64	74	72	72	74	66	66	Celkem	(%)	
Počet hráčů	celkem	14	13	11	11	13	12	14	12	17	16	133	
	Češky pod 20 let	2	2	5	3	3	2	6	2	9	10	44	33,08%
	Cizinky	6	8	1	0	3	3	0	1	2	2	26	19,55%
	Češky nad 20 let	8	3	5	8	7	7	8	9	6	4	65	48,87%
Odehrané minuty	celkem	6560	6618	6419	6364	7481	7150	7184	7277	7180	6896	69129	
	Češky pod 20 let	663	1272	1451	769	337	1204	2435	379	2807	2996	14313	20,70%
	Cizinky	2630	3917	966	0	2513	961	0	588	485	1177	13237	19,15%
	Češky nad 20 let	3267	1429	4002	5595	4631	4985	4749	6310	3888	2723	41579	60,15%
Vstřelené body	celkem	3150	3074	2270	2262	2514	2522	2407	2613	2185	2002	24999	
	Češky pod 20 let	306	524	263	180	48	357	686	128	696	536	3724	14,90%
	Cizinky	1298	1950	539	0	841	298	0	149	166	537	5778	23,11%
	Češky nad 20 let	1546	600	1468	2082	1625	1867	1721	2336	1323	929	15497	61,99%
Koeficient užitečnosti	celkem	4003	3687	2114	2036	2262	2348	1873	2334	1992	1393	24042	
	Češky pod 20 let	364	512	101	44	-5	358	410	80	384	163	2411	10,03%
	Cizinky	1714	2390	477	0	818	213	0	145	169	500	6426	26,73%
	Češky nad 20 let	1925	785	1536	1992	1449	1777	1463	2109	1439	730	15205	63,24%
Započítané cizinky	Bonner	Houston	Mišurová		DeHaven	Bas		Zmeková	Bristol	Hagys			
	Frohlich	Kireta			Hrabáková	Hrabáková			Mason	Wallace			
	Grima	Kraayveld			Magerčiaková	Mračnová							
	McWilliams	Kublina											
	Škerovič	LeDréan											
	Žirková	Maltsi											
		Tamane											
		Whalen											

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1989

Příloha 13: Statistika sezony 2010/2011

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	USK	Brno	Strakonice	Valosun	Slovanka	Trutnov	Karlovy Vary	HK	VŠ Praha	Pardubice		
	Počet zápasů	32	30	40	38	29	29	31	31	28	28		
	5% minut na hráče	64	60	80	76	58	58	62	62	56	56	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	12	10	11	11	12	11	11	14	12	14	118	
	Češky pod 20 let	0	3	1	0	2	4	1	5	4	5	25	21,19%
	Cizinky	4	4	0	1	0	1	4	0	0	1	15	12,71%
	Češky nad 20 let	8	3	10	10	10	6	6	9	8	8	78	66,10%
Odehrané minuty	celkem	6217	5944	7905	7582	5778	5768	5994	6221	5565	5454	62428	
	Češky pod 20 let	0	671	107	0	664	1284	339	2038	1278	1293	7674	12,29%
	Cizinky	2182	3893	0	675	0	828	1970	0	0	487	10035	16,07%
	Češky nad 20 let	4035	1380	7798	6907	5114	3656	3685	4183	4287	3674	44719	71,63%
Vstřelené body	celkem	2925	2580	2797	2721	2024	2190	2018	2017	1862	1569	22703	
	Češky pod 20 let	0	281	16	0	196	412	86	635	388	358	2372	10,45%
	Cizinky	1235	1778	0	209	0	411	791	0	0	169	4593	20,23%
	Češky nad 20 let	1690	521	2781	2512	1828	1367	1141	1382	1474	1042	15738	69,32%
Koeficient užitečnosti	celkem	3545	3064	2901	2722	1880	1857	1862	1676	1634	930	22071	
	Češky pod 20 let	0	319	1	0	109	246	60	431	261	158	1585	7,18%
	Cizinky	1555	2315	0	142	0	378	678	0	0	90	5158	23,37%
	Češky nad 20 let	1990	430	2900	2580	1771	1233	1124	1245	1373	682	15328	69,45%
Započítané cizinky		Maltsi	Eldebrink		Mračnová		Mišurová	Hrabáková			Quintana		
		Milton-Jones	Ford					Kovařová					
		Vajda	Halvarsson					Magerčiaková					
		Whalen	Škerovič					Paige					

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1990

Příloha 14: Statistika sezony 2011/2012

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
	Tým	USK	Brno	Trutnov	VŠ Praha	Slovanka	HK	Strakonice	Valosun	KV	VŠE Praha	Pardubice	DSK		
	Počet zápasů	38	38	44	44	38	38	35	35	35	35	38	38		
	5% minut na hráče	76	76	88	88	76	76	70	70	70	70	76	76	Celkem	(%)
Počet	celkem	14	11	12	12	13	14	10	12	11	14	12	14	149	
hráčů	Češky pod 20 let	0	1	2	6	3	4	0	1	1	2	3	1	24	16,11%
	Cizinky	7	5	2	3	3	0	3	4	5	5	1	3	41	27,52%
	Češky nad 20 let	7	5	8	3	7	10	7	7	5	7	8	10	84	56,38%
Odehrané	celkem	7650	7581	8812	8887	7485	7556	6642	6962	6804	6808	7616	7415	90218	
minuty	Češky pod 20 let	0	572	263	3564	640	909	0	287	851	778	1587	455	9906	10,98%
	Cizinky	3577	3198	1483	2552	533	0	1751	1569	2373	2257	431	1885	21609	23,95%
	Češky nad 20 let	4073	3811	7066	2771	6312	6647	4891	5106	3580	3773	5598	5075	58703	65,07%
Vstřelené	celkem	3680	3134	3289	3273	2789	2765	2466	2613	2320	2487	2446	2322	33584	
body	Češky pod 20 let	0	164	66	992	167	256	0	49	323	115	523	139	2794	8,32%
	Cizinky	1908	1197	550	1081	200	0	556	561	787	1154	159	757	8910	26,53%
	Češky nad 20 let	1772	1773	2673	1200	2422	2509	1910	2003	1210	1218	1764	1426	21880	65,15%
Koeficient	celkem	4572	3431	3277	3285	2792	2571	2370	2485	2085	2165	1858	1520	32411	
užitečnosti	Češky pod 20 let	0	165	59	936	150	174	0	29	277	32	378	-11	2189	6,75%
	Cizinky	2372	1246	489	1051	214	0	346	571	707	1272	109	1044	9421	29,07%
	Češky nad 20 let	2200	2020	2729	1298	2428	2397	2024	1885	1011	861	1371	487	20711	63,90%
Započítané		Eldebrink	Abdi	Makitalo	Callens	Bursey		Beňušková	Danihlíková	Bestagno	Dotson	Quintana	Brown		
cizinky		Eldebrink	Robinson	Mišurová	Mircheva	D'Amico		Dale	Kerr	Krč-Turbová	Eshe		Demirer		
		Milton - Jones	Stalvant		Tarasava	Hrabáková		Mračnová	Kmeťová	Letková	Sinclair		Mersch		
		Mircheva	Thomas						Miszkiel	Novocká	Mackulinová				
		Montañana	Páleníková							Holmes	Chlebovcová				
		Penicheiro													
		Whalen													

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1991

Příloha 15: Statistika sezony 2012/2013

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11	12		
	Tým	USK	Brno	HK	Trutnov	VŠ Praha	VŠE Praha	Valosun	Slovanka	KV	Strakonice	DSK	Pardubice		
	Počet zápasů	38	38	41	39	31	31	33	31	28	28	28	34		
	5% minut na hráče	76	76	82	78	62	62	66	62	56	56	56	78	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	12	12	11	13	13	14	13	15	13	12	14	14	156	
	Češky pod 20 let	0	3	2	2	6	0	2	4	3	3	2	4	31	19,87%
	Cizinky	7	3	1	3	3	3	6	4	5	5	4	0	44	28,21%
	Češky nad 20 let	5	6	8	8	4	11	5	7	5	4	8	10	81	51,92%
Odehrané minuty	celkem	7558	7583	8145	7854	6201	6163	6556	6102	4943	5559	6785	6690	80139	
	Češky pod 20 let	0	684	457	358	1541	0	725	1242	280	285	434	684	6690	8,35%
	Cizinky	4311	2852	1214	2253	2030	1488	2119	1683	2152	2535	2085	0	24722	30,85%
	Češky nad 20 let	3247	4047	6474	5243	2630	4675	3712	3177	2511	2739	4266	6006	48727	60,80%
Vstřelené body	celkem	3391	3008	3051	2918	2158	2290	2359	2102	1758	1885	2290	1841	29051	
	Češky pod 20 let	0	161	146	80	389	0	155	343	46	49	137	146	1652	5,69%
	Cizinky	1943	1342	555	1079	851	663	963	712	913	885	741	0	10647	36,65%
	Češky nad 20 let	1448	1505	2350	1759	918	1627	1241	1047	799	921	1412	1695	16722	57,56%
Koeficient užitečnosti	celkem	4233	3447	2772	2927	2061	2137	2252	1966	1568	1744	1928	1214	28249	
	Češky pod 20 let	0	101	105	25	270	0	131	242	5	13	78	40	1010	3,58%
	Cizinky	2662	1666	540	1557	924	689	1066	749	755	697	932	0	12237	43,32%
	Češky nad 20 let	1571	1680	2127	1345	867	1448	1055	975	808	1034	918	1174	15002	53,11%
Započítané cizinky		Babkina	Abdi	Mišurová	Anderson	Callens	Graham	Danihlíková	Budimir	Bell	Beňušková	Brown			
		Brunson	Jurčenkova		Ervin	Dotson	Chlebovcová	Fontenette	Green	Carter	Libičova	D'Amico			
		Forge	Ohlde		Greer	Tarasava	Lowenthal	Chomac	Savič	Eglite	Mračnová	Delcheva			
		Dubljevič						Miszkiel	Trebec	Milovanović	Selby	Mersch			
		Lardy						Perostiyska		O'Reilly	Thomas				
		Škerović						Sprague							
		Vaughn													

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1992

Příloha 16: Statistika sezony 2013/2014

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
	Tým	USK	Brno	HK	Valosun	VŠ Praha	Slavia	Trutnov	Slovanka	KV	Strakonice	DSK	SŠMH		
	Počet zápasů	41	41	44	44	36	36	35	35	32	32	36	37		
	5% minut na hráče	82	82	88	88	72	72	70	70	64	64	72	74	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	13	11	12	13	12	11	10	12	12	12	16	14	148	
	Češky pod 20 let	0	2	3	2	5	0	0	6	3	3	2	7	33	22,30%
	Cizinky	8	4	1	4	1	4	2	3	4	2	5	3	41	27,70%
	Češky nad 20 let	5	5	8	7	6	7	8	3	5	7	9	4	74	50,00%
Odehrané minuty	celkem	8193	8218	8798	8665	7216	7023	6837	6975	6290	6338	7138	7313	89004	
	Češky pod 20 let	0	558	557	417	2873	0	0	2078	521	325	1208	4195	12732	14,30%
	Cizinky	4283	3822	1191	2412	567	1973	1592	1841	2545	2010	1316	998	24550	27,58%
	Češky nad 20 let	3910	3838	7050	5836	3776	5050	5245	3056	3224	4003	4614	2120	51722	58,11%
Vstřelené body	celkem	3688	3147	3187	2969	2380	2464	2567	2388	2027	2066	2134	1996	31013	
	Češky pod 20 let	0	112	105	101	776	0	0	561	44	62	371	1120	3252	10,49%
	Cizinky	2057	1444	424	978	218	985	673	823	962	738	506	417	10225	32,97%
	Češky nad 20 let	1631	1591	2658	1890	1386	1476	1894	1004	1021	1266	1257	499	17573	56,66%
Koeficient užitečnosti	celkem	4713	3543	2965	2905	2169	2199	2498	2228	1721	1828	1795	1403	29967	
	Češky pod 20 let	0	94	26	32	671	0	0	312	-36	-1	296	666	2060	6,87%
	Cizinky	2856	1772	429	975	328	1109	706	1031	806	579	545	443	11579	38,64%
	Češky nad 20 let	1857	1677	2510	1898	1170	1090	1792	885	951	1250	954	294	16328	54,49%
Započítané cizinky		Bjelica	Carter	Jetmarová	Connors	Tracey	Jones	Johnson	Baltič	Blazejewski	Porter	Campbell	Ivančević		
		Callens	Jalčová		Jones		Lowenthal	Russell	Watkuns	Magerčiáková	Mračnová	Evans	Pavetič		
		Clarendon	Jurčenková		Sprague		Phillips		Bura	Tavic		Rolle	Sanders		
		Dubljevič	Key		Ward		Radunovič			Vrančič		Sowinski			
		Palau										Thompson			
		Poček													
		Robinson													
		Vaughn													

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1993

Příloha 17: Statistika sezony 2014/2015

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
	Tým	USK*	HK	Trutnov	Nymburk	Valosun	Brno	Slavia	VŠ Praha	Strakonice	Ostrava	Slovanka	KV		
	Počet zápasů	20	33	34	33	26	24	26	24	27	28	27	28		
	5% minut na hráče	40	66	68	66	50	48	52	48	54	56	54	56	Celkem	(%)
Počet	celkem	12	12	10	13	12	13	13	11	10	16	15	13	150	
hráčů	Češky pod 20 let	0	5	1	0	1	5	1	3	2	5	3	3	29	19,33%
	Cizinky	5	1	3	4	2	5	3	1	4	9	6	6	49	32,67%
	Češky nad 20 let	7	6	6	9	9	3	9	7	4	2	6	4	72	48,00%
Odehrané	celkem	3967	6613	6843	6583	5187	4768	5216	4770	5363	5519	5308	5571	65708	
minuty	Češky pod 20 let	0	1114	70	0	136	1249	477	820	727	1046	668	478	6785	10,33%
	Cizinky	1535	910	2444	3014	1079	1744	1674	178	2743	3711	1558	2655	23245	35,38%
	Češky nad 20 let	2432	4589	4329	3569	3972	1775	3065	3772	1893	762	3082	2438	35678	54,30%
Vstřelené	celkem	1840	2426	2521	2361	1997	1623	1866	1527	1805	1710	1819	1725	23220	
body	Češky pod 20 let	0	291	19	0	64	329	104	186	167	184	213	43	1600	6,89%
	Cizinky	744	435	937	1332	431	655	833	40	1078	1285	590	1010	9370	40,35%
	Češky nad 20 let	1096	1700	1565	1029	1502	639	929	1301	560	241	1016	672	12250	52,76%
Koeficient	celkem	2265	2309	2635	2379	2098	1672	1780	1329	1646	1368	1383	1326	22190	
užitečnosti	Češky pod 20 let	0	142	10	0	43	398	43	94	109	27	165	-39	992	4,47%
	Cizinky	981	439	1143	1562	565	862	939	41	1005	1243	535	782	10097	45,50%
	Češky nad 20 let	1284	1728	1482	817	1490	412	798	1194	532	98	683	583	11101	50,03%
Započítané		Palau	Likhtarovich	Adams	Jettmarová	Jones	Aili	Leary	Davis	Berry	Allen	Adams	Ariel		
cizinky		Petrovič		Mann	Monroe	Sprague	Fontenette	Lowenthal		Milligan	Dušanič	Bura	Blaziejewski		
		Quinn		Ostarello	Rolle		Jalčová	Stansbury		Kastanek	Hilliard	Pelander	Halasz		
		Robinson			Taylor		Smith			Vrančič	Kovačević	Simmons	Holmqvist		
		Vaughn					Tetmondová				Garcia	Vrsaljko	Magerčiáková		
											Novikava	Young	Ramirez		
											Prlja				
											Williams				
											Wilson				

*Poznámka: Hráčky ZVVZ USK Praha odehrály v základní části polovinu utkání (konk. 11)
 Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1994

Příloha 18: Statistika sezony 2015/2016

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
	Tým	USK*	Nymburk	Trutnov	HK	Valosun	Slavia	VS Praha	KV	Brno	Slovanka	Ostava	U19		
	Počet zápasů	20	30	31	31	25	25	24	24	27	27	27	27		
	5% minut na hráče	40	60	62	62	50	50	48	48	54	54	54	54	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	13	13	11	13	12	14	12	12	13	12	16	11	152	
	Češky pod 20 let	0	1	1	3	3	1	4	7	7	2	6	6	41	26,97%
	Cizinky	8	4	5	2	2	7	0	0	3	4	6	1	42	27,63%
	Češky nad 20 let	5	8	5	8	7	6	8	5	3	6	4	4	69	45,39%
Odehrané minuty	celkem	3995	5942	6199	6200	5007	4957	4767	4774	5406	5114	5231	5368	62960	
	Češky pod 20 let	0	98	74	757	705	347	839	2231	2757	145	1109	3048	12110	19,23%
	Cizinky	1993	2763	2994	969	679	2858	0	0	1626	2041	1484	742	18149	28,83%
	Češky nad 20 let	2002	3081	3131	4474	3623	1752	3928	2543	1023	2928	2638	1578	32701	51,94%
Vstřelené body	celkem	1914	2162	2216	2178	1895	1847	1491	1462	1798	1793	1571	1542	21869	
	Češky pod 20 let	0	20	25	252	222	81	206	721	768	30	251	903	3479	15,91%
	Cizinky	928	1212	1075	295	267	1340	0	0	798	789	636	244	7584	34,68%
	Češky nad 20 let	986	930	1116	1631	1406	426	1285	741	232	974	684	395	10806	49,41%
Koeficient užitečnosti	celkem	2434	2401	2312	2068	1941	1788	1349	1111	1755	1613	1193	1131	21096	
	Češky pod 20 let	0	12	10	154	194	33	152	643	746	20	172	732	2868	13,59%
	Cizinky	1143	1569	1203	331	331	1365	0	0	794	730	642	195	8303	39,36%
	Češky nad 20 let	1291	820	1099	1583	1416	390	1197	468	215	863	379	204	9925	47,05%
Započítané cizinky		Ajdukovič	Khomenchuk	Cady	Bura	Sanford	Baltič			Dušanič	Brajkovič	Butts	Vrančič		
		Dupree	Kuster	Fall	Lehtoranta	Remenárová	Beronja			Holmqvist	Gobeljič	Dušanič			
		Palau	Siksniute	Milošević			Jakšič			Vucurovič	Vidovič	Mc Farland			
		Petrovič	Taylor	Russel			Johnson				Warner	McMahon			
		Robinson		Nagyová			Kritscher					Williams			
		Steinberga					Peterson					Young			
		Xargay					Vaughn								
		Vaughn													

*Poznámka: Hráčky ZVVZ USK Praha odehrály v základní části polovinu utkání (konk. 11)

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1995

Příloha 19: Statistika sezony 2016/2017

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
	Tým	USK	HK	KP Brno	Nymburk	Slavia	BK Brno	Trutnov	KV	Ostrava	Slovanka	U19	Teamstore		
	Počet zápasů	31	31	32	33	26	25	25	25	28	28	28	28		
	5% minut na hráče	62	62	64	66	52	50	50	50	56	56	56	56	Celkem	(%)
Počet	celkem	16	13	11	13	10	12	15	12	15	16	15	15	163	
hráčů	Češky pod 20 let	5	2	2	0	1	5	8	4	7	9	9	6	58	35,58%
	Cizinky	6	1	4	4	4	1	2	0	6	2	0	0	30	18,40%
	Češky nad 20 let	5	10	5	9	5	6	5	8	2	5	6	9	75	46,01%
Odehrané	celkem	6195	6200	6277	6597	5155	4970	4992	4940	5604	5578	5615	5578	67701	
minuty	Češky pod 20 let	999	476	768	0	202	1559	1317	2024	2313	2004	2839	1740	16241	23,99%
	Cizinky	2562	583	2626	2481	2446	416	1098	0	2380	1275	0	0	15867	23,44%
	Češky nad 20 let	2634	5141	2883	4116	2507	2995	2577	2916	911	2299	2776	3838	35593	52,57%
Vstřelené	celkem	2965	2504	2533	2415	2059	1695	1639	1660	1864	1847	1392	1654	24227	
body	Češky pod 20 let	364	222	213	0	49	576	313	712	513	596	699	678	4935	20,37%
	Cizinky	1306	202	1079	1150	1138	186	264	0	1044	545	0	0	6914	28,54%
	Češky nad 20 let	1295	2080	1241	1265	872	933	1062	948	307	706	693	976	12378	51,09%
Koeficient	celkem	3941	2611	2648	2510	2083	1592	1396	1414	1737	1460	662	908	22962	
užitečnosti	Češky pod 20 let	442	179	115	0	27	612	210	809	463	278	424	324	3883	16,91%
	Cizinky	1898	292	1296	1357	1289	176	346	0	1057	554	0	0	8265	35,99%
	Češky nad 20 let	1601	2140	1237	1153	767	804	840	605	217	628	238	584	10814	47,10%
Započítané		Dupree	Bura	Madden	Khomenchuk	Felixová	Palušná	Boudreau		Butts	Wilson				
cizinky		Palau		Moussa	Udodenko	Jakšič		Bouman		Canty	Scott				
		Petrovič		Remenárová	Ursu	Russell				Ebron					
		Steinberga		Solopova	Pavel	Vaughn				Scott					
		Vaughn								Williams					
		Xargay								Wingate					

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1996

Příloha 20: Statistika sezony 2017/2018

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
	Tým	USK	KP Brno	Nymburk	HK	Slavia	BK Brno	Slovanka	KV	Trutnov	U19	Ostrava	Teamstore		
	Počet zápasů	31	33	32	33	27	26	25	24	28	27	28	26		
	5% minut na hráče	62	66	64	66	54	52	50	48	56	54	56	52	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	12	14	14	14	12	12	16	12	20	11	14	11	162	
	Češky pod 20 let	4	2	2	0	1	4	6	6	11	7	10	4	57	35,19%
	Cizinky	5	2	5	1	5	2	4	1	5	0	3	1	34	20,99%
	Češky nad 20 let	3	10	7	13	6	6	6	5	4	4	1	6	71	43,83%
Odehrané minuty	celkem	6178	6611	6393	6572	5374	5074	4876	4952	5597	5572	5449	5587	68235	
	Češky pod 20 let	1128	228	734	0	137	798	738	2362	2183	2381	4209	2081	16979	24,88%
	Cizinky	3121	973	3325	649	2710	825	1161	329	1975	0	694	224	15986	23,43%
	Češky nad 20 let	1929	5410	2334	5923	2527	3451	2977	2261	1439	3191	546	3282	35270	51,69%
Vstřelené body	celkem	3165	2498	2649	2577	2229	1766	1636	1596	1795	1621	1535	1702	24769	
	Češky pod 20 let	434	63	257	0	56	307	188	604	551	472	1017	694	4643	18,75%
	Cizinky	1660	344	1757	189	1363	378	559	132	675	0	318	75	7450	30,08%
	Češky nad 20 let	1071	2091	635	2388	810	1081	889	860	569	1149	200	933	12676	51,18%
Koeficient užitečnosti	celkem	4419	2712	3142	2658	2513	1896	1563	1430	1684	1369	1240	1180	25806	
	Češky pod 20 let	609	53	255	0	50	308	164	536	468	78	735	419	3675	14,24%
	Cizinky	2471	475	2329	266	1733	456	640	193	730	0	331	52	9676	37,50%
	Češky nad 20 let	1339	2184	558	2392	730	1132	759	701	486	1291	174	709	12455	48,26%
Započítané cizinky		Bonner	Remenárová	Khomenchuk	Bura	Bellock	Bays	Jenkins	Webb	Bethel		Chambers	Hendrych		
		Režan	Ursu	Linskens		Felixová	Buzov	King		Goff		O Donnel			
		Romero		Tarasava		Madden		Middleton		Perkins		Thompson			
		Xargay		Vaughn		Radovič		Molnar		Brandao					
		Zahui		Wells		Russell				Snyder					

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1997

Příloha 21: Statistika sezony 2018/2019

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.		
	Tým	USK	BK Brno	KP Brno	HK	Nymburk	Trutnov	Slavia	Slovanka	Ostrava	Teamstore	U19		
	Počet zápasů	29	31	32	30	23	23	23	23	24	24	24		
	5% minut na hráče	58	62	64	60	46	46	46	46	48	48	48	Celkem	(%)
Počet	celkem	14	12	15	14	16	11	13	13	15	13	13	149	
hráčů	Češky pod 20 let	3	1	1	3	2	5	2	6	9	5	8	45	30,20%
	Cizinky	6	2	7	1	8	2	7	0	6	0	0	39	26,17%
	Češky nad 20 let	5	9	7	10	6	4	4	7	0	8	5	65	43,62%
Odehrané	celkem	5769	6115	6373	5993	4592	4491	4559	4593	4654	4766	4770	56675	
minuty	Češky pod 20 let	444	424	72	572	453	1304	435	1289	2192	1964	2422	11571	20,42%
	Cizinky	2973	1242	2164	953	1852	1470	2344	0	2462	0	0	15460	27,28%
	Češky nad 20 let	2352	4449	4137	4468	2287	1717	1780	3304	0	2802	2348	29644	52,31%
Vstřelené	celkem	3115	2315	2303	2379	1733	1691	1593	1310	1693	1467	1321	20920	
body	Češky pod 20 let	175	138	33	107	128	408	155	270	598	692	629	3333	15,93%
	Cizinky	1675	616	774	328	792	663	852	0	1095	0	0	6795	32,48%
	Češky nad 20 let	1265	1561	1496	1944	813	620	586	1040	0	775	692	10792	51,59%
Koeficient	celkem	4347	2504	2479	2582	1784	1643	1528	1089	1722	965	927	21570	
užitečnosti	Češky pod 20 let	232	138	38	119	110	346	126	195	436	441	325	2506	11,62%
	Cizinky	2553	885	860	373	942	804	889	0	1286	0	0	8592	39,83%
	Češky nad 20 let	1562	1481	1581	2090	732	493	513	894	0	524	602	10472	48,55%
Započítané		Harrison	Matuzonyté	Arsenič	Bura	Bellock	Adams	Beynon		Corda				
cizinky		Oblak	Webb	Gill	Likhtarovich	Bittar	Carter	Burdgess		Saba				
		Režan		Madden		Delic		Canty		Savickaite				
		Romero		Moussa		Khomenchuk		Myers		Tac				
		Thomas		Oroszová		Paris		Koop		Waters				
		Vukosavljevič		Saurazaité		Prytz		Theiner		Hadačová				
				Tarkovičová		Wells		Wingate						
						Reynolds								

Poznámka: V sezoně 2018/2019 hrál ŽBL lichý počet 11 klubů.

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1.6. 1998

Příloha 22: Statistika sezony 2019/2020

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
	Tým	USK	HK	KP Brno	BK Brno	Slavia	Ostrava	Chomutov	Trutnov	Slovanka	U19		
	Počet zápasů	18	22	23	22	22	21	21	22	21	20		
	5% minut na hráče	36	44	46	44	44	42	42	44	42	40	Celkem	(%)
Počet hráčů	celkem	12	13	11	15	10	13	12	14	14	15	129	
	Češky pod 20 let	3	4	1	3	1	4	1	8	8	7	40	31,01%
	Cizinky	6	1	6	3	5	7	0	1	3	0	32	24,81%
	Češky nad 20 let	3	8	4	9	4	2	11	5	3	8	57	44,19%
Odehrané minuty	celkem	3537	4595	4605	4378	4375	4138	4162	4419	4242	4184	42635	
	Češky pod 20 let	658	801	252	479	244	732	528	2063	2659	1763	10179	23,87%
	Cizinky	2042	224	2203	772	1813	2754	0	603	552	0	10963	25,71%
	Češky nad 20 let	837	3570	2150	3127	2318	652	3634	1753	1031	2421	21493	50,41%
Vstřelené body	celkem	2069	1892	1827	1758	1619	1428	1289	1518	1263	1156	15819	
	Češky pod 20 let	255	222	86	185	65	167	124	749	754	460	3067	19,39%
	Cizinky	1365	60	926	304	679	1143	0	236	244	0	4957	31,34%
	Češky nad 20 let	449	1610	815	1269	875	118	1165	533	265	696	7795	49,28%
Koeficient užitečnosti	celkem	2843	2213	2071	1933	1713	1483	1122	1281	1052	552	16263	
	Češky pod 20 let	274	269	52	208	53	104	114	538	604	181	2397	14,74%
	Cizinky	2029	89	1153	388	596	1243	0	365	212	0	6075	37,35%
	Češky nad 20 let	540	1855	866	1337	1064	136	1008	378	236	371	7791	47,91%
Započítané cizinky		Jones	Bura	Green	Matuzonyté	Corđa	Cloninger		Cotton	Omerbašič			
		Oblak		Hadačová	Royster	Savickaite	Dickey			Smelser			
		Modrego		Potter	Thompson	Turmel	Grbic			Williams			
		Režan		Remenárová		Keijl	Jones						
		Thomas		Tarkovičová		Biliková	Markovič						
		Vukosavljevič		Grinsven			Murray						
							Simpson						

*Poznámka: Sezona 2019/2020 byla ukončena v souvislosti s vyhlášením stavu nouze vládou ČR ke dni 13. března;

Konečné pořadí je stanoveno po odehrání základní části; do našich statistik jsou však započítány i zápasy nadstavbové části, které se ke 13. březnu stihly odehrát; Dle nově stanoveného systému by vítěz základní části (USK Praha) postoupil rovnou do čtvrtfinále bez nutnosti hrát nadstavbu; (Zdroj: www.cbf.cz, 2020)

Vysvětlivky: Češky pod 20 let narozeny po 1. 6. 1999